

Προβληματισμοί

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

HELLENIC INSTITUTE for STRATEGIC STUDIES

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

Πατησίων 88, 104 34 Αθήνα

Ευρώ 0,01

Τεύχος **118**_{ον}

Άρθρα

***Το νέο τοπίο της Μέσης Ανατολής και οι επιπτώσεις**

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου (ΠΝ)

***Η Συρία στην τουρκική γεωστρατηγική –
Και Μνημόνιο Άγκυρας-Δαμασκού;**

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννου Μπαλτζώη

***Σταυρό του μαρτυρίου σηκώνουν οι Χριστιανοί στη
Συρία**

και σε όλη την Μέση Ανατολή.

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννου Μπαλτζώη

***Η έμπρακτη αμφισβήτηση της Λωζάννης
και η Νέα Μέση Ανατολή**

Του κ. Παντελή Σαββίδη

***Ισραήλ και Ελλάς. Τόσο κοντά και τόσο μακριά.**

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ

***Η συγκατανευτική Ελλάδα ανοίγει τις πύλες στο
Νεοθωμανισμό**

και στην αποσταθεροποίηση

Των Γεωργίου Μούρτου, Φώτη Μουστάκη και Γιώργου
Χαρβαλιά*

***Ελληνοτουρκικά: 50 χρόνια ελληνικών υποχωρήσεων**

και γιατί πρέπει πολύ να ανησυχούμε

για τις σημερινές «διαπραγματεύσεις»-

Του Αντιστρατήγου ε.α. Λάμπρου Τζούμη

***Βάση των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ η Κύπρος**

Του Δρος Διεθνών Σχέσεων Γιάννη Χαραλαμπίδη

***Το Πείραμα Τραμπ, το “Οίκαδε”**

και η Ομοσπονδιακή Ευρώπη

Του Παντελή Σαββίδη

*** Η άκρως επικίνδυνη ρητορική του Ράμα στην
Θεσσαλονίκη**

Του Παναγιώτη Μπάγκα

Η Ελλάδα πηγή αποσταθεροποίησης της περιοχής.

Προκλήσεις για τον Κυπριακό Ελληνισμό

Των Γεωργίου Μούρτου και Φώτη Μουστάκη*

***Φαύλος κύκλος και το νήμα της Αριάδνης**

Του Παναγιώτη Καραφωτιά*

***Η εκλογίκευση στις διεθνείς σχέσεις:**

η περίπτωση της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο

Του Γεωργίου Αντωνόπουλου

Δοκίμια

Η μελαγχολική Εθνική Ισχύς

Του Υποστρατήγου ε.α Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Επισκοπήσεις

Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χρήστου Μουστάκη

Οι Προβληματισμοί του Εκδότη

Αγαπητά μέλη και φίλοι

Το τέταρτο και τελευταίο τρίμηνο του 2024, είχε τις πιο ενδιαφέρουσες και πιο συνταρακτικές ειδήσεις της χρονιάς. Αμερικανικές εκλογές, εξελίξεις στον πόλεμο στην Ουκρανία, ραγδαίες εξελίξεις στον πόλεμο της Μέσης Ανατολής, εξουδετέρωση των εξτρεμιστικών ισλαμιστικών οργανώσεων Χαμάς και Χεζμπολλάχ και την κατάρρευση του συριακού καθεστώτος, την εκδίωξη του προέδρου Άσαντ από την εξουσία και την αντικατάστασή του από τζιχαντιστικές και εξτρεμιστικές οργανώσεις, υπό την έγκριση και υποστήριξη της Δύσης.

A. Αμερικανικές Εκλογές.

Τωσως οι πιο απρόοπτες εκλογές στην ιστορία των ΗΠΑ. Ο πρώην πρόεδρος Τράμπ, ρεπουμπλικάνος, ξανά υποψήφιος για πρόεδρος. Το μιντιακό σύστημα σε ολόκληρο τον κόσμο τον αντιμετωπίζει περίπου ως μίσημα και δέχεται σκληρή κριτική. Απέναντί του ο ήδη πρόεδρος των ΗΠΑ, ο δημοκρατικός Μπάιντεν, ο οποίος είναι φανερό ότι έχει σοβαρά σωματικά και πνευματικά προβλήματα, που υπό άλλες συνθήκες θα έπρεπε να αντικατασταθεί. Και έτσι γίνεται. Ο πρόεδρος Μπάιντεν σχεδόν πραξικοπηματικά αντικαθίσταται από υποψήφιος, από το Δημοκρατικό κόμμα, τρεις μήνες πριν τις εκλογές από την αντιπρόεδρο Καμάλα Χάρις, μια υποψηφιότητα άνευρη, άοσμη, άγευστη και ασήμαντη. Από την άλλη ο πρώην πρόεδρος Τραμπ έρχεται με μια δυναμική που σαρώνει τα πάντα στο πέρασμά του. Και όλο το σύστημα εναντίον του. Και συμβαίνουν τραγικά πράγματα. Τρεις απόπειρες δολοφονίας εναντίον, όπου στην πρώτη από καθαρή τύχη η σφαίρα του ελεύθερου σκοπευτή κτύπησε το αυτί του. Παρ'όλα αυτά ο πρόεδρος Τραμπ συντρίβει το βαθύ αμερικανικό κράτος, το μιντιακό σύστημα, τις δημοσκοπήσεις που ήταν όλοι εναντίον και καταγάγει πρωτοφανή νίκη με 312 εκλέκτορες, κερδίζοντας και τις 7 κρίσιμες swing states και τις περισσότερες ψήφους. Η εκλογή Τραμπ σημαίνει ότι θα αλλάξουν πολλά από την μέχρι τώρα πολιτική της Δύσης, συμπεριλαμβανομένης της παγκοσμιοποίησης, καθώς και της ατζέντας Woke και επαναφοράς του κράτους-έθνους. Και ήδη ο πρόεδρος Τραμπ που θα αναλάβει τα καθήκοντά του στις 20 Ιανουαρίου 2025 έχει αρχίσει τις ενέργειες για τερματισμό των πολέμων και την διαμόρφωση μιας νέας πολιτικής.

B. Χαμάς και Χεζμπολλάχ.

Το Ισραήλ κατόρθωσε να εξουδετερώσει τις δύο εξτρεμιστικές ισλαμιστικές οργανώσεις Χαμάς και Χεζμπολλάχ. Συνέτριψε πλήρως την Χαμάς και εκτέλεσε την ηγεσία της συμπεριλαμβανομένου του ακραίου μεσιανιστή ηγέτη Γιαχιά Σινουάρ, μετατρέποντας την Γάζα σε ερείπια και με περίπου 44.000 νεκρούς. Οι 101 όμηροι (οι μισοί είναι νεκροί) δεν έχουν απελευθερωθεί και το Ισραήλ επιμένει στην απελευθέρωσή του. Το καθεστώς της Γάζας είναι ένα ερωτηματικό, με πληροφορίες να αναφέρουν ότι κρίσιμο ρόλο θα παίξει η Σ.Αραβία (διοίκηση, ανοικοδόμηση). Στον Βορρά, το Ισραήλ, μετά τον αποκεφαλισμό της ηγεσίας της Χεζμπολλάχ, εισβάλλει στον Λίβανο και εξαρθρώνει τις στρατιωτικές δομές διοί-

κησης, ηγεσίας, αποθηκών οπλισμού, πυρομαχικών και πυραυλικών συστημάτων της οργάνωσης. Μετά από προσπάθειες ΗΠΑ και Γαλλίας, επιτυγχάνεται κατάπαυση πυρός, επί δίμηνο. Το δε Ιράν δέχεται ισραηλινή αεροπορική προσβολή 100 Α/Φ, όπου καταστράφηκαν κρίσιμες δομές κατασκευής πυραύλων και όλο το Α/Α σύστημα S-300.

Γ. Ουκρανία.

Οι μάχες συνεχίζονται, οι ρωσικές δυνάμεις προελαύνουν σε 11 κατευθύνσεις σε όλο το μέτωπο, στην περιοχή του Κούρσκ, οι Ρώσοι απελευθέρωσαν το 60% του εδάφους που είχαν καταλάβει οι Ουκρανοί. Η Δύση αδυνατεί να αποδεχθεί την διαφαινόμενη ήττα της και επιτρέπει στην απελπισμένη και ρημαγμένη Ουκρανία, να κάνει χρήση πυραύλων ATACMS, STORM SHADOW και να χτυπήσουν βαθιά μέσα στην Ρωσία. Η απάντηση των Ρώσων ήταν ένας μοναδικός πύραυλος, ο Όρεσνικ που δεν έχει αντίπαλο και είναι τρομακτικά αποτελεσματικός. Και εδώ ο Τραμπ θα έχει πολλή δουλειά, για να επιτύχει την ειρήνη.

Δ. Συρία.

Αλλαγή καθεστώτος, με μια πρωτοφανή ενέργεια και κατόπιν συνεννοήσεων, προδοσιών, συμφωνιών και αποφυγής αιματοχυσίας, ο πρόεδρος Άσαντ αναγκάζεται να εγκαταλείψει την εξουσία και να καταφύγει στην Μόσχα. Οι σύμμαχοί του, Ρωσία και Ιράν αδυνατούσαν να παρέμβουν, με αποτέλεσμα να υποστούν βαριά στρατηγική ήττα. Στην θέση του οι διάφορες τζιχαντιστικές οργανώσεις, με ηγέτη τον Αλ Γκολάνι ή Αχμέτ αλ Σάρα και δημιουργό της Χαγιάτ Ταχρίρ αλ Σιάμ, της τζιχαντιστικής οργάνωσης που ηγήθηκε της επίθεσης στο Χαλέπι. Είναι ο ηγέτης που επέλεξε η Δύση για να ηγηθεί της νέας Συρίας, που σχεδιάζουν, αλλά μάλλον χωρίς τον ξενοδόχο που είναι οι 37 εξτρεμιστικές οργανώσεις και οι επιδιώξεις των Τούρκων, που ήταν πίσω από όλα αυτά με την έγκριση των Αμερικανών. Το Ισραήλ εισέβαλε στην νότια Συρία, καταλαμβάνοντας το όρος Χερμόν και τις περιοχές Κουνείτρα και Ντεερά, νοτίως της Δαμασκού. Οι εξελίξεις αναμένονται να είναι επικίνδυνες έως καταγιστικές, καθόσον αναμένονται να συγκρουσθούν τα συμφέροντα ΗΠΑ, Τουρκίας, Κούρδων, Ισραήλ και ακόμη Ρώσων και Ιρανών.

Τέλος, στα εθνικά μας θέματα, η κατάσταση θα λέγαμε ότι παρέμεινε το ίδιο θλιβερό όπως το προηγούμενο διάστημα. Τα ήρεμα νερά, που επεδίωκε η Ελλάδα υπάρχουν επιφανειακά, πλην όμως οι συνεχιζόμενες αναθεωρητικές και απειλητικές δηλώσεις τούρκων αξιωματούχων, προκαλούν προβληματισμό και ανησυχία για τις πραγματικές βλέψεις και επιδιώξεις της Τουρκίας εις βάρος της πατρίδος, μας.

31 Δεκεμβρίου 2024.

Αντγος (ε.α.) Ιωάννης Αθ. Μπαλτζώης,

M.Sc. στην Γεωπολιτική από το ΕΚΠΑ
Πρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ

Ιδιοκτήτης: ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. ΚΩΔΙΚΟΣ 21-6037

Εκδότης-Διευθυντής: Ιωάννης Μπαλτζώης

Υπεύθυνος Συντάξεως: Κ. Αργυρόπουλος

Υπεύθυνος Τεχνικής Υποστηρίξεως: Α. Τόσιος

Συντ/κή Ομάδα: Γ. Δουδούμης, Δ. Ηλιόπουλος, Μ. Βλάχου

DTP-Καλλιτεχνικά: Κ. Αργυρόπουλος

Εκτύπωση: ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ Α.Ε. Τηλ: 2105743410

Διευθύνσεις

Γραφεία: 28ης Οκτωβρίου 88

TK 104 34 Αθήνα

Τηλέφωνα: 210 8211025

E-mail: elisme@elisme.gr

Διαδίκτυο: www.elisme.gr

Το νέο τοπίο της Μέσης Ανατολής και οι επιπτώσεις

Η τρέχουσα ρευστή κατάσταση

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου (ΠΝ)

Επιτίμου Διοικητού ΣΝΔ

Αντιπροέδρου ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Οι πρόσφατες εξελίξεις στην Συρία συνιστούν μείζονα γεωπολιτική μεταβολή για την ευρύτερη περιοχή της Μ. Ανατολής. Η Σουνιτική ισλαμική οργάνωση HTS του Αμπού Μωχάμετ Αλ Τζολάνι, επί κεφαλής και άλλων Σουνιτικών ισλαμιστικών οργανώσεων, εντός ολίγων ημερών κατέλαβε την Δαμασκό εξαναγκάζοντας τον Μπασάρ Αλ Άσαντ να διαφύγει οικογενειακώς στην Ρωσία. Η εν λόγω οργάνωση παρά την εκ μέρους της αποκήρυξη της Αλ Καϊντα, αποτελεί μετεξέλιξη αυτής στην Συρία (πρώην Αλ Νούσρα). Η προετοιμασία και η εκτέλεση της εν λόγω στρατιωτικής επιχειρήσεως είχε την αμέριστη στήριξη της Τουρκίας.

Ο μέχρι χθες ισχυρός άξονας Ιράν - παραστρατιωτικοί Σίιτες σε Ιράκ και Συρία - Χεσμπολάχ - Χαμάς αποκόπτεται και στην θέση του αναδύεται ο άξονας Τουρκία - Συρία - Αζερμπαϊτζάν.

Κερδισμένη η Τουρκία της οποίας οι «αντιπρόσωποι» ελέγχουν πλέον την Συρία φθάνοντας έτσι στα σύνορα με το Ισραήλ.

Χαμένη η Ρωσία, λόγω του επισφαλούς μέλλοντος των στρατιωτικών της βάσεων στην Συρία αλλά και το Ιράν αφού εγκαταλείπει επί του παρόντος το όνειρο εξόδου στην Μεσόγειο. Η Τουρκία πανηγυρίζει και δεν παύει να υπενθυμίζει, ότι κάποτε η Συρία ήταν τουρκική. Η αεροπορία της βομβαρδίζει θέσεις Κούρδων στην Συρία, ενώ ο επί κεφαλής των μυστικών υπηρεσιών Ιμπραήμ Καλίν πραγματοποίησε «θριαμβευτική» επίσκεψη στην Δαμασκό έχοντας στο πλευρό του τον Τζολάνι. Είναι ενδεικτική η απελευθέρωση έξι τζιχαντιστών «συντρόφων» του Τζολάνι από τις τουρκικές φυλακές, καταδικασμένων προ οκτώ ετών σε 46 φορές ισόβια για πολύνεκρο τρομοκρατικό κτύπημα.

Το μέλλον των θρησκευτικών και εθνοτικών μειονοτήτων στην Συρία φαίνεται αβέβαιο παρά τις περί του αντιθέτου διαβεβαιώσεις της HTS.

Το Ισραήλ καταστρέφει την στρατιωτική υποδομή της Συρίας, με διαρκείς βομβαρδισμούς, προκειμένου να μην περάσει στα χέρια του νέου καθεστώτος. Ταυτόχρονα Ισραηλινές χερσαίες δυνάμεις έχουν εισβάλει σε εδάφη της Νότιας Συρίας στην προσπάθειά τους να διευρύνουν την ζώνη ασφαλείας μεταξύ των δύο κρατών. Η Δύση αμήχανη παρακολουθεί τις εξελίξεις ενώ ετοιμάζεται να συνομιλήσει με την ηγεσία της HTS η οποία τυπικά παραμένει στον κατάλογο της τρομοκρατίας.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΥΡΙΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η Τουρκία βάσει της Συμφωνίας της Αστάνα το 2015 (Ρωσία, Τουρκία, Ιράν), είχε αναλάβει την επιτήρηση

των Σουνιτών ακραίων Ισλαμιστών και τον περιορισμό τους στην επαρχία Ιντλίμπ της Συρίας, που χαρακτηρίστηκε ως ζώνη αποκλιμακώσεως των συγκρούσεων. Αντ' αυτού η Τουρκία μερίμνησε για την ενίσχυση και ενδυνάμωση των εν λόγω οργάνωσεων με κατάλληλο εξοπλισμό, εκπαίδευση και τεχνολογική υποστήριξη. Υπενθυμίζεται η κατά χιλιάδες αποστολή ακραίων Ισλαμιστών από την Συρία στην Λιβύη προκειμένου να προασπίσουν τα τουρκικά συμφέροντα στην περιοχή αυτή. Οι ενισχυμένες και εκπαιδευμένες ακραίες ισλαμικές οργάνώσεις τελούσαν σε αναμονή έως την στιγμή που η Τουρκία θα έκρινε ως στρατηγική ευκαιρία προς εκμετάλλευση. Η ευκαιρία προέκυψε πρόσφατα όταν η Χαμάς και η Χεσμπολάχ ουσιαστικά εξουδετερώθηκαν, η Ρωσία εστιάσθηκε στον πόλεμο της Ουκρανίας και το Ιράν απομονώθηκε. Δίχως αυτά τα στηρίγματα το καθεστώς Άσαντ κατέρρευσε σαν χάρτινος πύργος.

Η Τουρκία αποκτά τα εξής σημαντικά σημαντικά πλεονεκτήματα:

- Θα επιδιώξει ρόλο διαμεσολαβητού μεταξύ Δύσεως - Συρίας και Ρωσίας - Συρίας, ως ο μοναδικός αξιόπιστος συνομιλητής με το νέο καθεστώς της Συρίας. Σκοπός η ανάληψη ρυθμιστικού ρόλου στις εξελίξεις της Μ. Ανατολής.

- Ευθεία ανάμιξη στην Συρία με γεωπολιτικά και οικονομικά οφέλη. Στο πλαίσιο αυτό φιλοδοξεί να ενεργοποιήσει ζώνη ασφαλείας στα σύνορα με την Συρία βάθους 30 χλμ., την οποία θα ανοικοδομήσουν κυρίως τουρκικές εταιρείες (πρόγραμμα της τάξεως των \$350 δις) προκειμένου να εγκαταστήσει τα 3 έως 4 εκ. Σύριους πρόσφυγες που βρίσκονται στην Τουρκία και εκδιώκοντας Κούρδους από τις εστίες τους. Επιπλέον θα αναδιοργανώσει πλήρως τις ΕΔ της Συρίας προκαλώντας σχέσεις εξαρτήσεως (μόνιμη παρουσία Τούρκων εκπαιδευτών και συμβούλων, τουρκικό υλικό, μέσα και τεχνολογία, σχετικές υποδομές κ.λπ.). Τέλος με το πρόσχημα της «ενότητος» της Συρίας, θα επιδιώξει την εξολόθρευση των Κούρδων, στο ΒΑ τμήμα της χώρας, είτε με την στρατιωτική εμπλοκή του νέου καθεστώτος και τουρκική στήριξη είτε με απ' ευθείας εισβολή τουρκικών στρατευμάτων (μετά από τυπική άδεια του «αδελφικού» καθεστώτος). Με μία τέτοια εξέλιξη η Τουρκία θα αποκτούσε πρόσβαση στην πλουσιότερη περιοχή της Συρίας και θα επέφερε συντριπτικό πλήγμα στους Κούρδους τους οποίους θεωρεί ως μείζονα απειλή, εντός ή εκτός επικράτειας.

- Πιθανή η συμφωνία ενός Τουρκο-Συριακού μνημονίου περί θαλασσιών ζωνών, κατά το πρότυπο του Τουρκο-Λιβυκού μνημονίου, σε βάρος της Κύπρου. Με τον παράνομο και εκτός Διεθνούς Δικαίου τρόπο αυτό, θα θέσει τα ανατολικά όρια της «Γαλάζιας Πατρίδας», θίγοντας ευθέως

ζωτικά συμφέροντα του ελληνισμού αλλά και της Δύσεως.

• Είναι ενδεχόμενη η κατασκευή αγωγού φυσικού αερίου (ΦΑ) από το Κατάρ, μέσω Συρίας και Τουρκίας προς την Ευρώπη. Η εξέλιξη αυτή θα απέφερε οικονομικό όφελος στην Τουρκία αλλά κυρίως γεωπολιτική αναβάθμιση αφού θα μετέτρεπε την χώρα αυτή σε σχεδόν αποκλειστικό κόμβο μεταφοράς ενέργειας στην Ευρώπη. Στις ακτές της «φιλικής» πλέον Συρίας θα μπορούσαν να καταλήγουν και έτεροι ενεργειακοί αγωγοί, ματαιώνοντας τον σχεδιασμό των Συνθηκών Αβραάμ που προέβλεπαν την ενεργειακή όδευση από τον Κόλπο μέσω Ισραήλ, Κύπρου και Ελλάδος, προς την Ευρώπη.

Πιθανά εμπόδια στις ανωτέρω τουρκικές επιδιώξεις εκτιμώνται τα εξής:

Η εμπιστοσύνη των ΗΠΑ προς την Τουρκία έχει κλονισθεί για πολλούς λόγους. Μία μελλοντική ισχυρή περιφερειακή ισλαμική Τουρκία, με αντι-δυτική ρητορική και εκβιαστικές πρακτικές, με ουσιαστική πρόσβαση στα σύνορα με το Ισραήλ, μέλος των BRICS, με ρωσικές εξαρτήσεις, συνεργάτης της Κίνας και σταθερά αναθεωρητική απειλή για Ελλάδα και Κύπρο, θα αποσταθεροποιούσε την περιοχή δίχως να υπηρετεί απαραίτητως Δυτικά συμφέροντα. Η δημιουργία Κουρδικής αυτόνομης περιοχής στην Συρία θα υπηρετούσε τα συμφέροντα των ΗΠΑ, αφού θα αποτελούσε σταθερό τους σύμμαχο, θα πολεμούσε ουσιαστικά την υπαρκτή ισλαμική τρομοκρατία του ISIS και θα περιόριζε τοπικές επεκτατικές περιφερειακές φιλοδοξίες.

Το Ισραήλ έως τώρα αντιμετώπιζε στον Βορρά την εχθρική Χεσμπολάχ την οποία κατόρθωσε να εξουδετερώσει. Οι τζιχαντιστές/Σαλαφιστές που συνθέτουν το νέο καθεστώς της Συρίας, προβάλλουν ως ο νέος εχθρός, καθώς και η νέο-οθωμανική Τουρκία η οποία τους ελέγχει. Μία περιφερειακή ισλαμική δύναμη σαν την Τουρκία, με πυρηνικές φιλοδοξίες και πρόσβαση πλέον στα σύνορα του Ισραήλ εκτιμάται ότι θα ενεργοποιήσει σειρά ισραηλινών αντιδράσεων. Στο πλαίσιο αυτό αναμένεται πολλαπλής μορφής στήριξη των Κούρδων της Συρίας από το Ισραήλ, κινήσεις του Ισραηλινού λόμπυ των ΗΠΑ κατά της Τουρκίας, ενίσχυση της στρατιωτικής παρουσίας του Ισραήλ στα βόρεια σύνορα και διάθεση προσεγγίσεως και συνεργασίας (στρατιωτικής και ενεργειακής) με Κύπρο και Ελλάδα.

ΠΡΩΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Τουρκία δεν αντιδρά ανακλαστικά αλλά αντιθέτως διαθέτει γεωπολιτική αντίληψη και βάσει αυτής σχεδιάζει και δρα εγκαίρως διαμορφώνοντας προληπτικά ευνοϊκό γεωπολιτικό τοπίο του εκάστοτε ενδιαφέροντός της.

Το κλειδί των εξελίξεων στην περιοχή κρατά η μέλουσα στάση των ΗΠΑ έναντι των Κούρδων καθώς και οι αποφάσεις τους στο δίλημμα στηρίζεως δύο ανταγωνιστι-

κών μεταξύ τους συμμάχων όπως το Ισραήλ και η Τουρκία.

Το ζήτημα των ρωσικών στρατιωτικών βάσεων στην Συρία δυνατόν να αποτελέσει αντικείμενο διαπραγματεύσεων με το νέο καθεστώς της Συρίας και τον πάτρωνα του την Τουρκία (π.χ. παραμονή των βάσεων έναντι συνδρομής στην εξολόθρευση των Κούρδων). Κατά άλλη εκδοχή οι ρωσικές βάσεις δυνατόν να αποτελέσουν μέρος συνολικών διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο λύσεως του Ουκρανικού ζητήματος. Σε περίπτωση αποτυχίας των διαπραγματεύσεων αυτών είναι πιθανή η μεταστάθμευση των ρωσικών στρατιωτικών δυνάμεων στην Λιβύη (ταυτόχρονη πρόσβαση στην Μεσόγειο και το Σαχέλ).

Η Τουρκική επιτυχία στην Συρία και η αποδοχή της από την Δύση, ενδεχομένως να την ενθαρρύνει στα περιφερειακά επεκτατικά σχέδια της σε βάρος της Ελλάδος και της Κύπρου. **Η Τουρκία εκτός από την Συρία συμπεριλαμβάνει την μισή ελληνική και ολόκληρη την κυπριακή επικράτεια, στα νέο-οθωμανικά της σχέδια, αναμένοντας την κατάλληλη ευκαιρία για την υλοποίησή τους.**

Κατά συνέπεια ο ελληνισμός θα πρέπει να καθορίσει τις προτεραιότητές του βάσει της εν λόγω πραγματικότητας. Σε κάθε περίπτωση η επικοινωνία με την Τουρκία είναι θεμιτή αλλά η διαπραγμάτευση άνευ προϋποθέσεων και «κόκκινων γραμμών», προ της ενάρξεως αυτών, είναι εθνικά επιζήμια και εξυπηρετεί συμφέροντα της άλλης πλευράς.

Η Ελλάς και Κύπρος θα πρέπει με σειρά ενεργειών τους να αποτρέψουν τις ενεργειακές προθέσεις της Τουρκίας για κατασκευή αγωγών μέσω Συρίας καθώς και την σύναψη μνημονίου περί θαλασσίων ζωνών μεταξύ Τουρκίας και Συρίας κατά τα πρότυπα του παρανόμου τουρκολιβυκού μνημονίου. Η Ελλάς θα πρέπει να επιταχύνει αντί να παρατείνει την αξιοποίηση των εθνικών υποθαλασσίων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων. **Αμφότερες οι χώρες θα πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειες στρατιωτικής θωρακίσεως** (επάρκεια μέσων, συστημάτων, υλικών και κυρίως εμπύχου δυναμικού με άρτια εκπαιδευμένο και με υψηλό φρόνημα). Ελλάς και Κύπρος θα πρέπει να μεθοδεύσουν την σταδιακή επιστροφή στην Συρία του συνόλου των διαμενόντων Μουσουλμάνων Σύριων (εξέλειπαν οι λόγοι χορηγήσεως ασύλου ή μεταναστεύσεως) και παράλληλα να διατηρούν ετοιμότητα υποδοχής προαποφασισμένου αριθμού Χριστιανών της Συρίας εάν παραστεί ανάγκη. Τέλος θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι διμερείς και πολυμερείς συμμαχίες Ελλάδος και Κύπρου, με έμφαση τις ΗΠΑ (παρουσία στο Αιγαίο και την Κύπρο) και το Ισραήλ (ενεργειακή και στρατιωτική συνεργασία, συντονισμός της διασποράς αμφοτέρων κ.λπ.).

21 – Δεκεμβρίου – 2024

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ο Μπρεζίνσκι θεωρούσε τη Μέση Ανατολή ως μέρος της ευρύτερης γεωπολιτικής σκακιέρας, όπου οι ισορροπίες δυνάμεων και οι στρατηγικές συμμαχίες διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην παγκόσμια σταθερότητα.

Η Συρία στην τουρκική γεωστρατηγική – Και Μνημόνιο Άγκυρας-Δαμασκού;

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννου Μπαλτζώη
Προέδρου ΕΛΙΣΜΕ

Ο Κινέζος φιλόσοφος και στρατηγός Σουν Τσου, στην πραγματεία του “Η Τέχνη του Πολέμου”, που γράφτηκε πριν 2.500 χρόνια, παροτρύνει τον ηγέτη να μάθει καλά τον εχθρό του, καθώς και τα σχέδιά του για να μπορεί να τον αντιμετωπίσει επιτυχώς. Σε ένα από αυτά λέει: «Ανακαλύψτε τα σχέδια του εχθρού και θα ξέρετε ποια στρατηγική θα είναι επιτυχής και ποια όχι». Ας το πούμε προκαταβολικά. Η Τουρκία δεν είναι απρόβλεπτη.

Η τουρκική γεωστρατηγική που βλέπουμε Συρία, Λιβύη και αλλού έχει διαμορφωθεί σταδιακά, αλλά είναι διακηρυγμένη και εξαρχής ήταν επεκτατική. Μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974, είναι σαφές ότι κυρία απειλή για την Ελλάδα προέρχεται από την Τουρκία. Η γειτονική χώρα συστηματικά και συνεχώς έχει μεταβληθεί σε πηγή κινδύνων για τα γειτονικά της κράτη.

Ο εξοπλισμός της χώρας μας και των ελληνικών νησιών, το πυραυλικό τείχος που εξήγγειλε για το Αιγαίο ο υπουργός Άμυνας, το επίπεδο των ελληνοαμερικανικών σχέσεων, οι όποιοι σχεδιασμοί στην Ανατολική Μεσόγειο που δεν την συμπεριλαμβάνουν, της προκαλούν νευρική κατάσταση. Η τουρκική γεωστρατηγική ξεδιπλώνεται επιθετικά σε έξι μέτωπα:

- Πρώτον, στην Συρία. Προ της πτώσης Άσαντ, εισέβαλε τρεις φορές σε τρεις περιοχές ξένης χώρας, από όπου βεβαίως δεν αποχώρησε. Με την έναρξη της επίθεσης των ισλαμιστών, οι σύμμαχοι της κατέλαβαν το Τελ Ριφάτ και την Μανμπίτζ, με την Τουρκία να απειλεί αυτόν τον καιρό και με νέα-γενικευμένη εισβολή κατά των Κούρδων της Συρίας.
- Δεύτερον, στη Λιβύη, όπου με την αποφασιστική στρατιωτική επέμβασή της άλλαξε την πορεία του εκεί εμφυλίου πολέμου, κατέστησε την Τρίπολη προτεκτοράτο της, καλλιεργώντας ταυτόχρονα διαύλους με την Βεγγάζη.
- Τρίτον, στο βόρειο Ιράκ, όπου πραγματοποιεί συχνές επιχειρήσεις εναντίον του PKK.
- Τέταρτον, στον Καύκασο, όπου με την επέμβασή της έδωσε τη νίκη στους Αζέρους εναντίον των Αρμενίων, επιλύοντας εις βάρος των δεύτερων την “παγωμένη σύγκρουση” του Ναγκόρνο Καραμπάχ.
- Πέμπτον, επιδιώκοντας να επιβάλλει και επίσημα τα κατοχικά τετελεσμένα στην Κύπρο, μιλώντας για δύο κράτη.
- Έκτον, στο ελληνοτουρκικό μέτωπο με την αμφισβήτηση ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων και με συνεχείς απειλές για την ελληνική κυριαρχία στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου, πάρα τα “ήρεμα νερά”.

Για να μην έχουμε καμία αμφιβολία, πρόσφατα το τουρκικό υπουργείο Εξωτερικών, σχολιάζοντας τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατηγόρησε την ΕΕ ότι «επαναλαμβάνει τις μη ρεαλιστικές, παράνομες και μαξιμαλιστικές, απόψεις της Ελλάδας και της ελληνοκυπριακής πλευράς»!

Η τουρκική γεωστρατηγική

Πρόκειται για μοναδική περίπτωση χώρας που έχει εισβάλει σε τέσσερα κράτη σήμερα (Κύπρος, Συρία, Ιράκ και Λιβύη) και απειλεί πέμπτο (Ελλάδα). Η εξωτερική πολιτική της Τουρκίας βασίζεται στην αντίληψη περί ζωτικού χώρου, την οποία υιοθέτησαν οι Ναζί. Δηλαδή, μια μεγάλη δύναμη χρειάζεται ζωτικό χώρο για να “αναπνεύσει”. Ποιοι εμποδίζουν την υλοποίηση του εν λόγω τουρκικού στρατηγικού σχεδιασμού; Πρωταρχικά δύο έθνη, οι Έλληνες και οι Κούρδοι.

Συνδυαζόμενη η θεωρία του ζωτικού χώρου με την μεγαλοϊδεατική νεοοθωμανική αντίληψη, παράγει τα συγκεκριμένα αποτελέσματα. Η ιδεολογική σχέση Νεοτούρκων και Κεμάλ με τη ναζιστική ιδεολογία και τον θαυμασμό του Χίτλερ για τον Κεμάλ αποκαλύπτεται λεπτομερώς στο βιβλίο του Βρετανού καθηγητή Δρ. Στέφεν Άιριγκ με τίτλο: “Ατατούρκ και Ναζί. Δάσκαλος και μαθητής στην εφαρμογή του ολοκληρωτισμού”.

Η τουρκική γεωστρατηγική εδράζεται σε δύο θεωρίες, μία εθνικιστική-αλτρωτική και μία πολιτική-θηρσκευτική. Αυτό συμβαίνει εδώ και δεκαετίες, άλλοτε κεκαλυμμένα και άλλοτε – όπως την παρούσα περίοδο– έντονα και προκλητικά. Επιπρόσθετα, η τουρκική γεωστρατηγική διαμορφώθηκε και από δύο πρόσφατες θεωρίες: Μια νεόκοπη θεωρία που περιφρονεί έννοιες του διεθνούς δικαίου και μια που προτάσσει το νεοοθωμανικό μεγαλείο.

Συρία και “Εθνικός Όρκος”

Ο “Εθνικός Όρκος” (Misaak-i Milli ή Ahd-i Milli) αφορά την παρακαταθήκη του Κεμάλ, που ψηφίστηκε το 1920 στην Τουρκική Εθνοσυνέλευση στο Ερζερούμ. Τότε, και ενώ ο Ελληνικός Στρατός είχε απελευθερώσει την Σμύρνη και μια σειρά από άλλες περιοχές της δυτικής Μικράς Ασίας, ο Κεμάλ συγκάλωσε τους πολιτικούς ηγέτες της Ανατολίας και διοργάνωσε το Συνέδριο του Ερζερούμ και το Συνέδριο της Σεβάστειας.

Στα συνέδρια εκείνα, αφού εξασφάλισε και την υποστήριξη των ηγετών των φατριών των Κούρδων, αποφασίστηκαν οι βασικοί άξονες του “Εθνικού Όρκου”, που δόθηκε από την Τουρκική Εθνοσυνέλευση, σε μια συνεδρίαση που έγινε κεκλεισμένων των θυρών, στις 28 Ιανουαρίου 1920. Ο “Εθνικός Όρκος”, που αποτελείται από έξι άρθρα, ανακοινώθηκε στην κοινή γνώμη στις 17 Φεβρουαρίου και περιελάμβανε τους όρους της ειρηνευτικής συμφωνίας που ήταν διατεθειμένη να υπογράψει η Τουρκία.

Μάλιστα, για να γίνει αντιληπτό από όλους και να αποτελέσει την παρακαταθήκη του Κεμάλ και τον οδηγό για τους μελλοντικούς κυβερνήτες της Τουρκίας ήταν συννημένα του “Εθνικού Όρκου” ο χάρτης με τις μελλοντικές διεκδικήσεις της Τουρκίας. Σε αυτόν αναγράφονταν και αναφέρονταν όλες οι περιοχές που θα διεκδικούσε η Τουρκία. Δηλαδή, όπου υπάρχουν σήμερα τουρ-

κικές διεκδικήσεις, στη Μοσούλη, στο Χαλέπι, στην Κύπρο, στα Δωδεκάνησα, στη Δυτική Θράκη κλπ.

Ο Ερντογάν έχει δηλώσει ουκ ολίγες φορές ότι η Τουρκία δεν είναι μόνο τα 82 εκατομμύρια των πολιτών της αλλά και τα εκατομμύρια των “αδελφών” της στην γύρω γεωγραφική περιοχή, αναφερόμενος στα “σύνορα της καρδιάς του: Το Χαλέπι (Συρία), τη Μοσούλη, το Κιρκούκ και το Αρμπίλ (Ιράκ), το Καραμπάχ (Αρμενία), το Μπατούμ (Γεωργία), τη Βάρνα (Βουλγαρία), τη μουσουλμανική Βοσνία, τα Σκόπια, την ελληνική Θράκη, τη Θεσσαλονίκη (γενέτειρα του Κεμάλ) και τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου. Στην ουσία πρόκειται για τις περιοχές που αναφέρονται στον “Εθνικό Όρκο”.

Με την ραγδαία προέλαση των ισλαμιστών στην Συρία, η Τουρκία ουσιαστικά πραγματοποίησε ένα μέρος του “Εθνικού Όρκου”, με την κατάληψη του Χαλεπίου μέσω πληρεξούσιων, κατάληψη που προηγήθηκε της πτώσης Άσαντ. Και μπορεί η Τουρκία να εμφανίζεται υποκριτικά να προασπίζεται την εδαφική ακεραιότητα της Συρίας, αλλά ο συγκυβερνήτης του Ερντογάν, Μπαχτσελί, δεν έκρυψε την χαρά που το Χαλέπι είναι πλέον «μουσουλμανικό και τουρκικό ως το κόκκαλο», όπως χαρακτηριστικά επεσήμανε. Ο δε ηγέτης των τζιχαντιστών Τζολάνι, που κατέλαβε και την Δαμασκό, χαρακτήρισε την νίκη των μαχητών του και «τουρκική νίκη».

“Εθνική Θέαση” και “Γαλάζια Πατρίδα”

Η “Εθνική Θέαση” (Milli Gorus) του Νετσεμεντίν Ερμπακάν (ιστορικός ηγέτης του τουρκικού πολιτικού Ισλάμ και μέντορας του Ερντογάν) είναι το πλαίσιο των ιδεών του για μια ισχυρή Τουρκία, που παρουσίασε το 1975. Με αυτό το πρόγραμμα, ο Ερμπακάν εισήγαγε μια ιδεολογική πλατφόρμα. Πρόκειται για ένα πλαίσιο αρχών και στόχων για ανέλιξη της Τουρκίας σε σημαντική χώρα του παγκόσμιου συστήματος. Σημαντικό στοιχείο στην “Εθνική Θέαση” κατέχει το πολιτικό Ισλάμ. Έτσι, στην ουσία η “Εθνική Θέαση” είχε στόχο την αναρρίχηση ενός ισλαμικού κόμματος στην εξουσία. Ο στόχος αυτός επετεύχθη όταν ο αγαπημένος του Ερμπακάν, ο “πρίγκιπας της Ιστανμπούλ” (Ερντογάν) κυριάρχησε στην Τουρκία.

Μέχρι πριν λίγα χρόνια η Τουρκία επεδίωκε την “γκριζοποίηση” ελληνικών νησίδων, που δεν αναφέρονταν ονομαστικά στη συνθήκη της Λωζάννης και τη διχοτόμηση του Αιγαίου στον 25ο μεσημβρινό. Τα τελευταία χρόνια προέκυψε και η “Γαλάζια Πατρίδα”. Η παράνομη –με βάση το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας– θεωρία της “Γαλάζιας Πατρίδας”, δημιουργός της οποίας είναι ο ναύαρχος Τζιχάτ Γιαϊτζί, είναι το όχημα που χρησιμοποιεί πλέον η Άγκυρα, προκειμένου να αμφισβητήσει τα δικαιώματα της Ελλάδας και της Κύπρου στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο. Αναφερόμαστε σε μια θαλάσσια έκταση περίπου 465.000 τετρ. χλμ.

Η όλη θεωρία στηρίζεται στη νομική αυθαιρεσία ότι τα νησιά δεν έχουν υφαλοκρηπίδα-ΑΟΖ. Έτσι, προέκυψε και το μνημόνιο Άγκυρας-Τρίπολης. Με την πτώση του Άσαντ, τα τουρκικά ΜΜΕ πλέον βοούν ότι είναι θέμα χρόνου να ακολουθήσει και μνημόνιο Άγκυρας-Δαμασκού για τις θαλάσσιες ζώνες, το οποίο δεν θα αμφισβητήσει μόνο τα ελληνικά κυριαρχικά δικαιώματα, αλλά και της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σχετικό μνημόνιο με την

Δαμασκό ζήτησε και ο Γιαϊτζί, ενώ με παρόμοιες συμφωνίες η Τουρκία έχει αποπειραθεί να δελεάσει άλλα κράτη της Μέσης Ανατολής, όπως την Αίγυπτο. Στην ουσία έχουμε μια προσπάθεια της Τουρκίας να οικειοποιηθεί μεγάλες θαλάσσιες εκτάσεις, “επιχωματώνοντας” τες γεωπολιτικά.

Την ίδια στιγμή, τα τουρκικά ΜΜΕ αναφέρονται και στο ενεργειακό project ενός αγωγού φυσικού αερίου από το Κατάρ στην Τουρκία, μέσω Συρίας. Ένα project που εντάσσεται στην προσπάθεια της Τουρκίας να καταστεί εκείνη ενεργειακός κόμβος προς την Ευρώπη, παραγκωνίζοντας την Ελλάδα και την Κύπρο. Είναι το project που είχε απορρίψει ο Άσαντ που πρόκρινε το ρωσικό σχέδιο του “Ισλαμικού Αγωγού”, με αφετηρία την ιρανική πλευρά του κοιτάσματος South Pars/North Dome, που μέσω της Συρίας προγραμματιζόνταν να καταλήγει στις λιμενικές εγκαταστάσεις του Λιβάνου. Ακολούθησε η “Αραβική Άνοιξη” στην Συρία...

Το “Στρατηγικό Βάθος” του Νταβούτογλου

Η ολοκληρωμένη γεωστρατηγική αντίληψη της νεοοθωμανικής Τουρκίας αποκαλύπτεται, διαβάζοντας το βιβλίο του καθηγητή, πρώην υπουργού Εξωτερικών και πρωθυπουργού Αχμέτ Νταβούτογλου. Εκεί, αναλύεται η γεωπολιτική κατάσταση στο σύμπλοκο Βαλκάνια-Αιγαίο-Ανατολική Μεσόγειος. Διαβάζουμε: «Μέσα σε αυτόν τον σχεδιασμό, το ζήτημα της Κύπρου, θα έλθει στο προσκήνιο με πιο ενεργό τρόπο».

Ξεκαθαρίζει την τουρκική πολιτική απέναντι σε Ελλάδα και Κύπρο, τονίζοντας ότι «η Κύπρος πρέπει να βγει από την τουρκο-ελληνική εξίσωση». Και παρακάτω: «Η Κύπρος γίνεται με αυξανόμενη ταχύτητα ένα ζήτημα Ευρασίας και Μέσης Ανατολής–Βαλκανίων». Και τότε δεν είχαν ανακαλυφθεί τα ενεργειακά αποθέματα νοτιώς της Κύπρου, ούτε η Μεγαλόνησος είχε συγκροτήσει τις συμμαχίες που έχει τώρα...

Σε ό,τι αφορά την ισλαμοτουρκική πολιτική με τα βαλκανικά κράτη αναφέρει τα εξής: «Μια αδυναμία της Τουρκίας που θα φανερωθεί στο θέμα της ασφάλειας και της προστασίας της τουρκικής κοινότητας στην Κύπρο, μπορεί να εξαπλωθεί σαν κύμα στην Δυτική Θράκη και την Βουλγαρία και ακόμη στο Αζερμπαϊτζάν και την Βοσνία». Μόνο από τα μικρά αυτά αποσπάσματα σκιαγραφείται η νεοοθωμανική στρατηγική.

Η Ελλάδα, ακολουθώντας πολιτική κατευνασμού, θεωρεί ότι θα ηρεμήσει το αδηφάγο “θηρίο”, χαιδεύοντάς το κατά την φορά του πέλους. Αυτό, όμως, οδηγεί σταδιακά την πατρίδα στην παραχώρηση εθνικών δικαιωμάτων, χωρίς πόλεμο. Διατρέχουμε κίνδυνο αφανισμού ως έθνος αν συνδυαστεί η επιθετική πολιτική της Τουρκίας με την ελληνική πολιτική κατευνασμού, καθώς και με άλλους υπονομευτικούς για το έθνος παράγοντες.

Αναφερόμαστε φυσικά στην υπογεννητικότητα, τη μετανάστευση των καλύτερων και πολύ καλά εκπαιδευμένων νέων μας, καθώς και την ανεξέλεγκτη παράνομη μετανάστευση στην Ελλάδα μουσουλμάνων. Μόνη ελπίδα, η διαμόρφωση εθνικής στρατηγικής με κυρίαρχη την πολιτική αποτροπής, μαζί με ισχυρές συμμαχίες και κυρίως με ανάταξη του εθνικού δυναμικού. Και για να είμαστε σαφείς, αποτροπή σημαίνει ισχύς, με δεδομένη την πολιτική εφαρμογή της, αν απαιτηθεί για την προάσπιση των εθνικών συμφερόντων.

Η συνεχής επιδίωξη διεύρυνσης της επιρροής και των διεκδικήσεων της Τουρκίας, βασίζεται σε μια τακτική που δεν σταματά σε μικρές νίκες, αλλά τις χρησιμοποιεί ως εφιαλτήριο για νέες απαιτήσεις.

Σταυρό του μαρτυρίου σηκώνουν οι Χριστιανοί στη Συρία και σε όλη την Μέση Ανατολή.

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννου Μπαλτζώη
Προέδρου ΕΛΙΣΜΕ

Άκρως ανησυχητικά είναι τα πρώτα μηνύματα της νέας ηγεσίας της Συρίας για τους χριστιανούς και τις άλλες μειονότητες, παρά την προσπάθεια της ηγεσίας της Χαγιάτ Ταχρίρ αλ Σάμ (HTS) να “αποτινάξει” τον τζιχαντισμό και να εμφανιστεί με ένα “μετριοπαθές” προσωπείο.

Έγινε γνωστό πως απαγορεύτηκε ο εορτασμός των Χριστουγέννων και όλες οι σχετικές εορταστικές εκδηλώσεις. Φαίνεται ότι ο παραδοσιακός εορτασμός των Χριστουγέννων στην Συρία λαμβάνει οριστικά τέλος με την ηγεσία των ισλαμιστών, ο υπουργός Δικαιοσύνης των οποίων ανακοίνωσε πως... μόνο άνδρες θα δικάζουν πλέον στην Συρία!

Την ίδια στιγμή έγινε γνωστό πως οι... μετριοπαθείς ισλαμιστές της HTS βανδάλισαν τον ελληνορθόδοξο ναό της Αγίας Σοφίας στην Al-Suqaylabiyah, με τις εικόνες να προκαλούν φρίκη. Ο Ορθόδοξος ιερέας περιοχής της Χομς, Μισέλ Νουμάν, κατήγγειλε προηγουμένως πως χριστιανοί αγρότες ξυλοκοπήθηκαν από ομάδα μουσουλμάνων, οι οποίοι τους κατηγόρησαν ως “άπιστους”. Ο φόβος ενός ισλαμικού μεσαίωνα είναι διάχυτος, ειδικά όταν οι φανατικοί ισλαμιστές εδραιώσουν την εξουσία τους, αφού λάβουν την διεθνή υποστήριξη στην οποία φαίνεται ότι προσδοκούν, με την βοήθεια ουκ ολίγων δυτικών ΜΜΕ:

Εκτιμάται ότι εικόνες, όπως η από επετειακό βίντεο για την 25η Μαρτίου του 2023 με Ελληνόπουλα από την μαρτυρική Συρία να ψέλνουν τον εθνικό ύμνο, θα αποτελέσουν παρελθόν σε μία Συρία, υπό την ηγεσία των φανατικών του Τζολάνι, με τους οποίους η Τουρκία σπεύδει να καλλιεργήσει επαφές, στέλνοντας τον αρχηγό της ΜΙΤ, Ιμπραχίμ Καλίν, στην Δαμασκό...

Η ορθόδοξη κοινότητα, μέσω δημόσιας ανάρτησής της, καλεί τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών Ιερώνυμο να επισκεφθεί τη Συρία και να υπερασπιστεί τα ίσα δικαιώματα και την προστασία του λαού τους. «Ιστορικά, ο κλήρος μας υποτάχθηκε στους εκάστοτε ηγεμόνες σε περιόδους χάους, πιστεύοντας ότι εξασφάλιζε την επιβίωση, αλλά αυτό οδήγησε μόνο σε υποδούλωση. Τώρα είναι η στιγμή να διεκδικήσουμε κυριαρχία και ισότητα, όχι απλώς την επιβίωση», αναφέρουν χαρακτηριστικά. Ο Αρχιεπίσκοπος είχε πραγματοποιήσει Συνοδική επίσκεψη στην Συρία το 2023, όπου είχε συναντηθεί με τον Πατριάρχη Αντιοχείας.

Όπως σημειώνει ο Independent, χιλιάδες Σύριοι είναι εγκλωβισμένοι στο συνοριακό πέρασμα Μασνάα με τον Λίβανο, προσπαθώντας να εγκαταλείψουν τη χώρα, φοβούμενοι για το μέλλον τους. Μεταξύ αυτών είναι και πολλοί Χριστιανοί και Αλαουίτες (το μουσουλμανικό δόγμα που

ανήκει ο πρώην πρόεδρος Άσαντ, οι οποίοι κατοικούν κατά πλειοψηφία στις παράκτιες περιοχές της χώρας, πχ στην Λατάκια). Επιπλέον πολλοί που προσπαθούν να διαφύγουν είναι Ιρακινοί, αλλά και σίιτες μουσουλμάνοι.

Η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, ανακοίνωσε ότι «γνωρίζει ότι χιλιάδες Σύριοι φεύγουν από τη Συρία στον Λίβανο» και ότι «εκατοντάδες χιλιάδες» Σύριοι «φεύγουν για να σώσουν τη ζωή τους μέσα στη χώρα». «Οι επόμενες ημέρες και εβδομάδες θα είναι κρίσιμες για τη μοίρα της χριστιανικής κοινότητας», ανέφερε στην Christian Post ο πρόεδρος ανθρωπιστικής οργάνωσης International Christian Concern και σημειώνει: «Οι Χριστιανοί, με ρίζες που εκτείνονται σχεδόν δύο χιλιετίες πίσω, αντιμετωπίζουν τώρα ένα αβέβαιο και επικίνδυνο μέλλον».

Το δράμα των Χριστιανών

Η μοίρα των Ελληνορθόδοξων και γενικότερα των Χριστιανών στην Μέση Ανατολή έρχεται και πάλι τραγικά στο προσκήνιο, εξαιτίας των εξελίξεων στην Συρία. Ήδη ο πληθυσμός τους έχει μειωθεί, την περίοδο που το Ισλαμικό Κράτος μεσουρανούσε. Μάλιστα, αντί η “πολιτισμένη” χριστιανική Δύση να έχει εστιάσει στο ζήτημα, όλοι αυτοί οι “ψευτοπροοδευτικοί διανοητές” και οι εραστές των πολυπολιτισμικών εθνών και κρατών, αδιαφορούν για την τεράστια μείωση του χριστιανικού πληθυσμού σε ολόκληρη την Μέση Ανατολή. Σήμερα, όπως προαναφέραμε, τα πλείστα δυτικά ΜΜΕ “ξεπλένουν” την ηγεσία των τζιχαντιστών...

Στις περιοχές που ζούσαν οι Χριστιανοί, όπως στο Ιράκ, η κατάσταση είναι δραματική. Ας πάρουμε μια χαρακτηριστική περίπτωση: Τα Χριστούγεννα, παραμένουν μια θλιβερή υπόθεση στην Μοσούλη (μια πόλη που κάποτε φιλοξένησε μια ζωντανή χριστιανική κοινότητα) ακόμα και μετά την απελευθέρωσή της από το Ισλαμικό Κράτος. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι οι περισσότεροι από τους Χριστιανούς, που έφυγαν με την εμφάνιση του ISIS, δεν επέστρεψαν πίσω. Μόνο λίγες εκκλησίες έχουν ανακαινιστεί, ή επισκευαστεί από τις καταστροφές που προκάλεσε ο θρησκευτικός κανιβαλισμός του ISIS.

Το 2017 γιόρτασαν τα πρώτα Χριστούγεννα από την επιβολή του ISIS οι κάτοικοι της Μοσούλης, εορτασμός που έγινε υπό τον φόβο τρομοκρατικών επιθέσεων... Το δε Ιράκ, που στήριζε τον Άσαντ, παρακολουθεί με μεγάλη ανησυχία των άνοδο των τζιχαντιστών στην Συρία, χωρίς να πολυ-πείθεται από το “μετριοπαθές” προσωπείο που παρουσιάζουν, φοβούμενο την επέκταση των συγκρούσεων και στο εσωτερικό του...

Επικρατεί ο φόβος

Το ISIS και τα τζιχαντιστικά παρακλάδια του δεν είναι μία νέα ανάγνωση του Ισλάμ, η οικοδόμηση ενός νέου πολιτισμού ή μιας νέας κουλτούρας. Είναι το τέλος του πολιτισμού, η άγνοια, το μίσος για την γνώση, το μίσος για την ελευθερία. Και μάλιστα ένα «τέλος ταπεινωτικό», όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Σύρος φιλόσοφος και ποιητής Άδωνις, στο βιβλίο του “Βία και Ισλάμ”. Έτσι είναι πολύ δύσκολο για τους εναπομείναντες Χριστιανούς «να επαναφέρουν το χριστουγεννιάτικο πνεύμα του παρελθόντος», είχε δηλώσει στο Al-Monitor τον Δεκέμβριο του 2018, ο Σάμερ Ελίας, Χριστιανός Ιρακινός ερευνητής και συγγραφέας, πολύ πριν τις νεότερες εξελίξεις...

Μάλιστα στο βιβλίο του “Οι εκκλησίες του Μοσούλης, η ιστορία και ο πόνος”, που εκδόθηκε τον Νοέμβριο 2018, ο Ελία καταγράφει την καταστροφή των εκκλησιών στη Μοσούλη, αλλά και άλλων χώρων χριστιανικής κληρονομιάς. Ελάχιστες εκκλησίες έχουν επισκευαστεί, ανάμεσα τους η Χαλδαϊκή εκκλησία του Αγίου Παύλου στη Μοσούλη, με χρήματα του Πατριαρχείου των Χαλδαίων και ιταλικού Ιδρύματος.

Άραγε, πώς είναι δυνατόν να επιστρέψουν οι Χριστιανοί που είναι στο εξωτερικό στις περιοχές της Μέσης Ανατολής όπου ζούσαν, με την άνοδο της Χαγιάτ Ταχρίρ αλ Σάμ και το κλίμα τρομοκρατίας που άρχισε να επικρατεί;

Χριστιανοί στη Μέση Ανατολή

Το φαινόμενο της ραγδαίας μείωσης των Χριστιανών στην Μέση Ανατολή, όπως προαναφέραμε δεν είναι πρόσφατο, αλλά παρατηρείται συνεχώς τα τελευταία χρόνια, χωρίς η χριστιανική Δύση να αντιδρά (και αυτό είναι το περίεργο). Το 2015 σε άρθρο της έγκυρης εφημερίδος “Yedioth Ahronoth”, ο δημοσιογράφος Γκαϊ Μπεσόρ, πραγματεύονταν την ανησυχητική μείωση του χριστιανικού πληθυσμού στη Μέση Ανατολή και παρέθετε εντυπωσιακά στοιχεία για την τεκμηρίωσή του. Σύμφωνα με τον Μπεσόρ, τα στατιστικά στοιχεία αναφορικά με την μείωση του χριστιανικού πληθυσμού σε χώρες της Μέσης Ανατολής έχουν ως εξής (με στοιχεία του 2015):

- Στο Ιράκ, οι Χριστιανοί έχουν μειωθεί από 1,5 εκατομμύρια το 2003 σε 250 χιλιάδες.
- Στη Συρία, οι Χριστιανοί έχουν μειωθεί από 1,75 εκατ. το 2010 σε 450 χιλ.
- Στην Αίγυπτο, οι Κόπτες Χριστιανοί έχουν μειωθεί κατά 1,25 εκατομμύρια σε σχέση με τα εννέα εκατομμύρια το 2011.
- Στον Λίβανο, οι Χριστιανοί που ανέρχονται σε ένα

εκατομμύριο ζουν υπό τη σκιά του σιϊτικού καθεστώτος που έχει εγκαθιδρύσει η Χεζμπολάχ.

Ακόμη και στην Παλαιστίνη, στους Αγίους Τόπους παρατηρείται μείωση του Χριστιανικού πληθυσμού. Χαρακτηριστικό παράδειγμα στην πόλη της γέννησης του Χριστού, τη Βηθλεέμ, ο πληθυσμός της οποίας αποτελείτο παλιότερα από Χριστιανούς σε ποσοστό 90%, τώρα επικρατούν οι Μουσουλμάνοι, που αγγίζουν το 65% των κατοίκων. Τα ίδια συμβαίνουν και στην άλλη μεγάλη χριστιανική πόλη, την πόλη του Χριστού, την Ναζαρέτ, όπου το ποσοστό των Χριστιανών μειώθηκε δραματικά. Την ίδια στιγμή, μέχρι και ο ισραηλινός Τύπος έχει ασχοληθεί εκτενώς με τις επιθέσεις υπερ-ορθόδοξων Εβραίων κατά χριστιανικών εκκλησιών...

Τα αίτια και η Δύση

Τα αίτια και ιδιαίτερα η γενεσιουργός αιτία του εν λόγω φαινομένου συνίσταται, σύμφωνα με πολλούς αναλυτές, στην κατίσχυση σουνιτικών σαλαφιστικών και λοιπών εξτρεμιστικών εκφάνσεων του Ισλάμ, που αντιμετωπίζουν τους Χριστιανούς ως απίστευτους και δεν επιδιώκουν τη συμβίωση ή την ανεκτικότητα, όπως διαπιστώσαμε από τις δραστηριότητες του ISIS στον πόλεμο της Συρίας και του Ιράκ και βλέπουμε αντίστοιχα ανησυχητικά μηνύματα από την Χαγιάτ Ταχρίρ αλ Σάμ σήμερα.

Ο Μπεσόρ (Ιουδαίος το θρήσκευμα) στο άρθρο του, έχει επικρίνει σφοδρότατα τη διεθνή κοινότητα, ιδίως δε την “πολιτισμένη” χριστιανική Δύση, για τη στάση σιγής και αδιαφορίας που τηρεί στον συστηματικό διωγμό των Χριστιανών από τη Μέση Ανατολή. Δηλαδή ο Ισραηλινός δημοσιογράφος έλεγε αυτά που οι συνήθως λαλίστατοι και ευαίσθητοι για τα ανθρώπινα δικαιώματα δυτικοί συνάδελφοί του και τα διεθνή ΜΜΕ θα έπρεπε να είχαν σε πρώτη προτεραιότητα και σε συνεχή και έντονο ενδιαφέρον.

Είναι χαρακτηριστικό πως μόλις τον Μάρτιο του 2021 ο Πάπας (σπάζοντας την χρόνια “σιγή” του Βατικανού για το ζήτημα) επισκέφτηκε το ρημαγμένο από τους πολέμους και την επέλαση του ISIS Βόρειο Ιράκ, περπάτησε στα ερείπια των χριστιανικών εκκλησιών του και προσευχήθηκε για την ειρήνη και την διάσωση μιας από τις παλαιότερες κοινότητες της χριστιανοσύνης.

Πάντως, όπως και να έχουν τα πράγματα και ανεξάρτητα των καταγιστικών εξελίξεων που αναμένονται στην περιοχή, ένα είναι βέβαιο. Σε ότι αφορά τους Χριστιανούς, η κατάσταση ποτέ δεν θα είναι όπως πριν και το μέλλον τους είναι δυσοίωνα στην περιοχή. Υπάρχει κίνδυνος να φτάσουμε τελικώς σε μια νέα Μέση Ανατολή, σε μια “Μέση Ανατολή χωρίς Χριστιανούς”...

Statements and positions reflect the widespread international recognition of the suffering of Christians in Syria and the need to address jihadist extremism as a critical security and humanitarian challenge.

Η έμπρακτη αμφισβήτηση της Λωζάννης και η Νέα Μέση Ανατολή

Του κ. Παντελή Σαββίδη

Η δυναμική της Τουρκίας του Ερντογάν ξεκίνησε ως νεοοθωμανικό όραμα αλλά εξελίσσεται ως αγωνία για το μέλλον της χώρας, έστω και αν αυτήν τη στιγμή φαίνεται πως κέρδισε στη Συρία. Και, πράγματι, κέρδισε. Η Συρία είναι μια εξαρτώμενη απολύτως οικονομικά – και κατ' επέκτασιν πολιτικά – οντότητα από την Τουρκία, αλλά δεν είναι σίγουρο αν η Αγκυρα θα μπορέσει να ανταπεξέλθει στην πρόκληση. Η Συρία είναι ένα διαλυμένο κράτος, χωρίς να έχει στα ταμεία του ούτε ένα δολάριο, όπως δήλωσε ο νέος πρωθυπουργός. Για να επιβιώσει θα χρειαστεί τη βοήθεια της Δύσης, αλλά η βοήθεια αυτή θα δοθεί υπό αυστηρούς όρους.

Ό,τι και να λένε οι διαμορφωτές της δυτικής κοινής γνώμης το παρελθόν του Αμπντού Μοχάμεντ αλ-Τζολάνι είναι σκληρά ισλαμιστικό αλλά προκειμένου να του ανατεθεί ο ρόλος του νικάτορα του καθεστώτος Ασαντ, υποχώρησε από τη σκληρή μορφή του. Εν ολίγοις, στη Συρία επικράτησε το ISIS αλλά ο αρχηγός της συριακής πτέρυγας του, ο προαναφερθείς Τζολάνι, ήρθε σε συνεννόηση με τη Δύση να μην εφαρμοσθεί η σκληρή εκδοχή του. Ποια θα εφαρμοσθεί; Αποτελεί ερώτημα. Πάντως, οι πρώτες ενδείξεις δεν είναι ενθαρρυντικές. Και δεν μπορεί να είναι, διότι ο Τζολάνι ελέγχει μέρος του κινήματος που ηγήθηκε. Δεν αποκλείεται, αναλόγως των εξελίξεων, η τύχη του να είναι μαρτυρική.

Αυτήν τη στιγμή, στη Συρία συμβαίνουν όλα όσα ανησυχούσαν τη Δύση: εκδικήσεις, βανδαλισμοί, αστάθεια, απουσία ελέγχου, αβεβαιότητα για το τι μορφή πολιτεύματος θα επιβάλλει το καθεστώς, αλλά υπάρχει και η ελπίδα ότι ο Τζολάνι θα τηρήσει τις υποσχέσεις του. Διαφορετικά, τα ταμεία θα παραμείνουν άδεια.

Η Συρία είναι η νέα μαύρη τρύπα της περιοχής και είναι περισσότερο επικίνδυνη από άλλες (π.χ. Αφγανιστάν), λόγω της θέσης που κατέχει και της πολλαπλής, εθνικής και θρησκευτικής σύνθεσης του πληθυσμού της. Δεν είναι μια τυπικά αραβική χώρα, αν και κυριαρχούν ο αραβικός πολιτισμός, η αραβική γλώσσα και η αραβική θρησκεία. Στη Συρία και στον γειτονικό Λίβανο (πηγαίνουν πάντα μαζί) έχουν καταμετρηθεί 17 θρησκευτικές κοινότητες, που αντιδικούν χρόνια τώρα μεταξύ τους.

Σε μια από αυτές, τους αλαουίτες, που ζουν στα παράλια, στην περιοχή της Λατάκιας, ανήκε και ο Ασαντ. Αλαουί στα αραβικά σημαίνει απόγονος του Αλή, του ξαδέλφου και γαμπρού του Μωάμεθ, τον οποίο οι αλαουίτες δέχονται ως διάδοχο του προφήτη.

Στον νότο, οι ισμαηλίτες Δρούζοι, στα βουνά του Λιβάνου και στη Συρία οι μαρωνίτες και στην υπόλοιπη Συρία οι σουνίτες της περιοχής της Δαμασκού και της περιοχής του Χαλεπίου συγκροτούν ένα κυρίαρχο μωσαϊκό το οποίο συμπληρώνουν ελληνορθόδοξοι, συρο-ορθόδοξοι, καθολικοί, προτεστάντες κ.α. Όλοι αυτοί ανησυχούν για το είδος του καθεστώτος που θα επιβληθεί και τη συμπεριφορά του απέναντί τους.

Με τον πυρήνα αυτού του νέου καθεστώτος ήρθε σε συνεννόηση η Δύση, το ενθάρρυνε στην επιχείρησή του, το ενί-

σχυσε με όπλα και πολεμοφόδια και παρακολούθησε την προέλασή του, ουσιαστικά, την πορεία του από το Ιντλίμπ στη Δαμασκό. Ευελπιστώντας σε τι;

Περισσότερο από οτιδήποτε άλλο η πτώση του Ασαντ και της μπααθικής ιδεολογίας που πρέσβευε αποτελεί τον καταλύτη των αλλαγών που συντελούνται στη Μέση Ανατολή. Η απομάκρυνση του Ασαντ ήταν το αποτέλεσμα μιας κατά κράτος επικράτησης του Ισραήλ στην περιοχή με την εξάλειψη του ιρανικού «Αξονα της Αντίστασης», μιας υπερφίαλης, όπως αποδείχθηκε, επιθυμίας του ιρανικού καθεστώτος να περιορίσει το γεωπολιτικό εκτόπισμα του εβραϊκού κράτους με τους πληρεξουσίου του.

Είναι ο λαός που οι Πέρσες του Κύρου απελευθέρωσαν από τη Βαβυλώνια αιχμαλωσία και επειδή στη Μέση Ανατολή δίνεται μεγάλη βαρύτητα στην Ιστορία η απελευθέρωση αυτή θα περίμενε κανείς να τους ενώνει. Όχι να τους κάνει θανάσιμους εχθρούς.

Υπάρχει ένα καθοριστικό στοιχείο στην περσική ή ιρανική ιστορία (Ιράν μετονομάστηκε η Περσία το 1938 από το σανσκριτικό Αρια, που το χρησιμοποιούσαν και στους αρχαίους χρόνους) που επηρεάζει την κρατική ιδεολογία και συμπεριφορά. Το πέραςμα από την ιστορική διαχρονία στο Ισλάμ.

Η κοσμική Περσία είναι δυτικόστροφη και αναζητά τις ρίζες της στους Αχαιμενίδες και η θρησκευτική στο Ισλάμ. Η Περσία του Σάχη ήταν ένας γεωπολιτικός πυλώνας της Δύσης, το Ιράν των μουλάδων αναζητά στηρίγματα όπου μπορεί.

Η περιοχή θα ήταν διαφορετική αν οι Πέρσες δεν περνούσαν στο Ισλάμ και οι ευθύνες γι' αυτό επιρρίπτονται στον Ηράκλειο που το 610 τους συνέτριψε στη Νινευή επειδή έφθασαν στα πρόθυρα της Κωνσταντινούπολης. Μετά τη συντριβή αυτή οι Πέρσες δεν μπόρεσαν να αντιμετωπίσουν την αραβική προέλαση.

Παρόλο που κατακτήθηκαν, οι Πέρσες δεν προσέλαβαν τη νέα θρησκεία όπως ήθελαν οι Αραβες αλλά διαμόρφωσαν και διατήρησαν τη δική τους εκδοχή, με τη δική τους γλώσσα. Αυτή η διάσταση και διάκριση διατρέχει και σήμερα τη συμπεριφορά, τις συνεργασίες και τις συμμαχίες στην περιοχή.

Το Ιράν, σήμερα, είναι μεταξύ των χωρών που κινδυνεύουν από διάφορους ευσεβείς πόθους που αποδίδονται στο Ισραήλ και το θέλουν να τριχοτομείται (ομοσπονδιακά) σε ένα κουρδικό μέρος, ένα περσικό και ένα αζερικό. Η αζερική διάσταση στο Ιράν είναι σημαντική. Ωστόσο, δεν υπάρχει αυτήν τη στιγμή καμιά αζερική κίνηση που να επιδιώκει αυτονομία ή ομοσπονδία. Δεν θα μπορούσαμε να πούμε το ίδιο για την κουρδική διάσταση.

Παρόλο που φαίνεται ισχυρή και θεωρείται ότι βρίσκεται με την πλευρά των νικητών με όσα συνέβησαν στη Συρία, αβεβαιότητες για το μέλλον διακατέχουν και την Τουρκία. Με τη μορφή που έχει σήμερα, η Τουρκία δεν εξυπηρετεί τους σχεδιαστές της διεθνούς πολιτικής. Τον καταλυτικό ρόλο στην περιοχή τον διαδραματίζει το Ισραήλ με την απόλυτη βοήθεια των Αμερικανών.

Αν κρίνει κανείς από την ομιλία του Νετανιάχου στον ΟΗΕ, τους χάρτες που έδειξε, τις δηλώσεις του για αλλαγή του ιρανικού καθεστώτος και τις κατά καιρούς αμφιβολίες που διατύπωσε για την Τουρκία αλλά και τις ανησυχίες του Ερντογάν, η διαφαινόμενη επιλογή είναι Ινδία, φιλικά διακείμενες προς το Ισραήλ αραβικές χώρες, Κούρδοι, Κύπρος, Ελλάδα. Η επιλογή αυτή απαιτεί τη δημιουργία κουρδικού κρατικού μορφώματος και όλα δείχνουν πως αυτό θα επιδιωχθεί. Τουλάχιστον, με τα μέχρι σήμερα δεδομένα.

Η Ελλάδα, βεβαίως, είναι ένα απλό εργαλείο στους σχεδιασμούς αυτούς, η Κύπρος συμμετέχει περισσότερο αλλά η Μέση Ανατολή έχει μια ελληνιστική παράδοση την οποία όσο και αν προσπαθεί να εγκαταλείψει η Αθήνα, θα την κυνηγάει σαν

εφιάλτης και δεν εξαλείφεται.

Η Μέση Ανατολή μυρίζει Ελλάδα και αν στην Αθήνα δεν το αντιλαμβάνονται ας το αξιοποιήσουν οι σχεδιαστές της Νέας Μέσης Ανατολής.

Η Τουρκία προς το παρόν έχει την αίσθηση πως αμφισβήτησε και εμπράκτως τη Συνθήκη της Λωζάννης αλλά οι επόμενοι μήνες θα δείξουν προς τα πού θα γείρουν οι εξελίξεις. Τα μεγάλα διακυβεύματα για την Αγκυρα είναι το Κουρδικό και η «Γαλάζια Πατρίδα». Η εξέλιξή τους ξεφεύγει από την επιρροή τοπικών δρώντων. Το νεοοθωμανικό όραμα εξελίσσεται σε υπαρκτή αγωνία.

Πηγή: ΤΑ ΝΕΑ 14.12.24

The principal notion about the formation of a "new Middle East"

It revolves around reimagining the geopolitical, social, and economic structures of the region to promote stability, prosperity, and modern governance. This concept has been shaped by various strategic, ideological, and pragmatic perspectives, with some of the core notions including:

1. **Redefinition of Borders**The "new Middle East" often implies a reevaluation of the region's colonial-era borders (e.g., Sykes-Picot Agreement). Some proponents argue for reshaping these borders to reflect ethnic, religious, or cultural realities, potentially leading to the creation of new states or autonomous regions. This notion is controversial and tied to discussions about self-determination, such as Kurdish independence.

2. **Integration and Modernization**Efforts toward regional economic integration and modernization, often led by powers like the Gulf States or external actors like the U.S. and EU, aim to build a cooperative Middle East. This includes infrastructure projects, trade agreements, and fostering technological advancement to reduce reliance on oil and address unemployment.

3. **Security Architecture**The idea of a "new Middle East" also includes creating a sustainable security framework. This might involve reducing the influence of external powers while addressing regional rivalries, such as between Iran and Saudi Arabia, or managing the role of non-state actors like Hezbollah and Hamas.

4. **Resolution of Conflicts**This vision often emphasizes resolving long-standing conflicts, such as the Israeli-Palestinian issue, the Syrian Civil War, and sectarian strife in Iraq and

Lebanon. Peacebuilding is seen as essential to fostering a more cohesive Middle East.

5. **Cultural and Religious Pluralism**Recognizing and institutionalizing the diversity of the region, including minority rights and inter-faith dialogue, is often seen as a cornerstone of a "new Middle East." This contrasts with the exclusivist ideologies promoted by jihadist groups or certain authoritarian regimes.

6. **Geopolitical Realignments**The Abraham Accords and other normalization agreements between Israel and Arab states signify a shift in alliances, with a focus on countering common threats like Iran. These agreements reflect aspirations for a Middle East less dominated by historical animosities.

7. **Strategic Interests of Global Powers**The "new Middle East" is also shaped by the strategies of external powers like the U.S., China, and Russia, which seek to influence the region for energy security, trade routes, and counter-terrorism. These interests can foster both development and conflict.

8. **Criticism of the Concept**Critics argue that the notion of a "new Middle East" is often externally imposed, prioritizing the interests of global powers or local elites over the actual needs of the region's populations. Others see it as an idealistic vision unlikely to overcome entrenched challenges. In summary, the idea of a "new Middle East" encompasses a mix of ambitions for reform and stability, geopolitical strategies, and responses to emerging challenges.

Its realization depends on resolving deep-rooted conflicts and fostering cooperation among regional and global actors.

Η Ιρανική άποψη για την πτώση του Assad

Του Ιρανού δημοσιογράφου Ayra Jafari

Γιατί έπεσε τόσο γρήγορα η Συρία και πού ήταν το Ιράν;

Είναι ασφαλές να πούμε ότι όλοι είναι σοκαρισμένοι με τα γεγονότα στη Συρία. Κανείς δεν περίμενε ότι αυτό θα συνέβαινε τώρα - στην πραγματικότητα αυτό δεν είναι αλήθεια. Πριν από 6 μήνες, ο ηγέτης του Ιράν (ιμám Χαμενεΐ) είχε προειδοποιήσει τον Μπασάρ Άσαντ σχετικά με την εξέγερση του HTS — αλλά ο Άσαντ τους αγνόησε.

Ας δούμε τι συνέβη και πώς έγινε.

Όταν το ISIS εμφανίστηκε στη Συρία και η κατάσταση ασφαλείας έγινε δεινή, η συριακή κυβέρνηση ζήτησε επίσημα βοήθεια από το Ιράν. Η παρουσία του Ιράν στη Συρία πλαισιώθηκε σε έναν συμβουλευτικό ρόλο, που σημαίνει ότι ο συριακός στρατός και οι ίδιες οι στρατιωτικές δυνάμεις ήταν αυτοί που πολεμούσαν τους τρομοκράτες, ενώ οι Ιρανοί σύμβουλοι τους υποστήριζαν.

Αν και το Ιράν χρειάστηκε κατά καιρούς να στείλει περιορισμένες ειδικές δυνάμεις (όπως το IRGCQF) λόγω συγκεκριμένων συνθηκών, ο πρωταρχικός του ρόλος παρέμεινε συμβουλευτικός.

Εκείνη την εποχή, το ISIS προχωρούσε με τέτοιο τρόπο που όταν οι φιλικές δυνάμεις που υποστήριζαν τον Άσαντ έμπαιναν στο πεδίο της μάχης, έγιναν δεκτές από τον κόσμο. Αυτή η δημόσια υποστήριξη, σε συνδυασμό με την παρουσία του συριακού στρατού (SAA) και τις συμβουλευτικές προσπάθειες του Ιράν μετά από επίσημο αίτημα της Συρίας, σταμάτησαν τελικά την απειλή του ISIS. Το 2017 ανακοινώθηκε το τέλος της διακυβέρνησης του ISIS, κυρίως λόγω των προσπαθειών του Κασέμ Σουλεϊμανί.

Μετά την ήττα του ISIS, η συμβουλευτική παρουσία του Ιράν μειώθηκε φυσικά, καθώς η συριακή κυβέρνηση ήθελε οι δικές της δυνάμεις να αναλάβουν την πλήρη ευθύνη για την ασφάλεια της χώρας.

Αλλά ποιος οδηγός στη συνέχεια είναι σημαντικός:

1. Ο Μετασχηματισμός των Τρομοκρατικών Ομάδων από τον Ουαχαμπιστικό στον Οθωμανικό Συγκεντρωτισμό

Οι εξτρεμιστικές ομάδες άλλαξαν στρατηγικές, εγκατέλειψαν το απροκάλυπτο βίαιο «πρόσωπό» τους και υιοθέτησαν μια περισσότερο διπλωματική πρόσοψη, προφανώς ήταν ακόμα τα ίδια ψυχικά άρρωστα πλάσματα του ISIS.

Αυτό είναι όταν το κέντρο επιρροής της εξουσίας μετατοπίστηκε από τη Σαουδική Αραβία στην Τουρκία, για την οποία έγραψα περισσότερα σε άλλο tweet.

Εν τω μεταξύ, το συριακό κοινό άρχισε να υποστηρίζει τον συριακό στρατό όλο και λιγότερο εναντίον αυτών των ομάδων όπως έκαναν κάποτε.

Σε ορισμένες περιοχές, όπως το Χαλέπι, οι πόρτες άνοιξαν στους αντάρτες αλλά έκλεισαν για τον στρατό. Αυτό είναι το άμεσο αποτέλεσμα μιας επιτυχημένης στρατηγικής υβριδικού πολέμου από τους εχθρούς της Συρίας.

2. Αποδυνάμωση του Συριακού Στρατού:

Ο συριακός στρατός αντιμετώπισε διάφορες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων ιδεολογικών, οικονομικών και ηθικών ζητημάτων, που οδήγησαν σε χαμηλά κίνητρα για την αντιμετώπιση τρομοκρατών.

Σε αντίθεση με πριν, όταν οι Ιρανοί σύμβουλοι υποστήριζαν τις δυνάμεις της Συρίας με κίνητρα, αυτή τη φορά η SAA δεν είχε τη βούληση να πολεμήσει, με πολλές μονάδες να καταρρέουν με το πρώτο σημάδι σύγκρουσης.

3. Η στάση του Μπασάρ αλ Άσαντ μετατοπίστηκε από το Resistance Nexus στους Άραβες του Κόλπου:

Η πιο σημαντική αλλαγή ήταν μέσα στον ίδιο τον Άσαντ. Στην τελευταία του συνάντηση με τον ηγέτη του Ιράν στις 10 Ιουνίου, πριν από περίπου 6 μήνες, ο Ηγέτης προειδοποίησε τον Άσαντ:

«Η Δύση και οι περιφερειακοί σύμμαχοί τους είχαν ως στόχο να ανατρέψουν το πολιτικό σύστημα της Συρίας μέσω πολέμου και να απομακρύνουν τη Συρία από την περιφερειακή εξίσωση, αλλά απέτυχαν.

Τώρα, επιδιώκουν να επιτύχουν αυτόν τον στόχο με άλλα μέσα [Hybrid Warfare], συμπεριλαμβανομένων ψευδών υποσχέσεων που δεν θα εκπληρώσουν ποτέ».

Αυτή η προειδοποίηση αντανάκλα μια βαθιά κατανόηση της κατάστασης. Ακόμη και πριν από τον χειρσαίο πόλεμο στον Λίβανο, το Ιράν είχε επανειλημμένα πει στον Άσαντ να ενισχύσει τις δυνάμεις του υπό το φως της αυξανόμενης τρομοκρατικής απειλής (από ομάδες που υποστηρίζονται από την Τουρκία) και παρείχε επίσημες προτάσεις, αλλά ο Άσαντ αγνόησε όλες αυτές τις προειδοποιήσεις.

Ο Άσαντ άρχισε επίσης να συμπαρατάσσεται με το ΣΣΚ (τους Άραβες του Κόλπου) και του άσκησαν πίεση για να αποστασιοποιηθεί από το Ιράν και την resistance nexus

Αυτό το μοτίβο συνεχίστηκε έως ότου ο Άσαντ βρέθηκε στα πρόθυρα της κατάρρευσης. Το Ιράν είχε υψηλόβαθμους αξιωματούχους για να διαπραγματευτεί με τον Άσαντ σχετικά με τη δέσμευση του Ιράν να ενισχύσει τη θέση του Άσαντ. Ωστόσο, ένα κρίσιμο στρατηγικό λάθος ώθησε τον Άσαντ στην πτώση του:

Η ενασχόληση με την ελπίδα στις υποσχέσεις από τους Άραβες παράγοντες στην περιοχή...

Όταν το Ιράν αναγνώρισε την απροθυμία του Άσαντ για υποστήριξη, αποφάσισε να μην επέμβει άμεσα, αλλά συνέχισε να τον συμβουλεύει μέχρι την τελευταία στιγμή.

Ισραήλ και Ελλάς. Τόσο κοντά και τόσο μακριά.

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ
Επιτίμου Διοικητού ΣΝΔ, Αντιπροέδρου ΕΛΙΣΜΕ

Από το 1947 το Ισραήλ αντιμετωπίζει απειλή υπαρξιακού χαρακτήρα από σειρά αραβικών και μη κρατών, τα οποία υπερτερούν συντριπτικά σε αριθμούς (έκταση, πληθυσμός, μέγεθος ενόπλων δυνάμεων κ.λπ.). Στις απειλές αυτές προστίθενται και «αντιπρόσωποι» αυτών υπό μορφή πολυπληθών συγκροτημένων και άρτια εξοπλισμένων τρομοκρατικών οργανώσεων και παραστρατιωτικών δυνάμεων. Διαχρονικά κατά τις στρατιωτικές αναμετρήσεις των δύο πλευρών το Ισραήλ είτε νικά ολοκληρωτικά είτε υπερτερεί χωρίς να ηττάται. Το γεγονός αυτό οφείλεται στην εθνική και κοινωνική συνειδητοποίηση του μεγέθους των απειλών, που επιτάσσει στην εκάστοτε κυβέρνηση να εστιάζεται σε αυτές κατ' απόλυτη προτεραιότητα, με πολιτική και κοινωνική συναίνεση. Στο πλαίσιο αυτό το Ισραήλ έχει επιτύχει τα ακόλουθα:

- Διατύπωση αυτόφωτης Εθνικής Στρατηγικής, βασισμένης στην στρατηγική αυτονομία, την αποτροπή και την αποτρεπτική φήμη, με εφαρμογή του δόγματος «οφθαλμόν αντί οφθαλμού» αλλά με πολλαπλάσιο και δυσβάστακτο κόστος για τον αντίπαλο, προς διατήρηση της ειρήνης ή του «μη πολέμου».
- Καθολική πολιτική βούληση πλήρους εφαρμογής του ανωτέρω δόγματος, άνευ συμβιβασμών και ανεξαρτήτως της εκάστοτε κυβερνήσεως.
- «Αγοράζει» στρατηγικό χρόνο τον οποίο εκμεταλλεύεται δυναμικά ώστε πάντοτε να προηγείται σε οικονομία, άμυνα, ασφάλεια, καινοτομία, τεχνολογία κ.λπ.
- Αξιακό σύστημα, πρότυπα και παιδεία εξασφαλίζοντα υψηλό φρόνημα στις Ένοπλες Δυνάμεις (ΙΕΔ), πνεύμα αλληλεγγύης και θυσίας στην κοινωνία αλλά και δημογραφικής αυξήσεως του πληθυσμού (δείκτης γονιμότητας 3).
- Ένοπλες Δυνάμεις με πειστικές αποτρεπτικές δυνατότητες για κάθε απειλή (ποσοτικές και ποιοτικές). Οι αμυντικές δαπάνες υπερβαίνουν διαχρονικά το 5% του ΑΕΠ (πέραν της ετήσιας συνδρομής των ΗΠΑ με \$4 δις). Στις ΙΕΔ υπηρετούν επί μακρόν άνδρες και γυναίκες ενώ η εκπαίδευση των εφέδρων είναι διαρκής.
- Υγιής και εξωστρεφής οικονομική ανά-

πτυξη βασισμένη στην τεχνολογία, την έρευνα και την καινοτομία. Αξιοζήλευτη αμυντική βιομηχανία η οποία εξασφαλίζει αυτονομία στις ΙΕΔ και αποτελεί αναπτυξιακό πυλώνα αφού εξάγει αμυντικό υλικό σε 40 περίπου κράτη.

- Ενεργειακή εκμετάλλευση των υποθαλασσιών κοιτασμάτων, η οποία προσφέρει χαμηλές τιμές ενέργειας και ηλεκτρισμού στην κοινωνία.
- Είχε την πολιτική βούληση να αποκτήσει πυρηνικά όπλα και αντίστοιχη τεχνογνωσία. Τα ανωτέρω επιτυγχάνονται παρά την πολύ μικρή και άγονη έκταση της χώρας, καθώς και παρά τα υφιστάμενα εσωτερικά προβλήματα με τους Παλαιστίνιους και τις τρομοκρατικές οργανώσεις εντός και εκτός συνόρων.

Σχετικά δείγματα γραφής παρατηρούνται κατά την τρέχουσα στρατιωτική αναμέτρηση του Ισραήλ, μετά την τρομοκρατική ενέργεια της Χαμάς την 7η Οκτωβρίου 2023. Συνωστισμός στα αεροδρόμια από χιλιάδες Εβραίους νέους και νέες από ολόκληρο τον πλανήτη που πύκνωσαν τις τάξεις των 350.000 εφέδρων εντός ολίγων ημερών. Μετά από ένα έτος πολεμικών επιχειρήσεων, οι ΙΕΔ παραμένουν κραταιές και η οικονομία αντέχει. Το Ισραήλ ακολουθεί την δική του στρατηγική και αγνοεί τις πιέσεις ακόμη και των ΗΠΑ, έχοντας επιφέρει πολλαπλάσιο κόστος στον αντίπαλο. Δεν διστάζει να εμπλακεί σε πολλαπλά μέτωπα και δηλώνει έτοιμο να αντιμετωπίσει το Ιράν (σε αυτό συμβάλλει και η στήριξη των ΗΠΑ).

Η απειλή της Ελλάδος είναι υπαρξιακή και προέρχεται από τον συνδυασμό δημογραφικού και μεταναστευτικού. Επιπλέον απειλούνται συμφέροντα κυριαρχίας και κυριαρχικών δικαιωμάτων στην επικράτεια καθώς και διχοτόμηση της Κύπρου από μία ιδιαίτερα ισχυρή και αποφασισμένη Τουρκία. Οι αναγνώστες δύνανται να συγκρίνουν σε ποια από τα προαναφερθέντα επιτεύγματα του Ισραήλ προσεγγίζει η Ελλάς και να αντιληφθούν γιατί η πολιτική διαχειριστική «χαλαρότητα» και έλλειψη συνοχής, οδηγεί την χώρα μαθηματικώς σε δυσοίωνες ατραπούς.

Οκτώβριος 2024

Η μελαγχολική Εθνική Ισχύς

Δοκίμιον

Του Υποστρατήγου ε.α Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Κατ' αρχάς θα επιχειρήσουμε να δώσουμε εικόνα της Εθνικής Ισχύος, όπως αυτή μάς αντεπιστρέφεται σαν πρόκληση για σπουδή. Την ισχύ θα μπορούσαμε να την νοήσουμε σαν μία πρακτική αυτοσυντηρήσεως μιας εθνικής οντότητας που υπερεντείνει τις δυνάμεις της για να διασφαλίσει την ύπαρξή της μέσω αυτοβοηθείας και αυτοεπιτάσεως, ώστε να ανταπεξέρχεται επιτυχώς οποιωνδήποτε υπαινισσομένων, εκτιμωμένων, βεβαιουμένων, ασυμμέτρων και εκδηλουμένων απειλών.

Αυτές οι απειλές προέρχονται από κάποιον παράγοντα, που αναγνωρίζεται και συγκεκριμενοποιείται, ως ο εχθρός. Εχθρός μπορεί να είναι η κάθε όμορος χώρα, η οποία υποκρύπτει ή διακηρύσσει προθέσεις διεκδικήσεων επί ημετέρων (φιλίων) κυριαρχικών δικαιωμάτων. Δικαιωμάτων επί ελληνικού χώρου, επί οικονομικών ζωνών, επί πλουτοπαραγωγικών πηγών καθώς και άλλων στόχων υψίστης στρατηγικής σημασίας. Εχθρός μπορεί να είναι και μία χώρα εντός ενός πλαισίου της αυτής πολιτικο-οικονομικής ενώσεως ή στρατιωτικού συνασπισμού, η οποία χώρα έχει κάθε συμφέρον να ανταχθεί προς την φιλία πλευρά ένεκα προσδοκωμένων γ' αυτή ωφελημάτων. Τέτοια χώρα είναι η Τουρκία. Ωστόσο εχθρικά θα μπορούσαν να πολιτεύονται προς την Ελλάδα – και σε ειδικές περιπτώσεις- εταίροι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σύμμαχοι στο ΝΑΤΟ, όταν συγκρούεται η ηθική των πολιτικών προσώπων με το κομματικό τους συμφέρον. Σχετικό παράδειγμα είναι αυτό των κρατούντων στην Γερμανία, στην Ολλανδία, στο Βέλγιο και αλλαχού με αντιτιθέμενα συμφέροντα ΕΕ/ΝΑΤΟ με τα επί μέρους κομματικά οφέλη από την ευνοϊκή, δια της ψήφου υποστήριξη εκ μέρους των εκατομμυρίων Τούρκων μεταναστών στις χώρες αυτές. Εχθρός μπορεί να είναι ο αλλόδοξος κόσμος, ο λάθρα εισερχόμενος στην ελληνική χώρα και μάλιστα υπό μορφήν διογκουμένης και μη αφομοιουμένης μειονότητας. Και τούτο στην αρχή, διότι αργότερον (μεσοπροθέσμως) και λόγω υπεργεννητικότητας θα επιβληθεί μία νέα γενεσιουργική ισχύς, απότοκος μιας αλλοτριάς συστάσεως κατακαλυπτικής πληθυσμιακής πλειονότητας με ό,τι αυτό συνεπάγεται (επιβολή Islam, Sariah κττ). Γενικά εχθρός μπορεί να είναι ό,τι δήποτε επωάζει ή γεννά παροδήγηση των αξιολογήσεων από πλευράς φιλίας διοικήσεως επί και περί όσων σχεδιάζουν αθέμιτον και ύπουλον ανταγωνισμόν σε πεδία γεωπολιτικής και γεωοικονομίας εις βάρος της χώρας. Ο πλέον επικίνδυνος εχθρός όμως, είναι η φιλία απρο-

νοησία στον χειρισμό εθνικών θεμάτων ένεκα κακών πολιτικών εκτιμήσεων ή διαφόρων εκφάνσεων ενδοτισμών, τουτέστιν προσωπικού ή κομματικού συμφέροντος ένεκα, απέναντι στο εθνικό συμφέρον.

Μία πρώτη απόφανσις εν προκειμένω είναι, ότι εχθρός μπορεί να είναι μία χώρα, ή ομάδες ειδικών (κυρίως οικονομικών) συμφερόντων ή πρόσωπα (ημεδαποί ή αλλοδαποί εν Ελλάδι) ενεργούντα κάτω από ιδεολογικόν μανδύα, εξυπηρετούντα ξένους σχεδιασμούς, κλπ. Πολλές φορές ο νους μας αλληγορεί τις κοινωνικές και πολιτικές «ιδέες» προσωποποιώντας τες και τις οποίες θεωρεί αρκούντως επικίνδυνες, διότι εάν οι ιδέες αυτές επικρατήσουν τότε αυξάνεται το ενδεχόμενο να διαστρέψουν την κρατούσα κοσμοεικόνα, κατακρημνίζοντας την ταυτοτική σύσταση του έθνους.

Οι ιδέες διασχίζουν τον χρόνο. Ουδέποτε αναπαύονται είτε σε επινίκιες δάφνες είτε σε δεσμοτήρια ηττημένων. Οι ιδέες διαρκώς μάχονται. Και εδώ οι ιδεαλιστές ονειροπόλοι, οι αρνούμενοι να ιδούν την πραγματικότητα βιώνουν αληγείς απογοητεύσεις για τις οποίες ωστόσο σπανίως κοπιάζουν να αναζητήσουν αιτίες και πηγές. Συνεπώς, μία χώρα, που θέλει να ζήσει οφείλει να ορίσει εκείνους τους ανθρώπους, που θεωρεί, ότι ο ρόλος τους για την απρόσκοπτο συνέχιση του έθνους προσδιορίζεται από την ανθεκτικότητά τους στα αλλεπάλληλα γρονθοκοπήματα των δυσχερειών, των περιπλοκών, της φιλίας ακατανοησίας και της ξένης αναληγσίας. Αυτοί οι άνθρωποι, δηλαδή οι πολιτικοί και οι στρατιωτικοί ηγέτες, οι διπλωματικοί και οι οικονομικοί σύμβουλοι, ακόμη και το όποιο εν αδρανεία ή εν ενεργεία βαθύ κράτος, όλοι αυτοί οφείλουν μαζί με τον πνευματικό κόσμο της χώρας να γνωρίζουν τι είναι εθνική ισχύς. Χωρίς κοινωνικούς ή δημοκρατικούς συναισθηματισμούς.

Στις ημέρες που ζούμε ουδαμού διαπιστώνουμε ύπαρξη θεοστάτων προσωπικοτήτων. Αντιθέτως -και επί καθημερινής βάσεως- βεβαιούμεθα, ότι στην χώρα μας ευδοκιμεί η ηγεσιακή αλαζονεία, η άκομψη συμπεριφορά, ο χρηματισμός, οι προκαταλήψεις, η αντιθετικότητα πολιτικής ερμηνευτικής, η έλλειψις ιστορικής συνειδήσεως, η ανευθυνότητα ανικάνων διαχειριστών του κρατικού μηχανισμού, η καθολική έλλειψις ηθικών φραγμών, η αποπομπή της εννοίας της αληθείας, οι μηχανισμοί του χάους κ.τ.τ.

Οι εκ των Ελλήνων νουν έχοντες καταλαβαίνουν, ότι η δημοκρατία επιτρέπει στα μέλη της να

ασκούν έλεγχο στην ίδια τους την μοίρα, με την παραδοχή, ότι ο έλεγχος είναι βαθιά ριζωμένος στον εχέφρονα δημοκρατικό πολίτη. Αυτό σημαίνει, ότι κατανοούν το διατί η εθνική ισχύς πρέπει να εξετάζεται με την δέουσα σοβαρότητα και με πολυδιάστατες προσεγγίσεις και όχι χωρίς εκείνη την πυξίδα, την αποσαφηνίζουσα και κατηγορηματικά υπογραμμίζουσα τους τρόπους επιτελέσεως του εθνικού συμφέροντος. Οι ίδιοι Έλληνες καταλαβαίνουν, ότι υπολειπόμεθα μιας ευκταίας ευρώστου εθνικής ισχύος. Αυτή η υστέρηση αξιολόγου εθνικής ισχύος αποδεικνύεται περιτράνω από την αυθαδώς εκδηλουμένη προκλητικότητα και πρόθεση επιθετική, όπως το τουρκικό casus belli και οι ασύδοτες αξιώσεις, όπως η «Μεγάλη Αλβανία» και η Σκοπιανή «όχι βόρεια αλλά ενιαία...ολοκληρωμένη Μακεδονία». Ουδέποτε θα εξεδηλούτο επιθετική τακτική -ούτε καν πλαγία σκέψη τρόπου διατυπώσεως προθέσεως- εκ μέρους των ανωτέρω εάν γνώριζαν, ότι απέναντί τους υπάρχει μία ισχύς που θα κόστιζε στους αναιδείς την συνέχιση της κρατικής των υπάρξεως.

Και οι Έλληνες ερωτούν. Τί πρέπει να γνωρίζουν οι ηγέτες μας, τα πολυπληθή τους επιτελεία και οι σύμβουλοί των για να θεραπευθεί αυτή η πτύχωση στην ελληνική απαντοχή μέχρι να υπερβούμε τους ενδείκτες ικανότητας και επομένως αποδοχής μας από την διεθνή κοινότητα ως εθνική μονάδα υπολογισίμου ισχύος; Πώς πρέπει να ιδούν την εθνική ισχύ οι εμπλεκόμενοι στην διαμόρφωση και ενδυνάμωσή της; Πώς πρέπει να ενεργήσουν απέναντι στους επιβουλευομένους τα ελληνικά κυριαρχικά δικαιώματα και μάλιστα απέναντι σ'αυτούς που προβάλλουν το φυσικόν δίκαιον περιφρονώντας το Δημόσιον Διεθνές Δίκαιον; Οι Τούρκοι -επί παραδείγματι- θεωρούν το φυσικόν δίκαιον άκρως βολικό σε κάθε ιδέα. Ιδέα αναθεωρητική, ιδέα στρατηγικού βάθους, ιδέα ιστορικών επαναθέσεων καθώς και ιδέα μιας επιτακτικής ανάγκης υποβοηθήσεως ενίων τουρκικών συνδρόμων όπως αυτά της ανωτερότητας, της γεωπολιτικής εξαιρετικότητας και της «περιφερειακής εναρμονίσεως».

Πώς, εν τέλει, αντιμετωπίζουν οι ηγέτες μας την φύση και διάνοηση του Τούρκου, τού δρώντος εκτός πλαισίου διεθνών θεσμών και γραπτών νόμων. Και τούτο, διότι ο Τούρκος θεωρεί το φυσικόν δίκαιον σαν πολιτική παράμετρο, την οποία επιβάλλει σαν δικό του αιτιατόν. Ένα δικό του επινόημα που το συνταιριάζει με τα διεθνή δεδομένα που δέχονται τις παγκόσμιες διαχρονικές και αυθύπαρκτες αξίες, ως τις καθορίζουσες το τι είναι ορθόν και τι εσφαλμένον. Και στην προκειμένη περίπτωση ο Τούρκος είναι εκείνος που κρίνει το σωστό και το λάθος αφού ήδη θεωρεί τον εαυτόν του, ότι ενεργεί βάσει του δικού του δικαίου. Αυτού της υπεροχής. Θεωρεί, ότι η δική του φυσική δικαιοσύνη είναι συμβατή με τις ηθικές

προκαταλήψεις, τις οποίες έχει αποκτήσει μέσω των αιώνων και των αγώνων του για την ανάδειξή του σαν ο θεμελιώδης παράγων επιβολής της δυνάμεώς του.

Το να επιχειρηματολογούν οι Έλληνες σύμβουλοι των ηγετών, ότι σε τελική ανάλυση, ο σεβασμός του φυσικού δικαίου εναπόκειται στην ανθρωπινή συνείδηση και στην χάρτα των Ηνωμένων Εθνών, αυτή η τοποθέτηση ανάγεται στις αρχέτυπες θέσεις των φιλοσόφων, τις παραβολές των λογοτεχνών και στην καλλωπισμένη και δαφνοφόρο ιστορία. Ωστόσο οι Έλληνες επιμένουν να μην κατανοούν τον Τούρκο, ο οποίος από την πλευρά του επιμένει, ότι το φυσικόν δίκαιον δεν επικαλείται καμμία νομική χρησιμότητα αλλά επιβεβαιώνει την ωμή πραγματικότητα. Την δική του αλήθεια. Η τουρκική βασική ηθική τάξις στηρίζεται στις δικές του οντολογικές αρχές. Στην δική του εικόνα, στην δική του απερίστατο αντίληψη.

Το εάν εμείς νομίζουμε, ότι το φυσικό δίκαιον δεν θα μας υπαγορεύσει ή εξαναγκάσει να αναγνωρίσουμε την Τουρκία σαν ισχυροτέρα δύναμη και -ως εκ τούτου- ωσάν «φύλακες έχοντες γνώσιν», να αρχίσουμε να εξοπλιζόμεθα, πλανώμεθα πλάνην οικτράν. Και το χείριστο είναι, να προβαίνουμε σε επικλήσεις διεθνών οργανισμών για να ελεηθούμε και με παράλληλη επιδίωξη να κερδίσουμε χρόνο, μέχρι να υπερέξουμε σε σχετική μαχητική ισχύ. Το μόνο που εξασφαλίζουμε με αυτή μας την πρακτική είναι η περεταίρω εξερέθιση ενός αντιπάλου, ο οποίος, ως ισχυρότερος ανυπομονεί και μετά μία «εύλογο» αφορμή με νομιμοφανή δικαιολογία, να περατώσει τους σχεδιασμούς του.

Αυτή η πλημμελής αντιμετώπιση του ζητήματος της ενδυναμώσεως της εθνικής μας ισχύος μπορεί και να οφείλεται σε ένα απατηλό αίσθημα ασφαλείας με το να πιστεύει η ηγεσία μας, ότι η υπαγωγή μας στην «σωστή πλευρά της ιστορίας» (ΕΕ/ΝΑΤΟ), θα μας αποφέρει αισία έκβαση στα όσα προβλήματα αναφύονται στον γεωγραφικόν μας περίγυρο. Από την πλευρά της η σωστή πλευρά της ιστορίας δημοσίως δηλώνει την «αμέριστη» εκτίμησή της προς ημάς και μάλιστα μας κατατάσσει στους «χρησίμους στρατηγικούς εταίρους», με την προϋπόθεση βεβαίως ότι εμείς προθύμως εξυπηρετούμε τις δικές της γεωπολιτικές και γεωστρατηγικές επιλογές, εις βάρος των δικών μας. Επί παραδείγματι, ποία η ευγνωμοσύνη των συμμάχων μας λόγω τής συνδρομής μας εις τα κύρια παγκόσμια ιστορικά γεγονότα των 20ου και 21ου αιώνων. Τι έπραξε η σωστή πλευρά της ιστορίας απέναντι στην ελληνοτουρκική διένεξη; Μας συνέστησε «...να τα βρείτε μεταξύ σας». Ποία η θέση της σωστής πλευράς της ιστορίας έναντι της λαθροεισβολής ανθρωπομαζών αλλοδόξων, αλλοφύλων και εχθρικά διακειμένων απέναντι στον μισητό

δυτικό κόσμο; Μας είπε, ότι θα παραμείνουν στην πρώτη χώρα εισόδου τους. Έτσι έχει αποφασισθεί από τους φίλους μας στα Δουβλίνα. Πρόσφατο παράδειγμα: το NATO ζήτησε από την Ελλάδα να υποστηρίξει την Ουκρανία με κύριο αμυντικό υλικό, ενώ γνωρίζει, ότι το υλικό αυτό αναγκαιοί στην Ελλάδα ένεκα των εν ενεργεία, των υποφωσκουσών απειλών. Συνεπώς η εθνική μας ισχύς αποδυναμούται στην υφισταμένη κατάσταση ουσιαστικής κρίσεως, παρά τούς ελληνοτουρκικούς εναγκαλισμούς, δηλαδή τις λυκοφιλίες προ εκτιμωμένων αιφνιδιασμών. Επομένως το σίγουρο για τους έχοντες αντιληπτικές ικανότητες είναι η αυτοβοήθεια. Τί λοιπόν απομένει εν προκειμένω;

Και κάτι ακόμη. Ας μην αρκούνται οι σημερινοί μας άρχοντες στις διαβεβαιώσεις των ξένων, οι οποίες συγκατατάσσονται στην τέχνη της ρητορικής με τους βαρύγδουπους τόνους της στην -κατά τεκμήριον- άπειρη αισθησιοκρατική μας ψυχολογία. Δηλαδή έπεια πτερόεντα μιας μηδενικής ουσίας. Ας μας βοηθήσει η σκέψη του Machiavelli, που θέλει εκείνον τον ρεαλισμό των ηγετών, που προάγει το δόγμα το προβλέπον σαν αυτοσκοπό του υπευθύνου ηγέτου την πρακτική τέχνη της αποκτήσεως και διατηρήσεως της κρατικής (για εμάς εθνικής) ισχύος. Ας μη βασιζόμεθα τόσο σε υπερεθνικές οπτιμιστικές δοξασίες. Ας κατανοηθεί καλώς, ότι η ισχύς ενός διεκδικούντος ημέτερα περιουσιακά στοιχεία έχει σαν συνέπεια και ένα επί πλέον αξιοθρήνητο τίμημα, όπως είναι η απώλεια ελληνικών ψυχών. Ας γίνει κτήμα μας η βεβαιότητα, ότι η ισχύς του συγκεκριμένου εχθρού δεν λογοδοτεί ούτε υποτάσσεται σε οιαδήποτε δικαιοσύνη. Είναι γνωστόν, εξ άλλου, ότι μεταξύ αντιπαρατιθεμένων, η ισχύς είναι προγενεστέρα της δικαιοσύνης. Αυτό κατατίθεται σαν μάθημα ρεαλισμού στους όσους επιμόνους θεωρητικούς και σε κάποιους donkixώτες.

Μία επί πλέον παράμετρος ισχύος μιας εθνικής οντότητας είναι η θρησκεία. Η θρησκεία από πολλούς εκλαμβάνεται σαν φιλοσοφία. Δεν είναι! Είναι Δίκαιον. Είναι υποχρέωση των υπευθύνων για την ασφάλεια της χώρας να αποδεχθούν την θεολογική τοποθέτηση του αντιπάλου του οποίου το ίδιο το κράτος του διακηρύσσει σαν βάση υπάρξεώς του. Και το κάνει αυτό, όχι επειδή οι ταγοί του πιστεύουν σε κάποιες θρησκευτικές δοξασίες αλλά διότι χρησιμοποιούν την θρησκεία σαν θετική γεωπολιτική παράμετρο και την οποία τοποθετούν σαν την επίσημη αξίωση απέναντι σε κάθε κρατική οντότητα, που διακρίνεται για την αθησκία της ή την θρησκευτική της αδιαφορία.

Τον παράγοντα θρησκεία, ο Τούρκος τον κατατάσσει σε πρωτεύοντα συντελεστή του επερεί-

σματος της εθνικής του ισχύος. Και αυτή η εχθρική διάσταση δεν πρέπει να υποτιμάται από την φιλία διοίκηση. Ο Τούρκος το εννοεί σοβαρά, ότι το ρεαλιστικό δόγμα προβολής ισχύος του είναι πολιτική του υποχρέωση να θέτει το Islam σαν την πηγή ηθικής και δικαίου. Είναι μία συνέπεια αυτοδικαιολογούσα την ακολουθούμενη του πολιτική, στην οποία συμπεριλαμβάνει την «πίστη» σαν το απόλυτο νόημα ισχύος.

Ο Τούρκος μέσα στην γεωπολιτική ζώνη της Rimland οργανώνεται κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να προβιβάζει τα όπλα στην υψίστη βαθμίδα της εθνικής του εγνοίας, τα οποία όπλα θεωρεί σημαντικότερα από το βούτυρο των εκθηλυμένων κοινωνιών, την δε ασφάλειά του την κρίνει σημαντικότερη από την κατ'επίφασιν ελευθερία του δυτικού κόσμου. Όσο για την εσωτερική του πολιτική την βλέπει σαν ολιγότερον ακροσφαλή και ευπρόσβλητον από ό,τι την εξωτερική.

Απέναντι στα Τουρκικά, τα Αλβανικά, τα Σκοπιανά και τα λοιπά πεπραγμένα του οριεντάλ κόσμου και αυτού του της εσπερίας, εμείς μάλλον περί άλλων τυρβάζουμε. Και το πλέον επικίνδυνον είναι, ότι δεν αισθανόμεθα κάποια εθνική, ούτε ηθική δέσμευση για το μέλλον των Ελλήνων που θα μας διαδεχθούν. Οι «σύμβουλοι» εθνικής ασφαλείας μας δίνουν την εντύπωση, ότι νομίζουν, ότι τα εξοπλιστικά προγράμματα θα αποτρέψουν κάθε επίβουλον εχθρό. Όμως όλοι γνωρίζουμε, ακόμη και ο τελευταίος πλημμυροπαθής αγρότης του Θεσσαλικού κάμπου, ότι οι εξοπλισμοί χρησιμεύουν για να καταστρέψουν στρατηγικούς στόχους και να σκοτώνουν αμάχους στο πλαίσιο των παραπλεύρων απωλειών. Τότε ποίος είναι ο νικητής; Η κοινή λογική και η ιστορία μας διδάσκουν, ότι νικητής είναι εκείνος που εισβάλλει στο ξένο έδαφος δηλαδή σε Αιγαιακές νήσους, στην Θράκη, στην Μακεδονία, στην Ήπειρο και αλλού. Είναι αυτός που πατά και σταθεροποιείται πάνω στο ξένο έδαφος και αγνοεί τις όσες αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (Κύπρος '74). Νικητής είναι εκείνος, ο οποίος έχει σαν εθνικό του οδηγό το εθνικόν φρόνημα.

Άραγε έχουμε διερωτηθεί εμείς οι όσοι θεωρούμε εαυτόν πατριώτη, εάν εμείς οι κάτοικοι αυτής της «ελληνικής» χερσονήσου, οι αναμειγμένοι με χειμαρρωδώς εισερχόμενες άνευ προσκλήσεως αλλόδοξες και μη αφομοιούμενες ανθρωπο-ορδές, είμαστε σε θέσιν να κατανοήσουμε την υψίστη αυτή έννοια του εθνικού φρονήματος; Κατανοούμε την επιτακτική, την αναπόφευκτο υποχρέωση όλων ημών των Ελλήνων να συνδράμουμε για την σωτηρία τής πάλαι ποτέ ενδόξου και νυν ασθενούσης πατρίδος;

Η συγκατανευτική Ελλάδα ανοίγει τις πύλες στο Νεοθωμανισμό και στην αποσταθεροποίηση

Των Γεωργίου Μούρτου, Φώτη Μουστάκη και Γιώργου Χαρβαλιά*

Στη μεταπολιτευτική Ελλάδα επαναλαμβάνεται εν είδει ινδουιστικού μάντρα η εδραιωμένη αντίληψη της επεκτατικής αναθεωρητικής Τουρκίας και της πολιτισμένης, ευρωπαϊκής Ελλάδας, της χώρας status quo που αυτοαναγορεύτηκε πυλώνας σταθερότητας της ευρύτερης περιοχής.

Η αντίληψη αυτή παγιώθηκε σε διεθνοπολιτικό δίπολο: από τη μια, η γεωπολιτική Τουρκία της επιθετικότητας και του αυξανόμενου αναθεωρητισμού που στοχεύει στην αναβίωση του νεοθωμανικού ζωτικού χώρου και, από την άλλη, η συγκατανευτική Ελλάδα του ευρωπαϊσμού και της δικαιοπραξίας.

Η πρώτη, έχει αναλάβει τον ενεργητικό ρόλο του Προμηθέα με πρωτοβουλίες σε όλα τα επίπεδα ισχύος – σκληρής και ήπιας-, που αναρριπίζουν αξιώσεις. Και ως Προμηθέας έχει εξελιχθεί σε παραγωγό γεωπολιτικής. Η δεύτερη, περιορίζεται στον παθητικό ρόλο του Επιμηθέα ως μεταπράτης προϊόντων, υπηρεσιών και ιδεών.

Ο ελλαδικός μεταπρατισμός, ως εκ φύσεως καταναλωτικός, τουτέστιν παθητικός, έχει ταυτιστεί με τις νεφελώδεις έννοιες του ευρωπαϊσμού και του διεθνούς δικαίου, το οποίο αποτελείται από διακηρυγμένες αρχές κι όχι κανόνες που διασφαλισμένα εφαρμόζονται, γι' αυτό το διεθνές σύστημα είναι άναρχο, πλημμυρισμένο με αίμα, αντιπαλότητες και μονομερείς ενέργειες.

Ο κύριος φορέας μετασχηματισμού των εννοιών αυτών σε εξωτερική πολιτική και μετάδοσης τους στα συστημικά μέσα ενημέρωσης είναι μια υπερπροβεβλημένη δεξαμενή σκέψης του αθηναϊοκεντρικού μικρόκοσμου, που λειτουργεί ως ο αποκλειστικός ατζέντης ιδεοληπτικών στερεοτύπων, όπως: η διαμόρφωση λεβαντίνικης συνείδησης στη Μεγαλόνησο ως πρόκριμα «ρεαλιστικής επίλυσης» του Κυπριακού· το ελληνικό έθνος είναι τεχνητό δημιούργημα κάποιων ευφάνταστων διανοουμένων· η διεθνής νομιμότητα που διέπει το καθεστώς του Αιγαίου είναι αναθεωρησιμη.

Χώρος κι όχι χώρα

Οι αντιλήψεις αυτές, μεθερμηνευόμενες με γεωπολιτικούς όρους, αποδίδουν αποκλειστικότητα στον χώρο και όχι στη χώρα. Η χώρα επιτάσσει αμετάβλητες πολιτικές, που υποστηρίζονται με θυσίες, ακόμα και της ζωής, ενώ ο χώρος με ευπροσάρμοστες μεταβλητές, μη εξαιρουμένων των συνόρων, της ιστορίας και των εθνικών αξιών. Στο πλαίσιο αυτό, ο εν λόγω φορέας μετέλλαξε το όνομα του, αντικαθιστώντας τον αρχικό επιθετικό προσδιορισμό «αμυντική», δηλωτικό της χώρας, σε «ευρωπαϊκή», επιβεβαιωτικό του α-σύννορου χώρου.

Βέβαια, ο φορέας αυτός δεν χρεώνεται με την αποκλειστικότητα αυτής της αντίληψης, διότι προηγήθηκε η αριστερά του διεθνισμού και της ειρηνολαγνείας που εναντιώνεται παθολογικά στον πόλεμο αλλά όχι στην επίθεση, αποθρασύνοντας τους βόρειους και εξ ανατολών γείτονες. Η αριστερή ειρηνολατρεία, ενισχύεται με ισχυρές δόσεις «προοδευτικής» φρασεολογίας, όπως: ανοιχτά σύνορα, υποστήριξη σε κάθε λογής μειονότητες και μειοψηφίες, ουδετεροθησκεία εάν όχι πλήρης αθεΐα, γουοκισμός. Η διαμόρφωση της εθνομηδενιστικής ιδεολογίας, θα υπερβεί συν τω χρόνω τα όρια της αριστεράς σε όλες τις αποχρώσεις της, και θα εξελιχθεί σε βασικό πυλώνα του κυρίαρχου σήμερα ελληνικού εθνικού αποδομισμού, που καλύπτει ολόκληρο το πολιτικό φάσμα και έχει διαβρώσει το εκπαιδευτικό σύστημα και τους θεσμικούς πυλώνες της δημόσιας ζωής.

Το πρωτεύον στην ελλαδική αντίληψη του χώρου είναι η οικονομία της κατανάλωσης, γι' αυτό το κράτος παραδόθηκε αμαχητί στην τεχνοκρατική Ευρώπη και η οικονομία κατέστη μεταπρατική. Όταν η οικονομία είναι μεταπρατική, όλο το κρατικό οικοδόμημα αποκτά τα συστατικά γνωρίσματα του μεταπρατισμού, από την παιδεία και τη δικαιοσύνη μέχρι τη διπλωματία και τις ένοπλες δυνάμεις. Το κράτος προμηθεύεται προηγμένα οπλικά συστήματα πρώτου πλήγματος αλλά τα δεσμεύει σε παθητικούς ρόλους άμυνας· εκπαιδεύει τους νέους στην πλειάδα των πανεπιστημιακών σχολών που είναι διάσπαρτες σε όλη την επικράτεια αλλά εξωθεί τους πλέον ταλαντούχους στην αποδημία, όταν η προσέλευση νοών αποτελεί σήμερα πεδίο σκληρού ανταγωνισμού μεταξύ των φιλόδοξων χωρών· εορτάζει τις εθνικές επετείες με στομφώδεις εθνοπατριωτικές διακηρύξεις, όταν προβαίνει στην απο-ιεροποίηση της χώρας, τουτέστιν ακυρώνει το πνεύμα της θυσιαστικής προσφοράς, και κραδαίνει το λάβαρο της ειρηνολαγνείας που το συνοδεύει με το απειλητικό δίλλημα: «θέλετε πόλεμο ή ειρήνη»; Το εν λόγω δίλλημα, που έχει αναχθεί σε οδηγό διπλωματικής συμπεριφοράς, αναιρεί τη διεθνολογική σκέψη και πρακτική, όπως διαμορφώθηκαν από την αρχαιότητα· την ουσία, δηλαδή, της ισχύος –σκληρής και ήπιας.

Γεωπολιτική ανισορροπία

Διλήμματα αυτής της μορφής επωάζονται σε κλίμα αναξιοκρατίας και μεταπρατισμού, χαρακτηριστικά που αναπλάθονται και διαχέονται στην κοινωνία μέσα από τους μηχανισμούς των κομμάτων, τα οποία με τη σειρά τους έχουν εγκαθιδρύσει ένα ιδιότυπο σύστημα διακυβέρνησης,

την κομματοκρατία. Η ελλαδική κομματοκρατία έχει διαβρώσει τα θεμέλια του διαχρονικού ελληνισμού, και έχει διαπλάσει την ανιστόρητη και παντοειδώς διεφθαρμένη κοινωνία των εξατομικευμένων και αλλοτριωμένων. Η χώρα πορεύεται χωρίς πυξίδα ασφαλούς πλεύσης, λόγω της παντελούς έλλειψης στρατηγικής κουλτούρας, αφού το κυρίαρχο είναι ο μεταπρατισμός, σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από την επέλαση της γεωπολιτικής παραγωγής. Γι' αυτό παραμένει καθηλωμένη σε αποπροσανατολιστικές δοξασίες, όπως: ο τουρκικός επεκτατισμός οφείλεται σε οικονομικά αίτια που θα θεραπευτούν με τη συνεκμετάλλευση· ο σκοπιανός αλυτρωτισμός θα ακυρωθεί με τη σύνθετη ονομασία· το ψευδοκράτος θα αφομοιωθεί με τον εξευρωπαϊσμό του μέσα από διοικητικά σχήματα συγκυριαρχίας· οι αλυτρωτισμοί των γειτόνων θα υποχωρήσουν δια μαγείας με την ένταξή τους στην ΕΕ, όταν υπάρχει το προηγούμενο της ΝΑΤΟϊκής συμμετοχής, που όχι μόνο δεν επέφερε την επίλυση των διμερών προβλημάτων αλλά τα πολλαπλασίασε.

Αντιλήψεις ως οι ανωτέρω διαψεύδονται από τη διεθνολογική πρακτική και εμπειρία, μέσω των αιώνων, που έχει διαποτιστεί από τη Θουκυδίδεια σκέψη. Ότι, δηλαδή, οι διακρατικές σχέσεις διαμορφώνονται στη βάση της ισχύος και αποφασιστικότητας των δρώντων, και δεν αποτελούν άσκηση διπλωματίας *savoir vivre*. Οι συνέπειες της νομόπληκτης Ελλάδας του γεωπολιτικού αγνωστικισμού είναι οι ακόλουθες:

Γκριζοποίηση του Αιγαίου (*casus belli*, υπερπτήσεις, τουρκο-λιβυκό μνημόνιο), Κοσοβοποίηση της Θράκης (παράνομος μουφτής, ρόλος Προξενείου, οπτική ισλαμοποίηση με πανσπερμία τζαμιών ακόμα και σε απομακρυσμένες περιοχές), ομηρία του Οικουμενικού Πατριαρχείου και εθνική χειραφέτηση του υβριδικού κράτους των Σκοπίων (από σκοπιανό/σλαβικό σε μακεδονικό). Οι σοβαρές αυτές συνέπειες είναι το αποτέλεσμα της ελληνικής ατομίας που, μεταξύ των άλλων, παγίωσε την τουρκοποίηση της μισής Κύπρου, της Ίμβρου και Τενέδου, ενώ, πρόσφατα, προστέθηκε η αλβανοποίηση της Β. Ηπείρου, που ανακοινώθηκε επίσημα από τον Αλβανό πρωθυπουργό Έντι Ράμα στη Θεσσαλονίκη.

Η ελληνική παθογένεια ανέδειξε ως ρυθμιστή των γεωπολιτικών εξελίξεων την Τουρκία, η οποία, λόγω μεγέθους, τεχνολογικής πρωτοπορίας με δυναμική εξωστρεφή οικονομία, ιεροποιημένη με ζήλο θρησκευτικό και εθνική έπαρση, έχει αναδειχθεί σε ασυμβίβαστη δύναμη που υπαγορεύει όρους και διαμορφώνει την περιφερειακή αρχιτεκτονική.

Η ανισορροπία της περιοχής δεν προκλήθηκε από την υπερδιόγκωση της Τουρκίας αλλά από την υποχώρηση του κρατικού ελληνισμού, που διαγράφει αντίθετη πορεία από αυτή του ιστορικού ελληνισμού. Ο ελληνισμός, σε όλη την ιστορική διαδρομή του, αποτελούσε πυλώνα σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή, ένα είδος γεωπολιτικού ελα-

τηρίου που ελληνοποιούσε τις ξενικές επιρροές και αφομοίωνε τις πιέσεις από οιονδήποτε επίβουλο, διατηρώντας την απaráμιλλη ανθεκτικότητα του ελληνικού αρμού που συνενώνει τις τρεις σημαντικότερες ηπείρους. Η απόκλιση από τον ιστορικό αυτό ρόλο του ελληνισμού προήλθε από τον ελλαδισμό της μεταπολίτευσης, όταν η χώρα διαποτίστηκε με τη νομοκρατική μονομέρεια και τη μεταπρατική παθογένεια, με συνέπεια να καταστεί παράγοντας αποσταθεροποίησης.

Διεθνής πρακτική

Στην Τουρκία είναι αδιανόητο να εκλεγούν στα ύπατα πολιτειακά αξιώματα ή να αναλάβουν τα κύρια υπουργεία Εξωτερικών και Άμυνας νομικοί, όταν στην Ελλάδα τα εν λόγω αξιώματα μονοπωλούνται από συνταγματολόγους, δικαστές και νομικούς γενικότερα. Η Αθήνα, δηλαδή, βλέπει τον κόσμο νομικά, ενώ η Άγκυρα γεωπολιτικά.

Οξύτατη γεωπολιτική αντίληψη διαθέτει το Ισραήλ, που εξισορροπεί την τεράστια εδαφική και πληθυσμιακή μειονεξία του με γεωπολιτική υπεραξία, ενισχυμένη με την ιεροποίηση του εθνικού φρονήματος. Και η ιεροποίηση συνδυάζεται με το φρόνημα της ηρωοποίησης και την επιδίωξη της αριστείας στους τομείς της παιδείας, της έρευνας και της επιχειρηματικότητας ως "startup" κράτος, χαρακτηριστικά που το αναδεικνύουν σε τεχνολογική και στρατιωτική υπερδύναμη.

Στους γεωπολιτικούς δρώντες συγκαταλέγεται και η λιλιπούτσια Ισλανδία, που ενήργησε γεωπολιτικά και όχι νομικά, για να κατοχυρώσει την εθνική της κυριαρχία, προχωρώντας στην επέκταση των χωρικών της υδάτων και δεν δίστασε να αναμετρηθεί με μια υπερδύναμη, τη Βρετανία, την οποία και ανάγκασε να υποχωρήσει στον λεγόμενο «πόλεμο του βακαλάου», το 1975. Εν αντιθέσει, οι Φιλιππίνες κέρδισαν νομικά στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης αλλά έχασαν γεωπολιτικά εξαιτίας της αδυναμίας να εφαρμόσουν την ευνοϊκή απόφαση της οριοθέτησης των θαλάσσιων ζωνών, λόγω αντίδρασης της Κίνας.

Ενδιαφέρουσα περίπτωση αποτελεί η Ταϊβάν. Οι αναλογίες με την Ελλάδα είναι καταπληκτικές. Και οι δύο χώρες αντιμετωπίζουν αμείωτη στρατιωτική πίεση από ισχυρούς γείτονες. Και οι δύο βιώνουν οξύτατο δημογραφικό πρόβλημα και διχασμένο εσωτερικό μέτωπο ως προς το πρακτέον έναντι των εξωτερικών πιέσεων. Επιπρόσθετα, οι ένοπλες δυνάμεις τους μεταφέρουν βαρύ φορτίο λόγω της εμπλοκής τους στην πολιτική -δικτατορία στην Ελλάδα, στυγνή στρατιωτική διακυβέρνηση, από το 1947 έως 1987, στην Ταϊβάν-, που άφησε χέουσες πληγές, με κυριότερη την ανεπαρκή κοινωνικοπολιτική στήριξη που αγγίζει τα όρια της απαξίωσης, όπως επιβεβαιώνεται από την αποστροφή προς το στρατιωτικό επάγγελμα και την αποφυγή παντί τρόπου στρατιωτικής θητείας. Συνέπεια τούτου είναι η καθιέρωση βραχύβιας διάρκειας θητεία -τετράμηνη στην Ταϊ-

βάν, οκτάμηνη στην Ελλάδα-, που δεν δικαιολογείται από τους πραγματικούς κινδύνους που αντιμετωπίζουν, με ένα υψηλό ποσοστό Ταϊβανέζων να δηλώνει ότι θα αποδράσει, θα κρυφτεί ή θα παραδοθεί σε περίπτωση κινεζικής εισβολής. Επιπρόσθετα, οι δύο χώρες επέλεξαν τις εισαγωγές και όχι την παραγωγή οπλικών συστημάτων, και επαναπαύτηκαν στις υποστηρικτικές διακηρύξεις των συμμάχων, καθώς και στις περιοδικές διαθέσεις ειρηνικής συνύπαρξης των αντιπάλων τους, που στην Ελλάδα αποδίδονται ως «φιλία». Οι αδυναμίες αυτές έχουν δημιουργήσει τεράστιο έλλειμμα στρατηγικής κουλτούρας, που χαρακτηρίζει αμφότερες τις χώρες, με συνέπεια να αποπροσανατολίζει τους διαμορφωτές πολιτικής και να εφησυχάζει την κοινή γνώμη. Στον αντίποδα, βρίσκεται η Ν. Κορέα, που οι νέοι όχι μόνο θεωρούν ύψιστη τιμή να υπηρετήσουν τη διετή στρατιωτική θητεία, αλλά στιγματίζονται κοινωνικά όσοι την υπεκφεύγουν.

Η συγκριτική αναφορά Ελλάδα-Ταϊβάν παρουσιάζει καταπληκτικές ομοιότητες αλλά και ουσιαστικές αποκλίσεις. Η δεύτερη, συνειδητοποίησε το αδιέξοδο της πολιτικής της, και προχώρησε στη χάραξη νέας πορείας με τη διαμόρφωση υψηλής στρατηγικής, που βασίζεται σε δύο κύριους πυλώνες: Πρώτον, στην αύξηση της στρατιωτικής θητείας στους 12 μήνες με παράλληλη υιοθέτηση της «ασύμμετρης» άμυνας, τουτέστιν, την επίθεση και την εγκύρια παραγωγή μη επανδρωμένων οπλικών συστημάτων στον αέρα, την ξηρά, τη θαλάσσια επιφάνεια και υποθαλάσσια (υποβρύχια). Δεύτερον, στη διεθνή ευαισθητοποίηση ως αναντικατάστατη δύναμη για την παγκόσμια οικονομία, λόγω της ηγεμονικής θέσης της στην τεχνολογία της πληροφορικής και των κομπιούτερ (ITC – Information Technology and Computer), που την ανέδειξαν σε υπερδύναμη υψηλής τεχνολογίας. Ο ελλαδισμός παραμένει καθηλωμένος στις «συμμετρικές» επιλογές των ετοιμοπαράδοτων και υπερκοστολογημένων οπλικών συστημάτων, λόγω της νοοτροπίας του μεταπρατισμού, όταν η τεχνολογία έχει αναχθεί σε αυτόνομο γεωπολιτικό παράγοντα.

Οι αποσταθεροποιητικοί δρώντες

Η Κύπρος έχει αφομοιώσει την ελλαδική νοοτροπία και, επαναπαυμένη στις δάφνες του δίκαιου αγώνα με τα πολλαπλά θετικά Ψηφίσματα διεθνών οργανισμών, αμέλησε τη γεωπολιτική φαρέτρα της, με συνέπεια να παγιώνεται το καθεστώς της κατοχής. Τα σημαντικά αλλά ατελή βήματα ανάκτησης γεωπολιτικών ερεισμάτων –ακύρωση Σχεδίου Ανάν, κατοχύρωση θαλάσσιων συνόρων με παράλληλη αξιοποίηση ενεργειακών κοιτασμάτων, δεν ενεργούν ως επιταχυντές ισχύος, αφού και η Κύπρος στερείται απελπιστικά στρατηγικής κουλτούρας, με το εσωτερικό μέτωπο να παραμένει διαιρεμένο ως προς τη δέουσα εθνική κατεύθυνση.

Με άλλα λόγια, Ελλάδα και Κύπρος έχουν αναχθεί

σε διεθνές πρόβλημα, λόγω της εμμονικής καθήλωσής τους στη γεωπολιτική αγνωσία, προσβεβλημένες από την παθητικότητα του μεταπρατισμού σε μια περιοχή γεωπολιτικής υπερ-παραγωγής. Ο κρατικός ελληνισμός ακυρώνει τον ιστορικό ελληνισμό και εξελίσσεται στον πιο αποσταθεροποιητικό παράγοντα της ευρύτερης περιοχής, που όχι μόνο αδυνατεί να αποτρέψει τις επεκτατικές τάσεις των γειτόνων αλλά για πρώτη φορά συμβάλει, με παραλείψεις και αστοχίες, στην de facto ακραία μορφή ισλαμοποίησης της Ανατολικής Μεσογείου, την τουρκοποίηση, ενώ έχει εγκλωβιστεί σε διαπραγματεύσεις που νομοτελειακά οδηγούν στη de jure νομιμοποίησή της, γεγονός που θα επιφέρει τεκτονικές γεωπολιτικές συνέπειες, όπως είναι η ασφυκτική περικύκλωση του Ισραήλ από το Ισλάμ, εξέλιξη που δύσκολα θα γίνει αποδεκτή από την Ιερουσαλήμ χωρίς αντίδραση.

Το Ισλάμ, στην ακραία ισλαμοεθνικιστική μορφή του, τη νεο-οθωμανική, δεν βρίσκεται προ των πυλών –της Βιέννης-, αλλά η γεωπολιτικά αγνωστικιστική Ελλάδα έχει ανοίξει τις πύλες, για να αναδειχθεί σε ηγεμονική δύναμη στο πιο κρίσιμο σημείο της ευρασιατικής περιμέτρου, που ανέκαθεν εξουσιάζεται από τις ναυτικές δυνάμεις. Το Ισραήλ, με το οξύτατο γεωπολιτικό αισθητήριο, αντελήφθη εγκαίρως, ότι στην γεωστρατηγική εξίσωση της ΝΑ Μεσογείου δεν μπορεί να αγνοείται εσαεί το πολυπληθέστερο, φιλοδυτικό, εκκοσμικευμένο και χωρίς κρατική υπόσταση έθνος, οι Κούρδοι. Πιθανώς, η επιλογή του Μάρκο Ρούμπο και του Μάικλ Γουόλς ως υπουργού Εξωτερικών και Συμβούλου Εθνικής Ασφαλείας, αντίστοιχα, που είχαν σταθεί υποστηρικτικά έναντι των Κούρδων, να μην είναι τυχαία. Όπως, τυχαία αντιστοίχως δεν είναι τα τρία κύρια γεωπολιτικά στηρίγματα δημιουργίας της τουρκικής ηγεμονίας: Αλβανία του Ράμα, Σκόπια του αθεράπευτου αλυτρωτισμού και η γεωπολιτικά αγνωστικιστική φοβική και ενδοτική Ελλάδα. Η αιγαιική Ελλάδα με τον πρώτο στην παγκόσμια κατάταξη εμπορικό στόλο, την παραδοσιακή εταιρική της σχέση με τις ναυτικές δυνάμεις, οδηγείται εφ' εαυτής στην κλίση του Προκρούστη, με την υποτακτική πολιτική της στην εδραίωση της τουρκικής ηγεμονίας.

Εν κατακλείδι, ο ελληνισμός, υπό την ευρω-νομόπληκτη κρατική μορφή του, αποκλίνει από τον ιστορικό ρόλο του προστάτη της Δύσης από τις ηπειρωτικές βαρβαρικές δυνάμεις, και μετατρέπεται στον υπονομευτή της ως πηγή αποσταθεροποίησης. Χρειάζεται επείγοντως αλλαγή πορείας...

Πηγή: Εφημερίδα Εστία

*Ο δρ Γεώργιος Μούρτος είναι επίτιμος καθηγητής Στρατηγικής Πανεπιστημίου Plymouth, ο δρ Φώτης Μουστάκης είναι αναπληρωτής καθηγητής Στρατηγικής και Διευθυντής του Centre for Sea Power and Strategy Πανεπιστημίου Plymouth, και ο Γιώργος Χαρβαλιάς (ΜΑ, "War Studies"), δημοσιογράφος, αναλυτής και συγγραφέας του βιβλίου, Γιαβόλ! Αίμα, Λήθη και Υποτέλεια.

Ελληνοτουρκικά: 50 χρόνια ελληνικών υποχωρήσεων και γιατί πρέπει πολύ να ανησυχούμε για τις σημερινές «διαπραγματεύσεις»-

Του Αντιστρατήγου ε.α. Λάμπρου Τζούμη

Πενήντα χρόνια μιλάμε με την Τουρκία όπως κάνουμε και τώρα...Συνομιλίες γίνονταν με όλες τις κυβερνήσεις, η Τουρκία λέει τα δικά της εμείς έχουμε τις θέσεις μας και δεν έχει υπάρξει καμία υποχώρηση... Έχουμε το διεθνές δίκαιο με το μέρος μας, δεν φοβόμαστε τον διάλογο... Το μόνο θέμα που συζητάμε με την Τουρκία είναι ΑΟΖ και Υφαλοκρηπίδα.; ..Γιατί λοιπόν ανησυχείτε καλέ μου κύριε;

Είναι απόψεις που διατυπώνονται από αναλυτές, think tank και από επίσημα χείλη.

Να εξετάσουμε λοιπόν όλα τα παραπάνω. Έχουν γίνει υποχωρήσεις τις πέντε περίπου δεκαετίες που συνομιλούμε με την Τουρκία; Πρέπει να ανησυχούμε για τη διαπραγμάτευση που είναι σε εξέλιξη;

Υποχωρήσεις

Το 1976 η Τουρκία αποφάσισε να στείλει το ερευνητικό σκάφος «ΧΟΡΑ» στο Αιγαίο εντός ελληνικής υφαλοκρηπίδας. Οι διμερείς διαπραγματεύσεις που ξεκίνησαν για να αποφύγουμε τη στρατιωτική σύγκρουση κατέληξαν στο πρωτόκολλο της Βέρνης, με το οποίο συμφωνήθηκε οι δύο χώρες να απέχουν από έρευνες μέχρι την επίλυση οριοθέτησης της υφαλοκρηπίδας. Ουσιαστικά, από τότε και μετά σταμάτησαν οι ενέργειες για έρευνα και εκμετάλλευση τυχόν ενεργειακών κοιτασμάτων πέραν των εθνικών χωρικών υδάτων, σε μια θάλασσα που σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο είναι ελληνικής δικαιοδοσίας, γεγονός που το καθιστά υποχώρηση στην άσκηση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων. Η δέσμευση αυτή έγινε καθεστώς διαρκείας και το θέμα επίλυσης της υφαλοκρηπίδας παραμένει από τότε μετέωρο.

Το 1987 απέναντι στην πρόθεση της Τουρκίας να στείλει το «ΣΙΣΜΙΚ» στο Αιγαίο δείξαμε αποφασιστικότητα και δηλώσαμε ότι θα το βυθίσουμε. Η Τουρκία αναδιπλώθηκε και απέσυρε το σκάφος. Στις διαπραγματεύσεις όμως που ακολούθησαν αποδεχτήκαμε ότι δεν θα κάνουμε έρευνες στο Αιγαίο πέραν των 6 ν.μ. και επανεπιβεβαιώθηκε η δέσμευση του πρωτοκόλλου της Βέρνης.

Το 1995 η Τουρκία μας απείλησε με πόλεμο αν ασκήσουμε το νόμιμο κυριαρχικό μας δικαίωμα και επεκτείνουμε τα χωρικά μας ύδατα στα 12 ν.μ. Επιλέξαμε την «ακινησία» και το θέμα της επέκτασης έχει καταστεί σχεδόν ανενεργό μετά την πάροδο σχεδόν τριών δεκαετιών.

Το 1996 μετά την κατάληψη από τους Τούρκους ελληνικού εδάφους στα Ίμια η κρίση αποκλιμακώθηκε με τη φράση «Όχι πλοία, όχι στρατεύματα, όχι σημαίες» και έφερε στην επιφάνεια από πλευράς Τουρκίας τη θεωρία «γκρίζων ζωνών» και το χαρακτηρισμό ελληνικών νησιών ως

απροσδιορίστου κυριότητας. Στις συζητήσεις και διαπραγματεύσεις που ακολούθησαν καταλήξαμε στο «Κοινό ανακοινωθέν της Μαδρίτης» με το οποίο αναγνωρίσαμε «νόμιμα και ζωτικά συμφέροντα» της Τουρκίας στο Αιγαίο.

Όποιος θεωρεί ότι δεν υπήρξε καμία υποχώρηση, για να το διαπιστώσει θα ήταν σκόπιμο να εκδηλώσει την πρόθεση επίσκεψης αύριο πρωί για κατάθεση στεφάνου στα Ίμια. Επιπροσθέτως η Τουρκία ενέταξε στα νησιά απροσδιορίστου κυριότητας και αυτά νοτίως της Κρήτης, γεγονός που οδήγησε στην «αποφυγή» επέκτασης από πλευράς μας των χωρικών υδάτων στα 12 ν.μ. και στην περιοχή αυτή, όπως είχε ανακοινωθεί επισήμως, καθώς επίσης και στον περιορισμό των ερευνών για υδρογονάνθρακες μόνο νοτιοδυτικά της Πελοποννήσου και όχι σε περιοχές που έχουμε ανακηρύξει και οριοθετήσει ΑΟΖ με την Αίγυπτο (Ν.Α. της Κρήτης)

Το 2020 όταν το Oruc Reis προέβη σε έρευνες στα 7 ν.μ. από το Καστελόριζο για να αποφύγουμε τη στρατιωτική σύγκρουση επιλέξαμε να ορίσουμε την εθνική «κόκκινη γραμμή» στα 6 ν.μ. Αυτό είχε ως συνέπεια η Τουρκία να στείλει πέντε πολεμικά πλοία στην Κάσο, όταν είπαμε ότι θα κάνουμε έρευνες πέραν των χωρικών μας υδάτων.

Αυτά σε ότι αφορά τις υποχωρήσεις στα χρόνια που συζητάμε με την Τουρκία.

Ανησυχίες. Πρέπει να ανησυχούμε για τις διαπραγματεύσεις που είναι σε εξέλιξη;

Αρχικά να υπενθυμίσουμε τα εξής: Από το 2019 μέχρι το 2022 είχαμε καθημερινά τον Ερντογάν να μας λέει : «Θα έλθουμε μέρα, νύχτα και θα σας πάρουμε τα νησιά, θα σας χτυπήσουμε με πυραύλους, Μητσοτάκης γιοκ, κ.λπ. Επίσης επί του πεδίου μόνο το 2022 είχαμε 11.258 παραβιάσεις του Εθνικού Εναερίου Χώρου. Από το Μάρτιο του 2023 ένα "ειδύλλιο" ξεδιπλώνεται στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, άρχισαν οι διαπραγματεύσεις, υπογράφηκε η διακήρυξη των Αθηνών, οι παραβιάσεις του Ε.Ε.Χ. μειώθηκαν κατακόρυφα.

Το ερώτημα λοιπόν είναι: Ποιος ήταν ο λόγος που αποφάσισε η Τουρκία να αλλάξει τακτική και να δεχθεί να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις, ενώ έλεγε «ΓΙΟΚ» ;

Υπάρχει η άποψη ότι η Τουρκία ήθελε να δείξει «καλό» πρόσωπο για να πάρει τα F-16 από τις ΗΠΑ και να αναβαθμίσει τα ήδη υπάρχοντα.

Η άρνηση όμως των ΗΠΑ δεν είχε σχέση με την επιθετικότητα της Τουρκίας έναντι ημών και τις παραβιάσεις που ελληνικού εθνικού εναερίου χώρου, αλλά όπως διαπι-

στάθηκε με το βέτο για είσοδο της Φινλανδίας και της Σουηδίας στο ΝΑΤΟ. Από τη στιγμή που η Τουρκία προχώρησε σε άρση του βέτο οι ΗΠΑ αποδέχτηκαν την αναβάθμιση των τουρκικών F-16 και την αγορά νέων. Το ίδιο θα συμβεί και με τα F-35 αν αποφασίσει η Τουρκία να «πακετάρει» ή να απαλλαγεί από τους S-400.

Θα ήταν σκόπιμο για τις συζητήσεις που γίνονται και τη μετάλλαξη της Τουρκίας να λάβουμε υπόψη μας τα εξής :

– Στις 18 Φεβ. 2023 ο τότε Έλληνας ΥΠΕΞ κ. Δένδιας επισκέφθηκε τις πληγείσες περιοχές από μεγάλο σεισμό στην Τουρκία, συνοδευόμενος από τον τότε ομόλογό του Μ. Τσαβούσογλου. Κατά τη διάρκεια της περιοδείας Τούρκο δημοσιογράφοι ρώτησαν τον Τσαβούσογλου πως βλέπει την πορεία των ελληνοτουρκικών σχέσεων και αυτός απάντησε : *«Η Τουρκία είναι έτοιμη για διάλογο με την Ελλάδα αν εκπληρωθούν τα προαπαιτούμενα που είχαμε θέσει στο non paper που εδόθη στη συνάντηση που έγινε στις 16 Δεκ. 2022 στις Βρυξέλλες και μέχρι σήμερα η Αθήνα δεν έχει απαντήσει»*. Ο Τσαβούσογλου αναφερόταν σε συνάντηση ανάμεσα στην κ. Άννα Μαρία Μπούρα διπλωματική σύμβουλο του Έλληνα πρωθυπουργού και στον Ιμπραήμ Καλίν σύμβουλο του Τούρκου προέδρου, η οποία πραγματοποιήθηκε με την «επιδιαιτησία» του Γενς Πλέτνερ επιτετραμένου του Γερμανού καγκελάριου Όλαφ Σολτς. Η συνάντηση αυτή ΔΕΝ είχε ανακοινωθεί ΟΥΤΕ ΚΑΝΕΙΣ ΓΝΩΡΙΖΕ για το non paper και τα προαπαιτούμενα που έθεσε η Τουρκία.

– Μετά δύο μέρες από την επίσκεψη του κ. Δένδια στην Τουρκία, ο ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κ. Μπλίνκεν πραγματοποίησε ταξίδι σε Αθήνα και Άγκυρα και συναντήθηκε με τον Τ. Ερντογάν, τον Έλληνα πρωθυπουργό και τον τότε αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης κ. Τσίπρα. Άξιο επισήμανσης αποτελούν οι δηλώσεις του κ. Μπλίνκεν μετά τη συνάντηση με τον τελευταίο, που κράτησε δύομιση ώρες και δήλωσε, ότι αντικείμενο της συνομιλίας ήταν οι ελληνοτουρκικές «διαφορές».

– Λίγες μέρες μετά ο τότε Υπουργός Άμυνας της Τουρκίας Χ. Ακάρ δήλωσε ότι για το θέμα της συνεκμετάλλευσης στο Αιγαίο υπάρχει «θετική» απάντηση από το συνομιλητή και η κ. Μπακογιάννη σε συνέντευξη που παραχώρησε σε τηλεοπτικό σταθμό ανέφερε, ότι δεν είναι ώρα να επεκτείνουμε τα χωρικά μας ύδατα στα 12 ν.μ. νότια της Κρήτης, όπως είχε ανακοινωθεί και η συνεκμετάλλευση δεν είναι ταμπού.

Σε συνέχεια του θέματος αν πρέπει να ανησυχούμε

ή όχι για την εξέλιξη των ελληνοτουρκικών σχέσεων και κατόπιν όσων προαναφέρθηκαν να λάβουμε υπόψη και τα παρακάτω:

– Η ελληνική πλευρά ισχυρίζεται ότι συνομιλούμε μόνο για ένα θέμα δηλαδή τα οριοθέτηση ΑΟΖ – υφαλοκρηπίδας και η Τουρκία δηλώνει σε όλους του τόνους ότι συζητούνται όλες οι «διαφορές», που σημειωτέον είναι παράνομες και η ίδια έχει δημιουργήσει. Αν η Ελλάδα επιμένει στην «κόκκινη γραμμή» της μιας διαφοράς, για να υπάρχει επιτυχής κατάληξη στη διαπραγμάτευση, θα πρέπει η Τουρκία να διαγράψει όλα όσα προαναφέρθηκαν (Γκρίζες ζώνες, Γαλάζια πατρίδα, κ.λπ). Διαφορετικά θα καταλήξουμε σε αδιέξοδο και το καθεστώς της έντασης θα επανέλθει με μεγαλύτερη κλιμάκωση από το παρελθόν.

– Η διακήρυξη των Αθηνών και οι διαπραγματεύσεις ξεκίνησαν χωρίς η Τουρκία να αλλάξει θέση από τις διεκδικήσεις της (Απειλή πολέμου, Γαλάζια Πατρίδα που εισήγαγε ως μάθημα στα σχολεία, αποστρατικοποίηση νησιών, τουρκολιβικό μνημόνιο, γκρίζες ζώνες, κ.λπ). Παρ' όλα αυτά καθημερινά στη χώρα μας «πληθαίνουν» οι φωνές, που παρουσιάζουν τα συστημικά Μ.Μ.Ε., ότι διαπραγμάτευση σημαίνει αμοιβαίες υποχωρήσεις. Όπως έχει δηλωθεί από την πλευρά μας θα κάνουμε ότι μπορούμε να υπάρχει ηρεμία ακόμα και με τον κίνδυνο χαρακτηρισμού της προσπάθειας αυτής ως μειοδοσία. Να επισημάνουμε όμως ότι οποιαδήποτε υποχώρηση από ελληνικής πλευράς αφορά ελληνική εθνική κυριαρχία και κυριαρχικά δικαιώματα, ενώ από πλευράς Τουρκίας παράνομες διεκδικήσεις.

– Σχετικά με το δίκαιο που κάποιοι επικαλούνται ότι είναι με το μέρος μας και αποτελεί ιερό ευαγγέλιο που θα μας προστατεύσει και δεν πρέπει να ανησυχούμε, εκτός του ότι η Τουρκία κατ' επανάληψη έχει αποδείξει ότι γράφει στα παλαιά της υποδήματα το διεθνές δίκαιο θα ήταν σκόπιμο να αναλογιστούν αυτά που συνέβησαν 2.500 χρόνια πριν στο νησί των Μηλίων και το διάλογο με τους Αθηναίους. Η ανεξαρτησία και η εδαφική ακεραιότητα δεν μπορούν να εξασφαλιστούν από κανόνες δικαίου ούτε από ξένες δυνάμεις.

– Υπάρχει επίσης το επιχείρημα ότι δεν πρέπει να ανησυχούμε καθόσον πριν την υπογραφή οποιαδήποτε συμφωνίας με την Τουρκία θα τεθεί προς συζήτηση στη βουλή....Και η συμφωνία των Πρεσπών πήγε στη βουλή αλλά στις 25 Ιανουαρίου 2019, εγκρίθηκε με 153 ψήφους υπέρ, 146 κατά και 1 παρόντα.

Για όλους αυτούς τους λόγους ανησυχούμε !

Οι Τούρκοι εξ όλων των ενδείξεων και των συνεπαγομένων εκτιμήσεων ουδόλως ακολουθούν δόγματα περί δικαίου πολέμου. Αρνούνται ή ακόμη και πλάθουν μία ανάληγο κριτική κατά των προτάσεων του διεθνούς δικαίου εκ μέρους των Ελλήνων. Για τους Τούρκους οι νομικοί ορισμοί περί πολέμου είναι ανοησίες των ρασιοναλιστών και των αδυνάτων. Ακολουθούν την δική τους τουρκική ωφελιμιστική ηθική. Οι Ελληνικές κυβερνήσεις δίδουν την εντύπωση, ότι ξένες δυνάμεις θα μας συνδράμουν, όταν απαιτηθεί. Αυτό εκλαμβάνεται σαν άγνοια της πραγματικότητας σαν αυταπάτη.

Του υπευθύνου συντάξεως

Βάση των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ η Κύπρος

Του Δρος Διεθνών Σχέσεων Γιάννη Χαραλαμπίδη.

Το ελικοδρόμιο στο Μαρί κατασκευάζεται με μηχανήματα του Αμερικανικού Στρατού - Γεωπολιτική αναβάθμιση για διχοτόμηση ή για λύση;

Σε Βάση των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ μετατρέπεται de facto η Κύπρος με τη συνεχή στάση και δράση πολεμικών αεροσκαφών και πλοίων, που δρουν από λιμάνια και αεροδρόμια του νησιού, με αφορμή την κρίση στη Μέση Ανατολή. Το δε ελικοδρόμιο στο Μαρί κατασκευάζεται κυρίως από τις Αμερικανικές Ένοπλες Δυνάμεις σε συνεργασία με την Εθνική Φρούρα.

Λιμάνια και αεροδρόμια

Οι φωτογραφίες, και δη οι δορυφορικές, συνιστούν αδιάψευστο μάρτυρα. Στο Αεροδρόμιο της Λάρνακας φιλοξενούνται μεταγωγικά αεροσκάφη C-130 (μεταγωγικό), ελικόπτερα CH-47 CHINOOK (μεταγωγικό) και BELL UH-1. Την ίδια στιγμή, στη Βάση Ανδρέα Παπανδρέου σταθμεύουν, εκτός των άλλων, τα αμερικανικά ελικόφορα αεροσκάφη V22-Osprey [Αερομεταφορά ειδικών δυνάμεων με κάθε απογείωση και προσγείωση. Ανήκει στη δύναμη του αεροπλανοφόρου Wasp (Σφήκα)]. Πέραν τούτου, η Βάση Α. Παπανδρέου χρησιμοποιείται και από άλλες συμμαχικές χώρες, από Γερμανούς, Αμερικανούς και άλλους. Στο λιμάνι της Λεμεσού διακρίνονται από την αεροφωτογραφία πολεμική σκάφη των ΗΠΑ και άλλων συμμαχικών χωρών.

Κάλυψη κενού ασφαλείας

Οι διαδικασίες αυτές: Α) Επιβάλλουν στενότερη συνεργασία με τις στρατιωτικές και πολιτικές μυστικές υπηρεσίες των ΗΠΑ, για την αντιμετώπιση των απειλών και την αποτροπή τους. Β) Καλύπτουν το κενό ασφαλείας που έχει η Κυπριακή Δημοκρατία και ειδικότερα τώρα, σε περίοδο κρίσης. Δηλαδή, δημιουργείται μια αντιαεροπορική και αντιπυραυλική ομπρέλα από τις χώρες του ΝΑΤΟ και από τις ΗΠΑ, λόγω των δικών τους συμφερόντων και της προστασίας των Βρετανικών Βάσεων, που καλύπτει ολόκληρο το νησί.

Στη Λάρνακα και στην Πάφο σταθμεύουν πολεμικά αεροσκάφη και ελικόπτερα των ΗΠΑ

Ως προς τη Ναυτική Βάση στο Μαρί είναι πρόδηλο από τις φωτογραφίες ότι: Α) Η κατασκευή του ελικοδρομίου γίνεται κυρίως με μηχανήματα του Αμερικανικού Στρατού και δη της μονάδας που φέρει την εξής ονομασία: «Naval

Mobile Construction Battalion 1». Συμμετέχει, βεβαίως, και η Εθνική των ΗΠΑ Φρούρα, αλλά η τεχνογνωσία ανήκει στις Β) Το ελικοδρόμιο έχει διαστάσεις 400 επί 200. Πρόκειται για μεγάλη πίστα, που θα φιλοξενήσει κυρίως ελικόπτερα ή αεροσκάφη, όπως τα V22-Osprey των ΗΠΑ και άλλων συμμάχων. Αυτό δημιουργεί την ανάγκη τεχνοεφοδιαστικής υποστήριξης. Πρόσθετα, εφόσον γίνονται τα έργα με τη συνδρομή των Αμερικανών, λογικό να δημιουργηθεί «Κέντρο Ελέγχου Ανατολικής Μεσογείου», το οποίο θα αφορά στις επιχειρήσεις που διεξάγονται στην ευρύτερη περιοχή. Κάτι τέτοιο είναι συναφές με τις συμφωνίες μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και των ΗΠΑ, της Γαλλίας και άλλων χωρών. Οι σχετικές υποδομές που πρέπει ενδεικτικά να περιλαμβάνουν:

1. Κτηριακές εγκαταστάσεις, και υπόγειες, για την αντιμετώπιση των νέων απειλών.
2. Σοβαρή τηλεπικοινωνιακή υποδομή για να είναι ανθεκτική η αντίδραση σε ηλεκτρονικό πόλεμο και πόλεμο κυβερνοχώρου, που σημαίνει σύνδεση με δορυφόρους.
3. Ενίσχυση της αεράμυνας είτε οι απειλές προέρχονται από drones είτε από μαχητικά αεροσκάφη και πυραυλικά συστήματα. Επί τούτου, σημαντική είναι η απόκτηση του συστήματος αεράμυνας «Barak» από το Ισραήλ. Ή ακόμη και η δημιουργία ενός «Συμμαχικού Θόλου Αεράμυνας» με τη συμμετοχή αμερικανικών συστημάτων, όπως μια συστοιχία Patriot, και η σύνδεσή του με τα συμμαχικά σκάφη που βρίσκονται στην περιοχή.

Ρόλος των Βρετανών και ο «γυναικείος δράκος» των ΗΠΑ

Πέραν ημών υπάρχουν και οι Βρετανικές Βάσεις, που είναι, ταυτοχρόνως, και ΝΑΤΟϊκές, όπως βεβαίως και οι λοιπές συμμαχικές δυνάμεις, που φιλοξενούνται κατά καιρούς από την Κυπριακή Δημοκρατία. Διά των Βρετανικών Βάσεων επιχειρούν: 1. Τα μαχητικά Ταΐφούν με αποστολές που αφορούν είτε περιπολίες είτε την προστασία του Ισραήλ από τις ιρανικές επιθέσεις είτε πλήττουν στόχους εντός της Συρίας και άλλων. Μάλιστα, τον τουρκικό εναέριο χώρο, ασχέτως εάν ο Ερντογάν στηρίζει τη Χαμάς και τη Χεζμπολάχ ή δαιμονίζει τον Ισραήλ και τον Νετανιάχου. 2. Τα θρυλικά U-2A (Dragon Layby - Γυναικείος Δράκος). Πρόκειται για κατασκοπευτικά αμερικανικά αεροσκάφη, που δρουν από τις

αρχές της δεκαετίας του '60. έχει τη δυνατότητα να πετούν ως τη στρατόσφαιρα, έχουν τρομερή ευκρίνεια στη λήψη φωτογραφιών και ενεργούν από μόνα τους ή ως συμπληρωματικά μάτια των δορυφόρων. Βρίσκονται στις Βάσεις από τη δεκαετία του '70, κατόπιν συμφωνίας του Μακαρίου με τις ΗΠΑ. 3. Τα εναέρια τάνκερ, όπως τα KC135 και άλλα, τα οποία αυξήθηκαν στο τελευταίο χρονικό διάστημα, λόγω της κρίσης στη Μέση Ανατολή. 4. Τα Atlas C1 A400M μεγάλης μεταφορικής δυνατότητας. 5. Μονάδες Ειδικού Πολέμου, Τεχνοεφοδιαστικής Υποστήριξης, Ηλεκτρονικού Πολέμου και Πολέμου Κυβερνοχώρου.

Υπενθυμίζεται ότι στον Άγιο Νικόλαο εδρεύει Βάση του κατασκοπευτικού «Έχελον».

Στη Λεμεσό φιλοξενούνται πολεμικά σκάφη και οι Βρετανικές Βάσεις δρουν συνεχώς **NATO, Κύπρος και εγγυήσεις**

Επί τη βάσει των ανωτέρω θα ήταν δυνατό να επισημανθούν τα εξής:

Πρώτα, η σαφής στροφή της Κύπρου προς το Δυτικό Στρατόπεδο θα πρέπει να έχει στρατηγικό περιεχόμενο, διότι δεν συνδέεται μόνο με τις ΗΠΑ, αλλά και με το NATO και την ΕΕ. Άλλωστε, και θεσμικά η αμυντική πολιτική της ΕΕ είναι συνδεδεμένη με τη Βορειοατλαντική Συμμαχία.

Η δεύτερη, η Κύπρος με την Ελλάδα θα πρέπει να διεκδικήσει σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση της «Στρατηγικής Πυξίδας» της ΕΕ στην Ανατολική Μεσόγειο, επί της οποίας μπορούν να κουμπώσουν και τρίτα κράτη της περιοχής. Εάν η Τουρκία θέλει συμμετοχή, αυτή θα είναι δυνατή μόνο με την πλήρη αποχώρηση των στρατευμάτων της από την Κύπρο.

Τρίτο, η Κύπρος ήταν και ήταν στην ουσία NATO, αλλά χωρίς ψήφο, αφού δεν συνιστά επισήμανση κράτος - μέλος. Τόσο η ΕΛΔΥΚ όσο και η ΤΟΥΡΔΥΚ, και ο κατοχικός στρατός, και οι Βρετανικές Βάσεις καθώς ανήκουν στο NATO. Το ίδιο και τα πλοία και τα αεροσκάφη ή τα ελικόπτερα στα οποία παρέχουμε διευκολύνσεις. Η αίτηση ένταξης στο NATO θα ήταν στρατηγική επιλογή, εφόσον, ούτως ή άλλως, η Κύπρος είναι NATO, ακόμη και αν η Τουρκία ασκήσει βέτο. Κάτι νομιμοποιεί την Κυπριακή Δημοκρατία να πράττει αναλόγως εντός της ΕΕ και άλλου, έως ότου η Άγκυρα άλλαξε στάση. Ταυτοχρόνως, το NATO, δηλαδή η πλήρης ένταξη μετά τη λύση, θα ήταν δυνατό:

1) Να αντικαταστήσει το υφιστάμενο σύστημα ασφάλειας, που σημαίνει την απαλλαγή από τα εγγυημένα δικαιώματα και εκείνο της μονομερούς επέμβασης.

2) Να ζητήσει την πλήρη αποχώρηση των

τουρκικών στρατευμάτων εφόσον η Κύπρος ανήκει στο NATO.

Γεωπολιτική και βάση λύσης

Οι παράμετροι αυτές και το NATO προϋποθέτουν ότι η βάση της λύσης δεν μπορεί να κινείται μεταξύ της προηγούμενης τουρκικής πρότασης για ομοσπονδία δύο ισοτιμιών συνιστώντων κρατών με πολιτική ισότητα και της νέας για ισοτιμία κυριαρχία με δύο κράτη και συνομοσπονδία, αλλά για τη διατήρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στη ζωή με την επανενσωμάτωση των Τουρκοκυπρίων και την εφαρμογή του Κεκτμήνου, το οποίο έχει ανασταλεί στο βόρειο τμήμα της Κύπρου λόγω κατοχής. Εάν, εφόσον η τουρκική πλευρά επιμένει στη διχοτομική της πρακτική, η στροφή προς τη Δύση θα πρέπει να προϋποθέτει το αυτονόητο: Α) Η βάση της λύσης θα πρέπει να είναι:

1) Το Πρωτόκολλο 10, που καθορίζει ότι το ενιαίο κράτος της Κυπριακής Δημοκρατίας εντάχθηκε στην ΕΕ.

2) Η Αντιδήλωση της 21ης Σεπτεμβρίου, που καθορίζει ότι η Τουρκία οφείλει να αναγνωρίσει την Κυπριακή στο πλαίσιο της ενταξιακής της διαδικασίας και όχι η Κυπριακή Δημοκρατία την ισοτιμία κυριαρχία του ψευδοκράτους και την πολιτική της ισότητας. Στην τελευταία έκθεση της Επιτροπής για την Τουρκία αναφέρεται ρητώς ότι η Άγκυρα θα πρέπει να προχωρήσει πρακτικά στην εξομάλυνση των σχέσεων της με την Κυπριακή Δημοκρατία. Γιατί δεν είναι πρόταξη για την επανέναρξη των συνομιλιών.

3) Τα ψηφίσματα 540, 551 και 360 του Σ. Ασφαλείας. Τα δύο πρώτα καθορίζουν ότι ο ψευδοκράτος δεν μπορεί να αναγνωρισθεί, διότι είναι προϊόν της βίας και της χρήσης των όπλων. Ως εκ τούτου παραβιάζει το άρθρο 2, παράγραφος 4 του Χάρτη των Ην. Εθνών. Πώς, λοιπόν, η Αθήνα και η Λευκωσία υιοθετούν μια διευθέτηση κατά την οποία το ψευδοκράτος θα νομιμοποιηθεί ως ισότιμο κράτος; Το δε ψήφισμα 360 του Σ. Η Ασφαλείας αναφέρεται στον σεβασμό της εδαφικής ακεραιότητας και της ανεξαρτησίας και της κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Γιατί τίθεται ως θέμα πρόταξης;

Το φύλλο συκής

Έπειτα, η αντίστοιχη γεωπολιτική αναβάθμιση της Κυπριακής Δημοκρατίας θα πρέπει να συνδεθεί με τη διάκρισή της στη ζωή και όχι με τη διάλυση της και τη διχοτόμηση στη λογική και πρακτική μιας ομοσπονδίας δύο συνιστώντων κρατών, που είναι το φύλλο συκής, δηλαδή της υφιστάμενης τουρκικής διχοτομικής θέσης, για ισότιμη κυριαρχία δυο κρατών και συνομοσπονδία.

Το Πείραμα Τραμπ, το “Οίκαδε” και η Ομοσπονδιακή Ευρώπη

Του Παντελή Σαββίδη

Δεν ήμουν από τους υποστηρικτές του Τράμπ, αλλά παρακολούθουσα το φαινόμενο του τραμπισμού. Όμως, και το αλαζονικό στυλ των Δημοκρατικών μου προκαλούσε αρνητική αντίδραση. Είναι αυτό που στην Ελλάδα εκδηλώθηκε από τα ΜΜΕ της Αθήνας, τα οποία έχουν προκαλέσει βαθιά δυσφορία στην κοινή γνώμη, ακόμη, και σ’ αυτήν που, γενικά, πολιτικά και ιδεολογικά συμπλέει μαζί τους.

Το βασικό ερώτημα μετά την εκλογή Τραμπ είναι τι κάνει έναν άνθρωπο της αμερικανικής ολιγαρχίας να αμφισβητεί τις επιλογές της, όπως εκφράζονται, από το κατεστημένο της.

Με δύο λόγια οι επιλογές αυτές ήταν –και φαντάζομαι πως συνεχίζουν να είναι– η κυριαρχία των ΗΠΑ ως παγκόσμιας δύναμης, η σταδιακή εξασθένιση συνόρων, η διαμόρφωση μιας παγκόσμιας διακυβέρνησης, στην οποία θα κυριαρχεί το χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο. Είναι αυτή η παγκόσμια διακυβέρνηση που ενθουσίασε τον Έλληνα πρωθυπουργό, ο οποίος έκανε και τις σχετικές δηλώσεις.

Υπάρχουν τρία σημαντικά διεθνή γεγονότα στα οποία ο κ. Μητσοτάκης “βγήκε μπροστά”. Αχρείαστα θα έλεγα. Κανείς δεν του το ζητούσε αλλά, ίσως, η ενέργειά του είχε κάποια προσωπική ιδιοτέλεια. Γιατί εθνικά ήταν επικίνδυνη. Το ένα είναι η περίπτωση της Ουκρανίας, για την οποία ορθώς καταδίκασε την ρωσική εισβολή.

Η Ευρώπη στον αστερισμό του Τραμπ

Η Ελλάδα είναι μέρος της Δύσης, ανήκει στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ και δεν υπήρχε λόγος να έρθει σε αντίθεση με τις επιλογές των θεσμών αυτών – ούτε θα μπορούσε, άλλωστε. Δεν υπήρχε λόγος και για κάτι άλλο, επιπροσθέτως. Αντιμετωπίζει το ίδιο πρόβλημα στην Κύπρο. Το ακατανόητο στην περίπτωση Μητσοτάκη ήταν οι δηλώσεις του ότι βρίσκεται σε πόλεμο με τη Ρωσία και άλλα φαιδρά παρόμοια. Αν δεν τα κάνει από προσωπική σκοπιμότητα, είναι, επικίνδυνα, αφελής.

Το ίδιο αποκαλυπτικές των προθέσεων του ήταν οι δηλώσεις του περί τυραννίας της πλειοψηφίας ή της παγκόσμιας διακυβέρνησης. Δήλωνε πίστη και προσήλωση στη μία από τις δύο παγκόσμιες τάσεις (αυτής των Δημοκρατικών των ΗΠΑ), παραβλέποντας ότι οι δηλώσεις του ως πρωθυπουργού δεσμεύουν την χώρα.

Η διεθνής κοινότητα δεν είναι το ελληνικό ανέκδοτο, έχεις θεσμούς που λειτουργούν και συμβολισμούς που στέλνουν μηνύματα. Και αγωνιά, τώρα, πάλι με σχετικά υπερβολικές δηλώσεις να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα. Από εδώ και πέρα παίζεται το μέλλον της χώρας, όχι του κ. Μητσοτάκη. Και η τρίτη περίπτωση είναι η μεσανατολική πολιτική του, την οποία αυτήν την στιγμή θα αποφύγω να σχολιάσω.

Κεντρικό πρόσωπο στην ευρωπαϊκή σκηνή θα είναι, πλέον, ο Όρμπαν. Με τακτικό τρόπο οι ευρωπαϊκές ισορροπίες θα αλλάξουν, η Γερμανία αναζητά νέα πολιτική ταυτότητα και καθώς ηγεμονεύει στην Ευρώπη θα πρέπει να καθορίσει, σε συνεργασία με την Γαλλία, το μέλλον της αναγκαστικής μερικής αυτονόμησής της και της πολιτειακής μορφής που θα λάβει.

Θα εξακολουθήσει η ΕΕ να είναι μια χαλαρή οντότητα κρατών που πουλούν τα εμπορεύματά τους, ή θα αποκτήσει μια συνεκτική ομοσπονδιακή μορφή; Από την Ευρώπη λείπει εκτός από την πολιτική ηγεσία που θα μπορούσε να εφαρμόσει τις αναγκαστικές αλλαγές και η διανοήση που θα πρότεινε το είδος αυτών των αλλαγών. Τα διάφορα think tank είναι απλώς μαγαζάκια επιβίωσης.

Ο πόλος Όρμπαν στην Ευρώπη, δεν φαίνεται να είναι ευνοϊκός για την Ελλάδα. Αντιθέτως, έχει καλές σχέσεις και με την Τουρκία και με τα Σκόπια. Ο κ. Μητσοτάκης ενέταξε τον εαυτό του στο άλλο στρατόπεδο. Η Τουρκία έχει ενοχλήσει γενικώς τις ΗΠΑ. Και στη Μέση Ανατολή κυριαρχεί ο Νετανιάχου.

Αλλάζει σελίδα η Μέση Ανατολή

Το μόνο στήριγμα Μητσοτάκη, αν ανταποκριθεί, θα είναι ο Νετανιάχου, όχι το Ισραήλ. Το Ισραήλ χωρίς τον Νετανιάχου θα είναι ένα άλλο Ισραήλ. Δεν είναι ούτε δεδομένη, ούτε προβλέψιμη η συμπεριφορά του. Η πολιτική Νετανιάχου δεν φαίνεται να εκφράζει το σύνολο του βαθέος ισραηλινού κράτους.

Το κρίσιμο ζήτημα με το Ισραήλ είναι αν θα σταματήσει εδώ που έφθασε σήμερα, εξασθενώντας την Χαμάς και την Χεζμπολάχ και αποδυναμώνοντας το Ιράν, ή θα προχωρήσει υλοποιώντας το σχέδιο δημιουργίας κουρδικού κράτους. Και αν επι-

λέξει τους Κούρδους μέχρι που θα φθάσει – φυσικά με την υποστήριξη των ΗΠΑ. Θα περιλάβει και τουρκικά εδάφη; Οι δηλώσεις ανησυχίας του Ερντογάν για τις προθέσεις του Ισραήλ να χτυπήσει και τουρκικά εδάφη δεν πρέπει να περάσουν απαρατήρητες.

Το ανησυχητικό σε μια τέτοια περίπτωση με δεδομένες τις αδυναμίες της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής και την αδρανοποίηση της διπλωματίας είναι αν σε περίπτωση απώλειας εδαφών στα νοτιοανατολικά της η Τουρκία ζητήσει ανταλλάγματα στην Ανατολική Μεσόγειο και τα ανταλλάγματα αυτά αν θα δοθούν από την Ελλάδα.

Και εδώ έρχεται το θέμα της ελληνοτουρκικής σύγκλισης, αυτής που συζητείται και που η κατάληξή της είναι άδηλη. Εδώ τίθεται και το θέμα του μέλλοντος της Κύπρου. Ο κ. Μητσοτάκης δεν έχει καμιά διάθεση να ασχοληθεί με το Κυπριακό. Η Αθήνα, παρά τις κατά καιρούς δηλώσεις, το θεωρεί βάρος και το ενδεχόμενο διχοτόμησης δεν πρέπει να αποκλειστεί. Εκτός κι αν άλλα προβλέπουν τα νέα σχέδια. Νέα, μετά την αναγνώριση του ρόλου που έπαιξε το νησί στην τρέχουσα μεσανατολική κρίση. Αρκετά από όσα συνέβησαν θα ήταν διαφορετικά αν η Κύπρος δεν προσεφέρετο να βοηθήσει.

Παραλληλίστε την περίπτωση με την αμερικανική εισβολή στο Ιράκ και την άρνηση της Τουρκίας να δώσει την άδεια αμερικανικής επιχείρησης από τα τουρκοϊρακινά σύνορα. Πολλά θα ήταν ευκολότερα για τους Αμερικανούς. Πάντως, αν υπάρχουν εξελίξεις στο θέμα των Κούρδων και περιλάβουν την Τουρκία, θα πρόκειται για ιστορικών διαστάσεων μεταβολή. Όπως είναι δομημένη η Τουρκία δεν μπορεί να αντέξει ούτε στρατιωτική ήττα ούτε, πολύ περισσότερο, απώλεια εδαφών. Θα πάμε αλλού τότε.

Για να επανέλθουμε στο θέμα που θέσαμε στην αρχή για τον Τραμπ, τι κάνει έναν άνθρωπο της αμερικανικής ολιγαρχίας να αμφισβητεί τις επιλογές της, όπως εκφράζονται, από το κατεστημένο της; Αν εκείνο που τον ωθεί σ' αυτήν την επιλογή δεν είναι μόνο η φιλοδοξία του να κυβερνήσει, αλλά είναι και η διαφορετική πολιτική αντίληψη που έχει

για την χώρα του και τον παγκόσμιο ρόλο της.

Οι διεθνείς αναλυτές του αποδίδουν τάσεις εσωστρέφειας, προφανώς, ορμώμενοι από τις δηλώσεις του και την πολιτική δασμών που θα ακολουθήσει, αλλά οι κινήσεις του με τους ανθρώπους που τον εκφράζουν κατά τόπους είναι μια προετοιμασία για αναδιαμόρφωση του παγκόσμιου σκηνικού. Και παγκόσμια αναδιαμόρφωση με πολιτική "Οίκαδε" δεν γίνεται.

Η ώρα της ενοποίησης

Το "Πείραμα Τραμπ" πρέπει να απαντήσει στο ερώτημα πως μπορεί να επιτευχθεί η επιστροφή στο εθνικό κράτος με παράλληλη ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία της παγκόσμιας οικονομίας; Πού οδηγείται ο κόσμος αν και άλλες χώρες ακολουθήσουν μια πολιτική δασμών, όπως οι ΗΠΑ του Τραμπ; Πώς συμβιβάζεται το MAGA (Make America Great Again) χωρίς την παγκόσμια παρουσία και ηγεμονία των ΗΠΑ;

Σε ό,τι αφορά την Ευρώπη εξωθείται σε μια αναγκαστική ημιαυτονομία και απάντηση στο βασικό ερώτημα: ποια Ευρώπη θέλουμε; Η Ευρώπη της χαλαρής διεύρυνσης – επιλογή που υιοθετήθηκε ως σήμερα – προϋπέθετε φθηνή ενέργεια από τη Ρωσία, αμυντική κάλυψη από το NATO (τους Αμερικανούς, βασικά) και ενιαία αγορά.

Η Ευρώπη, πλέον, πρέπει να σταθεί μόνη της αμυντικά, με πιο προωθημένη και συγκροτημένη εξωτερική πολιτική και με περαιτέρω ενίσχυση της οικονομικής εξάρτησης των χωρών μελών της. Διαφορετικά δεν μπορεί να αποκτήσει ούτε γεωπολιτικό εκτόπισμα, για το οποίο μίλησε και ο κ. Μητσοτάκης, ούτε να διατηρήσει το σημερινό επίπεδο ζωής των πολιτών της.

Μια τέτοια Ευρώπη είναι η Ομοσπονδιακή Ευρώπη. Η οποία θα δώσει την ευκαιρία και στις περιφέρειες των κρατών-μελών της να ανασάνουν από την συγκεντρωτική εξάρτηση των πρωτευουσών τους. Είτε με τον Τράμπ, είτε με την Χάρις ο κόσμος θα άλλαζε. Το θέμα είναι πως θα περάσουμε σε αυτήν την αλλαγή με το μικρότερο δυνατό κόστος σε ανθρώπινες απώλειες και τραγωδίες.

Πηγή slpress.gr

Πολιτική "America First"

Ο Τραμπ προτιμούσε συνεργασίες που εξυπηρετούσαν άμεσα τα συμφέροντα των ΗΠΑ, ακόμη και αν αυτές περιλάμβαναν συμβιβασμούς με αυταρχικά καθεστώτα. Η Τουρκία, παρά τις αντιφάσεις της, θεωρήθηκε κρίσιμη για την πολιτική του "America First". Παρόλο που ορισμένες από τις πολιτικές του προς την Τουρκία προκάλεσαν εντάσεις, η γενικότερη προτίμησή του προς την Άγκυρα μπορεί να αποδοθεί στις στρατηγικές και προσωπικές του προτεραιότητες.

Η άκρως επικίνδυνη ρητορική του Ράμα στην Θεσσαλονίκη

Του Παναγιώτη Μπάρκα,
Καθηγητού στο Πανεπιστήμιο Αργυροκάστρου

ΚΑΛΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΤΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΚΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΧΙΧ ΑΙΩΝΑ.

Τα ιστορικοεθνικά μηνύματα του Αλβανού Πρωθυπουργού Έντι Ράμα στη συνάντηση με οπαδούς του Κόμματός του, Αλβανούς μετανάστες, χθες, στη Θεσσαλονίκη, δεν άντεξαν ιδιαίτερα στα μηνύματα των Αλβανών συμπατριωτών του στην Ελλάδα.

Οι ανησυχίες εκείνων αφορούσαν την δημιουργία συνθηκών από την κυβέρνηση των Τιράνων για τη διατήρηση της εθνικής τους ταυτότητας στη δεύτερη γενιά μεταναστών στην Ελλάδα και στο μέλλον, την βελτίωση των σχέσεων με τον αλβανικό εθνικό κορμό, τη δημιουργία πραγματικών δημοκρατικών προϋποθέσεων στη χώρα καταγωγής τους, την δυνατότητα επενδύσεων στη γενέτειρά τους κλπ.

ΟΙ ΙΣΟΤΙΜΟΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΈΛΛΗΝΕΣ ΑΛΒΑΝΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.
Η Β. ΉΠΕΙΡΟΣ «ΕΧΕΙ ΠΕΘΑΝΕΙ»

Από τη δική του πλευρά, στη συνηθισμένη μακροσκελή ομιλία του, ο Αλβανός πρωθυπουργός Έντι Ράμα, ήταν πιο ήπιος σε σχέση με την ομιλία του Μαΐου στην Αθήνα, κυρίως αναφορικά με τη διαχρονικότητα του Αλβανισμού στην Ελλάδα και τα προμηνύματα καλλιέργειας στη βάση αυτή, διαχρονικής αλβανικής εθνότητας στην Ελλάδα.

Εντούτοις, σε μια αίθουσα που έλλειπαν εκ' νέου και παντελώς οι ελληνικές σημαίες και ελληνικά σύμβολα, (διαφορετικά από τις συναντήσεις του Ράμα σε Ιταλία και ΗΠΑ), ο Αλβανός πρωθυπουργός χαρακτήρισε ξανά τους Αλβανούς μετανάστες στην Ελλάδα ως «Αλβανούς της Ελλάδας», η οποία Ελλάδα, κατά τον Ράμα, αποτελεί το δικό τους κοινό σπίτι με τους Έλληνες και εκείνοι είναι ισότιμοι πολίτες της Ευρώπης και χωρίς καμιά διάκριση από τους Έλληνες, όπως είπε χαρακτηριστικά.

Χαρακτήρισε τον όρο «Βόρειο Ήπειρος» στα συνθήματα των διαμαρτυρούμενων ελληνικών σωματίων εναντίον του, «νεκρό που έχει πεθάνει από κοινού με τα όνειρα των ξοφλημένων κύκλων και ατόμων».

Χαρακτήρισε την Ελλάδα στρατηγικό εταίρο, η οποία από κοινού με την Τουρκία και την Ιταλία, αποτελούν το τρίγωνο των στρατηγικών εταίρων στην περιοχή.

ΡΑΜΑ: ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΡΟΜΑΝΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΛΒΑΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το μεγαλύτερο μέρος της ομιλίας του αναφερόταν ξανά στην ιστορία των Αλβανών στην Ελλάδα. Αυτή τη φορά στη Θεσσαλονίκη. Επέλεξε πάντως την ίδια ταχτική. Χρησιμοποίησε για την συγκεκριμένη ιστορική πτυχή τη σύγχρονη ευρωπαϊκή γλώσσα. Με πάτημα στις αξίες αυτές, αναφέρθηκε στην ιστορική φυσιογνωμία της Θεσσαλονίκης την οποία έκρινε πολυεθνική και πολυπολιτισμική, όπου οι Έλληνες αποτελούσαν απλό μέλος των υπολοίπων εθνοτήτων των

Εβραίων, των Τούρκων, των Βουλγάρων, των Αρμενίων κλπ, αφήνοντας μάλιστα να εννοηθεί ότι κακώς ορίστηκε από τους Έλληνες «ορθόδοξη πόλη». Μεταξύ αυτών των εθνοτήτων και στο πλευρό των εβραίων είχαν τον δικό τους σπουδαίο, κατά τον Ράμα, ρόλο οι Αλβανοί.

Στη Θεσσαλονίκη, σύμφωνα με τον Ράμα οι Αλβανοί ανέπτυξαν το εμπόριο, τον εθνικό πολιτισμό και εθνική πολιτική. Έχουν ακόμα είπε, «τους τοίχους των δακρύων και τους Αλβανούς μάρτυρες που θυσιάστηκαν στη Θεσσαλονίκη».

Ο Αλβανός πρωθυπουργός απέφυγε να αναφερθεί στη συνεργασία των Αλβανών μουσουλμάνων με την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Ταυτόχρονα βάφτισε Αλβανούς τους Έλληνες με καταγωγή από τις περιοχές του σημερινού αλβανικού κράτους, κυρίως από την Κορυτσά.

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε ο Ράμα στην ανάγκη γνώσης και προβολής των Αλβανικών προσωπικοτήτων στη Θεσσαλονίκη και της αλβανικής ιστορικής πραγματικότητας στην πολυεθνική πόλη, κατά τον Ράμα.

Ακριβώς, αυτή η ρομαντική προσέγγιση της ιστορίας των Αλβανών στη Θεσσαλονίκη καθορίζει για το Ράμα το ιστορικό μέλλον και των Ελληνοαλβανικών σχέσεων.

«Η ιστορία της Θεσσαλονίκης, είπε ο Ράμα, αποτελεί ένα διδακτικό βιβλίο που προμηνύει το κοινό μέλλον των Αλβανών και Ελλήνων»

Στο πλαίσιο αυτό ο Αλβανός πρωθυπουργός απευθυνόμενος στους οπαδούς του στην αίθουσα είπε:

«Εσείς, οι Αλβανοί της Ελλάδας και οι Έλληνες της Αλβανίας αποτελείται την ουσία ενός αδιάσπαστου πυρήνα μιας γειτονίας, η οποία θα πρέπει να αποτελεί την πηγή φιλίας και όχι αντιπαράθεσης»

Η ΑΠΗΧΗΣΗ ΤΗΣ ΟΜΙΛΙΑΣ ΡΑΜΑ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ

Οι Αλβανικές εθνικές αποστροφές του Ράμα, οι οποίες ήταν ταυτόσημες με την ρομαντική ρητορική των Αλβανών λογίων της εθνικής ιδεολογίας του ΧΙΧ-ΧΧ αιώνα, άφησαν όντως έκπληκτο το κοινό, το οποίο ωστόσο χειροκροτούσε και επευφημούσε με ιδιαίτερο ζήλο κάθε φορά που αναπτύσσονταν αλβανική ρητορική σε βάρος της Ελλάδας.

Στην Αλβανία ωστόσο, η δεύτερη επίσκεψη του Ράμα στην Ελλάδα για συναντήσεις με Αλβανούς μετανάστες και οι ομιλίες του χαρακτηρίστηκαν ιστορική επιτυχία, που επιβεβαίωνουν την ανύψωση του ρόλου της Αλβανίας στην περιοχή, την αλλαγή ρόλων μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας, όπου τα Τίρανα χαίρουν τώρα μεγαλύτερη στήριξη των δυτικών εταίρων.

Ανάθρεψε την αλβανική εθνικιστική ρητορική, ότι πλέον μπαίνει ένα τέλος στις μόνιμες εθνικιστικές βλέψεις της Ελλάδας προς την Αλβανία και ότι ήρθε πλέον η στιγμή διεκδίκησης περισσότερων οφειλόμενων από Ελλάδα και προς κάθε κατεύθυνση.

<https://www.anixneuseis.gr/>

Ελληνικές απαιτήσεις κατά της Τουρκίας

Του Λεωνίδα Χρυσανθοπούλου
Πρέσβευς επί τιμῇ

Σε οποιαδήποτε διαπραγμάτευση τα εμπλεκόμενα μέρη γνωρίζουν από πριν τι επιδιώκουν και τι ελιγμούς και παραχωρήσεις μπορούν να κάνουν για να πετύχουν τον σκοπό τους. Όλοι γνωρίζουν, εκτός από την ελληνική κυβέρνηση που, καθώς δεν θέτει καμιά απαίτηση στην Τουρκία, η μόνη παραχώρηση που μπορεί να κάνει θα είναι πάνω στην εθνική κυριαρχία. Μια σοβαρή ελληνική κυβέρνηση θα έθετε τις παρακάτω απαιτήσεις στην Τουρκία στα πλαίσια των διμερών διαπραγματεύσεων, κάτι που θα μπορούσε να κάνει και η σημερινή αν δεν έπασχε από το σύνδρομο της υποτέλειας. Συγκεκριμένα:

1. Επιστροφή της Ίμβρου και της Τενέδου επειδή η Τουρκία ουδέποτε εφάρμοσε το άρθρο 14 της Συνθήκης της Λοζάνης που προβλέπει ειδική διοικητική οργάνωση.

2. Αποζημίωση για τις ζημιές που υπέστη η Ομογένεια της Κωνσταντινούπολης από τις βιαιοπραγίες του Σεπτεμβρίου του 1955 (οι ελάχιστες αποζημιώσεις που δόθηκαν τότε φορολογήθηκαν με 100%, με συνέπεια να μηφτάσει τίποτα στα χέρια των δικαιούχων).

3. Επίσημη ακύρωση του Τουρκο-Λιβυκού μνημονίου που δεν έχει, εξάλλου, επικυρωθεί από τη Λιβύη.

4. Απόσυρση των τουρκικών στρατευμάτων Κατοχής από την Κύπρο και αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας, ως προϋπόθεση για να προχωρήσουν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Άγκυρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

5. Απόσυρση της τουρκικής στρατιάς του Αιγαίου στην ενδοχώρα της Τουρκίας γιατί αποτελεί απειλή για τα ελληνικά νησιά.

6. Κατάργηση του casus belli.

7. Άνοιγμα και λειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης.

8. Επαναφορά της Αγίας Σοφίας και της Μονής της Χώρας στο μουσειακό καθεστώς που είχαν.

9. Να σταματήσει η κατασκευή από τους Τούρκους της διώρυγας που, παράλληλα με τον Βόσπορο, θα συνδέει την Μαύρη Θάλασσα με τη Θάλασσα του Μαρμαρά, καθώς είναι άγνωστες οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις που θα επιφέρει στο Αιγαίο αυτό το φαραωνικό έργο.

Αυτές οι εννέα απαιτήσεις της Ελλάδας προς την Τουρκία θα μπορούσε να προστεθούν στα πλαίσια του δήθεν διαλόγου που διεξάγεται αυτή τη στιγμή ανάμεσα στις δύο χώρες.

Η Ελλάδα, ωστόσο, θα πρέπει ταυτόχρονα με τις απαιτήσεις της να προχωρήσει στην επέκταση των χωρικών της υδάτων στα 12 ναυτικά μίλια (το ίδιο και στον εναέριο χώρο), ώστε να συμπέσουν οι κινήσεις της και να δημιουργηθεί πάταγος και σύγχυση στην Άγκυρα, η οποία μέχρι σήμερα έχει καλομάθει να δέχεται από τη χώρα μας μόνο συναινέσεις και ενίοτε τεμενάδες. Ευνόητο είναι ότι συγχρόνως με τα 12 μίλια θα τονιστεί ιδιαίτερα στη διεθνή κοινότητα και στη γείτονα χώρα ότι η επέκταση αυτή ουδόλως θα παρεμποδίσει το δικαίωμα αβλαβούς διέλευσης στο Αιγαίο στα πλοία οποιασδήποτε σημαίας, όπως επιτάσσει το διεθνές δίκαιο κι όπως συμβαίνει στη Βαλτική Θάλασσα και αλλού.

17.11.2024

Υποθέσεις εργασίας

Η διεκδίκηση δικαιωμάτων μιας αδύνατης χώρας από μια ισχυρότερη, όταν αυτά τα δικαιώματα συνάδουν με το Διεθνές Δίκαιο, είναι μια πράξη που ενσωματώνει ηθικές, νομικές και πολιτικές διαστάσεις. Σημαίνει την προσπάθεια ενός κράτους να διασφαλίσει την εφαρμογή των δικαιωμάτων του, όπως αυτά αναγνωρίζονται από διεθνείς συνθήκες, κανόνες και αρχές, ακόμα και όταν το ίδιο είναι σε μειονεκτική θέση λόγω γεωπολιτικής, οικονομικής ή στρατιωτικής αδυναμίας. Οι κύριες πτυχές αυτής της διεκδίκησης είναι:

Ηθική Βάση: Το αίτημα δικαιωμάτων σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο επιδιώκει να δημιουργήσει μια ηθική πίεση προς την ισχυρότερη χώρα, αναδεικνύοντας την ανάγκη για σεβασμό της διεθνούς έννομης τάξης.

Νομική Βάση: Το Διεθνές Δίκαιο προσφέρει ένα πλαίσιο για την προστασία και αναγνώριση των δικαιωμάτων όλων των κρατών, ανεξαρτήτως της ισχύος τους. Οι συνθήκες, όπως η Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας ή οι Χάρτες του ΟΗΕ, ενισχύουν τη νομική βάση της διεκδίκησης.

Πολιτική Πράξη: Η διεκδίκηση τέτοιων δικαιωμάτων αποτελεί ταυτόχρονα πολιτική κίνηση, που απαιτεί διπλωματική επιδεξιότητα. Η αδύνατη χώρα μπορεί να αναζητήσει συμμαχίες και να αξιοποιήσει τη διεθνή κοινή γνώμη για να ενισχύσει τη θέση της.

Στρατηγικές Προκλήσεις: Η ισχυρότερη χώρα συχνά επιδιώκει να επιβάλει τη θέλησή της αγνοώντας τις αρχές του Διεθνούς Δικαίου. Η αδύνατη χώρα πρέπει να είναι προετοιμασμένη για μακροχρόνια αντιπαράθεση και να επενδύσει σε μέσα μη στρατιωτικής αντιπαράθεσης, όπως διπλωματικές πιέσεις, δημόσια ευαισθητοποίηση και νομικές κινήσεις. Σε περίπτωση που η ισχυρότερη χώρα διατηρεί συστηματική στάση επιβολής, η διεκδίκηση απαιτεί φιλία αμυντική ισχύ, πειστική στρατιωτική αποτροπή, ισχυρή εθνική συνοχή και το αναλογούν εθνικό φρόνημα.

Η Σημασία του Αγώνα: Η διεκδίκηση δικαιωμάτων από μια αδύναμη χώρα δεν είναι μόνο θέμα πρακτικό, αλλά και συμβολικό. Αναδεικνύει τη σημασία της ισότητας των κρατών και της ανάγκης σεβασμού των κανόνων που συνιστούν τη βάση της διεθνούς ειρήνης και σταθερότητας. Προάγει τη δικαιοσύνη και υπενθυμίζει ότι η διεθνής κοινότητα είναι υπεύθυνη για την προστασία των αδύναμων από την αυθαιρεσία των ισχυρών.

Γενικώς, η διεκδίκηση αυτή απαιτεί συνδυασμό νομιμότητας, διπλωματικής ικανότητας, στρατιωτικής ενδυναμώσεως και ηθικής επιμονής. Αν και δύσκολη, είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της διεθνούς έννομης τάξης και την προστασία της εθνικής κυριαρχίας των ασθενεστέρων.

Η Ελλάδα πηγή αποσταθεροποίησης της περιοχής. Προκλήσεις για τον Κυπριακό Ελληνισμό

Των Γεωργίου Μούρτου και Φώτη Μουστάκη*

Σε πρόσφατη αρθρογραφία μας, αναδείξαμε, με βάση τα επιστημονικά εργαλεία της Γεωπολιτικής ανάλυσης, τα βαθύτερα αίτια της επεκτατικής αναθεωρητικής Τουρκίας. Τα αίτια αυτά ανάγονται στον ελλαδικό γεωπολιτικό αγνωστικισμό, που μετέτρεψε τη χώρα σε χώρο και την καθήλωσαν στον παθητικό ρόλο του Επιμηθέα, τουτέστιν, του μεταπράτη και καταναλωτή τόσο σε προϊόντα, υπηρεσίες και ιδέες όσο και στην ασφάλεια. Ένας πρωτόγνωρος ρόλος για τον ιστορικό ελληνισμό, που παραμένει μέσω των αιώνων κυρίαρχος στο κρισιμότερο γεωγραφικό σημείο της υφής, όπου συνενώνονται οι τρεις σημαντικότεροι ήπειροι: Ευρώπη, Ασία και Αφρική.

Τον ελλαδικό Επιμηθέα ενσαρκώνει η πολιτική ελίτ των Αθηνών και έχει διαβρώσει το εκπαιδευτικό σύστημα και τους θεσμικούς πυλώνες της δημόσιας ζωής. Η αθηναϊοκεντρική ελίτ, διαποτισμένη με εξωελληνική νοοτροπία, ανέπτυξε υποκατάστατα του εθνισμού, που τα έχει αναγάγει σε κυβερνητική πολιτική, όπως: ευρωπαϊσμός, δικαιοπραξία με πρόταγμα το διεθνές δίκαιο, ειρηνολαγνεία, οικονομοκρατία, καταναλωτισμός.

Τα υποκατάστατα αυτά επιχρυσώνονται με την αυτοαναγόρευση της Ελλάδας σε πυλώνα σταθερότητας της ευρύτερης περιοχής, που επιζητά τη λύση σε κάθε μορφή αξιώσεων, προσβολών και τετελεσμένων, στον διάλογο και την διαπραγμάτευση, καθώς και στον κατευνασμό με το επιπόνημα της «φιλίας» του μηδενικού αθροίσματος (“win-lose”). Έτσι, οδηγηθήκαμε στην απόκλιση από τα κλασικά θέσμια διεθνολογικής συμπεριφοράς που είναι η θουκυδίδεια σκέψη της ισχύος, και στις δύο εκδοχές της: σκληρή και ήπια.

Αποσταθεροποίηση

Χωρίς τους παραδοσιακούς πυλώνες ισχύος αναπτύχθηκε ένας υφέρπων αφελληνισμός με κύριο θύμα την παιδεία και το λαϊκό φρόνημα που προσβλήθηκε από την καταναλωτική ευωχία, καθώς και ένας εφησυχασμός που απονεύρωσε τα αντανάκλαστα της κοινωνίας και ενέσπειρε μια παθητικότητα, ότι η λύση των προβλημάτων θα προέλθει από τους τρίτους –συμμάχους, ΟΗΕ, Διεθνές Δικαστήριο. Έτσι, σταδιακά

και ανεπαίσθητα διαμορφώθηκε μια περιφερειακή αρχιτεκτονική, που όχι απλώς περιθωριοποιεί τον κρατικό ελληνισμό αλλά τον οδηγεί οικεία βουλήσει στη συρρίκνωσή του, μια εξέλιξη που παγιώθηκε σε διεθνοπολιτικό δίπολο: από τη μια, η γεωπολιτική Τουρκία των διεθνών πρωτοβουλιών και του αυξανόμενου αναθεωρητισμού που στοχεύει όχι απλώς στην αναβίωση του νεοοθωμανικού ζωτικού χώρου αλλά σε ένα ρόλο πλανητικό και, από την άλλη, η συγκατανευτική Ελλάδα του ευρωπαϊσμού, της νομοπληξίας και της διπλωματίας *savoir vivre*.

Ο ελλαδισμός προσβλήθηκε από τη διαβρωτική ασθένεια του μονόδρομου, που οι Αγγλοσάξονες την αποδίδουν με τον νεολογισμό, *groupthink*. Όλοι οι φορείς του κράτους –κόμματα, ακαδημαϊκή κοινότητα, ΜΜΕ, κρατικοί θεσμοί μη εξαιρουμένων των Ε.Δ., και της μεταχριστοδουλικής Διοικούσας Εκκλησίας-, συγκλίνουν, εν πολλοίς, στις αδιέξοδες προσεγγίσεις επί των αποκαλούμενων εθνικών θεμάτων. Και είναι αδιέξοδες, διότι ο μεταπρατισμός αφαιρεί κάθε ικμάδα εθνικής γνησιότητας.

Ο μεταπρατισμός είναι, κατά κανόνα, αντιπαραγωγικός και παθητικός. Και ο ελλαδισμός, ως μεταπρατικός, έχει εξελιχθεί, μεταψυχροπολεμικά, στον κύριο αποσταθεροποιητικό παράγοντα της ευρύτερης περιοχής, διότι με πράξεις και παραλείψεις συνεργεί στην παγίωση της τουρκικής ηγεμονίας. Έτσι οδηγηθήκαμε στην αναδιάρθρωση της γεωπολιτικής αρχιτεκτονικής, με την υποχώρηση του ελληνισμού από την παραδοσιακή, θαλάσσια κυριαρχία του, που παρέμεινε ακέραιη και επί τουρκοκρατίας. Η ελληνική υποχώρηση, που οδηγείται στη *de jure* επικύρωσή της, θα επιφέρει τις εξής διεθνείς συνέπειες.

Πρώτον, την περικύκλωση του Ισραήλ από το ισλάμ, και δη την ακραία μορφή του, τον τουρκικό ισλαμοεθνικισμό.

Δεύτερον, τη διάρρηξη του ευρω-ατλαντικού λώρου που συνενώνει τον Ατλαντικό με τη Μεσόγειο και την προέκτασή του, τον Εύξεινο Πόντο –ο Βόσπορος διέπεται από διεθνείς συνθήκες και δεν υπόκειται στην πλήρη τουρκική κυριότητα. Με άλλα λόγια, για πρώτη φορά στην ιστορία, μια ηπειρωτική/ευρασιατική δύναμη, η Τουρκία, με υπαιτιότητα της Ελλάδας, αιχμαλωτί-

ζει τις παραδοσιακά ναυτικές δυνάμεις, και δύναμη αναδεικνύεται ηγεμονική δύναμη στον χώρο που ανέκαθεν θεωρείτο το προπύργιο της παγκόσμιας ισχύος, το κλειδί για την παγκόσμια επιρροή, την Ανατολική Μεσόγειο.

Στη δίνη της υποχώρησης του ελλαδισμού έχει συμπαρασυρθεί και ο κυπριακός ελληνισμός με τη «λύση» της διζωνικής, δικοινοτικής συνμοσπονδίας με πολιτική ισότητα, που υιοθέτησαν η Λευκωσία και η Αθήνα, συνταυτιζόμενες, ουσιαστικά, με την τουρκική επιδίωξη των «δύο κρατών». Πρόκειται για εθνικό αυτοχειρισμό, όπως έχει τεκμηριώσει στα κείμενά του ο καθηγητής Παναγιώτης Ήφαιστος. Η Ελλάδα, με συνεταίρο στο Αιγαίο, καθίσταται γεωπολιτικά ανύπαρκτη, και η Κύπρος υπό τουρκική επικυριαρχία σημαίνει το τέλος της ελληνικής παρουσίας στην Ανατολική Μεσόγειο. Η λύση των «δύο κρατών» θα απομονώσει την Κύπρο, διότι θα αποτελέσει κακό προηγούμενο για άλλες πολυεθνικές χώρες, γι' αυτό ουδεμία χώρα αποτολμά την αναγνώριση του ψευδοκράτους που, επιμόνως, επιζητά η Άγκυρα.

Η διέξοδος από την ελληνική αυτοπαγίδευση, βρίσκεται στο αριστοτελικόν συναμφοτέρον (συν-αμφι-έτερον), τουτέστιν, στην πρωταρχικότητα του επιμέρους, που ενισχύει το όλον. Και το όλον ενισχύεται όχι διά της άνωθεν επιβολής του μονόδρομου αλλά διά της αμφισβήτησης, του δια-λόγου κατά τον Πλάτωνα ή της αντι-λογίας κατά τον Ηρόδοτο (γνωμένων αντίεων), για να οδηγηθούμε στο πρότερον. Πρόκειται για τον πολιτισμό της πόλεως, τουτέστιν, της τοπικότητας που χαρακτηρίζει την κλασική, τη βυζαντινή και την κοινοτική -επί τουρκοκρατίας- εποχή. Αυτός ο μοναδικός πολιτισμός διατηρεί μέχρι σήμερα την πολυκλαδική δομή του. Για παράδειγμα, ο ελληνισμός αποτελείται από τα εξής ξεχωριστά αλλά ενιαία μέρη: μητροπολιτικός και κυπριακός ελληνισμός, διασπορά, ελληνιστές. Παρομοίως και η ελληνόφωνη Ορθοδοξία, που αντιπροσωπεύεται από το Φανάρι, ως κεφαλή, και τα διακριτά μέλη του που κινούνται ομόκεντρα ως ανεξάρτητα: τα πατριαρχεία Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων, και οι αρχιεπισκοπές της Κύπρου, των Αθηνών και της Κρήτης.

Αυτή η μοναδική παράδοση υπονομεύτηκε από τον ελλαδισμό με την υιοθέτηση του ξενόδουλου κράτους, που επέτυχε την ανεξαρτησία του αλλά στερείται κυριαρχίας. Το κράτος αυτό, διαποτισμένο με εξωελληνική νοοτροπία, οδηγεί στον αφελληνισμό, μέσω του υδροκεφαλισμού που ακυρώνει την πεμπτουσία του ελληνισμού,

το συναμφοτέρον. Όσο το επιμέρους, δηλαδή η τοπικότητα, που αποδίδεται με τη λέξη πατρίδα (= γη των πατέρων), αφομοιώνεται και προσομοιάζει το αθηναϊοκεντρικό κακέκτυπο τόσο υποβιβάζεται ο ελληνισμός σε περιθωριακή γεωπολιτική κουκίδα.

Κυπριακός Ελληνισμός

Η ανάταξη του ελληνισμού αρχαίοθεν προέρχεται από την περιφέρεια: ο μικρασιατικός ελληνισμός, ως ο τροφοδότης της Κωνσταντινούπολης και ο χώρος όπου θέριασαν τα κλασικά γράμματα και η Ορθοδοξία· η ελληνική Επανάσταση που επωάστηκε μακράν της ηπειρωτικής Ελλάδας· η διασπορά, που κέντησε τη Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο με ελληνίδες πόλεις, αναδείχθηκε κυρίαρχη δύναμη σε τρεις αυτοκρατορίες (Ελληνορωμαϊκή, Οθωμανική, Αυστρο-ουγγρική) και πρωτοπορεί ως ναυτική εμπορική υπερδύναμη, καθώς και παγκόσμια ακαδημαϊκή δεξαμενή ταλέντων· οι δύο παγκόσμιες αυτοκρατορίες (Ελληνιστική, Βυζαντινή) με το κέντρο βάρους εκτός του ηπειρωτικού χώρου.

Η Κύπρος εμπίπτει δύναμι στην αναγεννησιακή δυναμική του εξωελλαδικού ελληνισμού. Συνδυάζει την αποτελεσματικότητα του κράτους με τον οικονομικό δυναμισμό. Ωστόσο, δεν έχει απελευθερωθεί από τη μέγγενη της ελλαδικής μεταπρατικής νοοτροπίας. Στερείται απελπιστικά, εξίσου με τη μητροπολιτική Ελλάδα, στρατηγικής κουλτούρας με τις ακόλουθες δύο συνέπειες:

Πρώτον, παγιώνεται ο Αττίλας και αυξάνεται η αιμορραγία του εθνικού κεφαλαίου, που εκδηλώνεται ως στρατιωτική αδυναμία.

Δεύτερον, προσβλήθηκε από αχαλίνωτο καταναλωτισμό, που έχει κάνει μετάσταση σε όλες τις πτυχές του δημόσιου βίου, με κυριότερες την εκπαίδευση και την άμυνα. Λειτουργεί, για παράδειγμα, εντυπωσιακή ποικιλομορφία πανεπιστημιακών τμημάτων και σχολών, που είναι όλες καταναλωτικής και όχι παραγωγικής αναφοράς, αφού δεν προάγουν την τεχνολογική έρευνα και παραγωγή, ούτε και τη γεωπολιτική ανάλυση. Γι' αυτό, όποια ανοίγματα γεωπολιτικής προοπτικής, όπως οι 3+1 (Ελλάδα, Κύπρος, Ισραήλ, ΗΠΑ), παραμένουν αναιμικά, εάν όχι ετεροβαρή.

Περιγράφεται, κατά βάση, η γενεσιουργός πηγή αστάθειας της ευρύτερης περιοχής που αρδεύει τον τουρκικό αναθεωρητισμό, και είναι ο κρατικός ελληνισμός, που στερείται πλέον γονιμότητας, για να καλλιεργηθούν και να παραχθούν ιδέες. Οι όποιες πρωτοβουλίες, όπως η υποβολή λεπτομερούς υπομνήματός μας στον υπουργό

Άμυνας της Κύπρου, που το ενεχείρισε κορυφαίος πολιτειακός παράγοντας, (Ιαν. 2020), έτυχε της παγερής απαξίωσης, όπως και ανάλογο υπόμνημα προς την ηγεσία των ελληνικών Ε.Δ. (22-04-2024).

Εγγύτερα στο ιδανικό του ιστορικού ελληνισμού είναι το Ισραήλ, με τα ακόλουθα αξιοζήλευτα χαρακτηριστικά γνωρίσματα: δεν υφίσταται αυστηρή ιεραρχική δομή αλλά συνεχής αμφισβήτηση του ιεραρχικά ανώτερου με βάση την κριτική και τεκμηριωμένη σκέψη με συνέπεια να αναδεικνύονται οι άριστοι και δημιουργικοί· οι ένοπλες δυνάμεις αποτελούν ανοιχτό πανεπιστήμιο γνώσης και έρευνας, που έλκουν την κοινωνία στον κόσμο της υψηλής τεχνογνωσίας με πλέον των 400 Κέντρων R&D και πληθώρα τεχνολογικών πάρκων, σε πλήρη αντίθεση με τη μεταπρατική Ελλάδα που τσιμεντοποιεί τη θεσπέσια γη του «Ελληνικού» για καταναλωτική χρήση· δεν έχει ξενικές εξαρτήσεις, είναι αυτόφωτη και «πολυγαμική» στην εξωτερική πολιτική της· έχει ανεξάρτητη δικαιοσύνη που αγγίζει και την πολιτειακή ηγεσία· αποτελεί υποδειγματική χώρα υψηλής στρατηγικής κουλτούρας με υπουργό Υποθέσεων Στρατηγικής. Γι' αυτό έχει υποκαταστήσει τον ελληνισμό ως η κυρίαρχη δύναμη της ευρύτερης περιοχής.

Ανάταξη

Η ανάταξη του ελληνισμού θα προέλθει από τον εξωελλαδικό χώρο. Η ιστορία το επιβεβαιώνει.

Η Κύπρος έχει όλα τα εχέγγυα να ενεργοποιήσει την αναγεννησιακή πορεία του ελληνισμού. Ας ξεκινήσει από το βασικό, τη δημιουργία υπουργείου Υποθέσεων Γεωπολιτικής, με ευέλι-

κτο σχήμα ειδικών από Έλληνες, ελληνοιστές, τις παραδοσιακά ναυτικές δυνάμεις, το Ισραήλ και αραβικές χώρες που πρωτοστατούν στη νέα αρχιτεκτονική του ευρύτερου χώρου, όπως τα ΗΑΕ και η Σαουδική Αραβία, οι οποίοι θα λειτουργούν σε ad hoc βάση.

Ο στόχος τού εν λόγω υπουργείου θα είναι διττός:

Πρώτον, θα αποτελεί ζωντανή μαρτυρία της οικουμενικής διάστασης του ελληνισμού και,

Δεύτερον, θα τροφοδοτεί με τεχνοκρατική γνώση την κυβέρνηση και το Εθνικό Συμβούλιο, το οποίο έχει προσβληθεί από τις κομματικές αγκυλώσεις που παραμένουν αμετακίνητες κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες, όπως επισημαίνει ο Γιαννάκης Ομήρου στο βιβλίο του, Καταγραφή (Αθήνα: Καστανιώτης 2021, σ. 223). Ας σκεφτούμε το απλό που, ωστόσο, μεγιστοποιεί το μικρό, όπως τη μικρο-μέγιστη Κύπρος: οι πολιτειακοί και επί των εξωτερικών και άμυνας κυβερνητικοί παράγοντες να συνοδεύονται στις επαφές με ξένους ομολόγους τους από τον υπουργό Γεωπολιτικής!

Είναι καιρός, η Κύπρος να αφυπνίσει το μητροπολιτικό κέντρο από τη νιρβάνα του γεωπολιτικού εφησυχασμού. Ο ελληνισμός ή θα παραμείνει οικουμενικός και του συναμφοτέρου ή θα διαγράψει νομοτελειακά την παρακμή του.

*Ο δρ Γεώργιος Μούρτος είναι επίτιμος καθηγητής Στρατηγικής Πανεπιστημίου Plymouth και ο δρ Φώτης Μουστάκης είναι αναπληρωτής καθηγητής Στρατηγικής και Διευθυντής του Centre for Sea Power and Strategy Πανεπιστημίου Plymouth-H.B.

εφ. ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ, Κύπρου, 12-12-2024

Περί μεταπρατισμού

Η μεταπρατική ιδεολογία εφαρμοζόμενη σε διάφορους τομείς (π.χ. πολιτική, οικονομία, πολιτισμός) στην Ελληνική πραγματικότητα ίσως υποστηρίζεται από μερίδα του οικονομικο-πολιτικού κόσμου με τονισμό των πλεονεκτημάτων της προσαρμοστικότητας, της εξοικονομήσεως πόρων και της δυνατότητας συνεργασιών και ανταλλαγών.

Ωστόσο η ιδεολογία αυτή εν Ελλάδι προσκρούει στις ελλείψεις αυθεντικότητας, στις εξαρτήσεις από ξένες ιδέες ή προτροπές και εν πάση περιπτώσει προσκρούει σε προβλήματα προσαρμοστικότητας, απηχούσης την ιδιαιτερότητα της ελληνικής αντιλήψεως περί προσλαμβανουσών ξένων ιδεών.

Η μεταπρατική πρακτική εύκολα υποστηρίζεται από μία οικονομικο-πολιτική πλειονότητα, διότι αναγνωρίζεται σαν ευέλικτη στην υλοποίηση, με αμεσότητα στα αποτελέσματα και δημιουργεί ευκαιρίες για εμπέδωσή της ένεκα των προβαλλομένων προηγμένων παραδειγμάτων.

Ωστόσο, περιορίζει την δημιουργικότητα, ένεκα της αδυναμίας αναπτύξεως τοπικών λύσεων. Το ίδιο αρνητικά επιδρά η επιβολή ξένων προτύπων μη συμβατών με τις λύσεις που επιβάλλονται από τις τοπικές ανάγκες. Ας μη παραβλεφθεί και η αδόκιμος υιοθέτηση ξένων πρακτικών, που μπορούν να συγκρουστούν με την τοπική κουλτούρα και τις αξίες.

Η εφαρμογή του μεταπρατισμού στην Ελλάδα αποκρίνεται ταιριαστά σ' αυτό που αναφέρεται την 29/07/2007 στην εφημερίδα Καθημερινή, ότι :

είναι το είδος εκείνο της εξουσίας, όπου εκείνος που την κατέχει την ασκεί σαν να είναι μαγαζί, ας πούμε μπακάλικο, πουλάει και αγοράζει: πουλάει τα αγαθά της εξουσίας, υπηρεσίες και εξυπηρέτησεις, εύνοια και ανεκτικότητα στην παρανομία, προμήθειες και δημόσια έργα και πολλά άλλα. Αγοράζει ψήφους του λαού, οικονομική και ηθική υποστήριξη από τους ισχυρούς και τα λεγόμενα Μέσα και κυρίως ιδεολογική πολιτική ηγεμονία.

Φαύλος κύκλος και το νήμα της Αριάδνης

Του Παναγιώτη Καραφωτιά*

Είναι αξιοπερίεργο, αλλά συνάμα λυπηρό, ότι δεκαετίες τώρα και παρά τις δεκάδες αποφάσεις του ΟΗΕ, τη Διεθνή Συνθήκη για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS), το Διεθνές Δίκαιο, την Οικουμενική Διακήρυξη του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΟΔΔΑ), η Τουρκία, μέλος του ΟΗΕ και του ΝΑΤΟ (ευτυχώς όχι της ΕΕ), αδιαφορώντας παραβιάζει και προσβάλλει κυνικά τους παραπάνω θεσμούς, συνεχίζοντας προκλητικά τη νέο-ιμπεριαλιστική της πολιτική (LEBENSRAUM) προκαλώντας σοβαρά προβλήματα σε Ελλάδα και Κυπριακή Δημοκρατία, και τούτο μολονότι οι δυο τελευταίες έχουν επιδείξει πνεύμα καλής θέλησης για την εξομάλυνση των σχέσεων τους, το οποίο η πρώτη αγνοεί.

Βέβαια, υπάρχει η άποψη ότι τον εχθρό σου είναι καλό να τον έχεις κοντά σου για να διαπιστώνεις τις προθέσεις του, αλλά αυτό ισχύει και για τον ίδιο τον εχθρό. Το ποιος προβλέπει σωστά φαίνεται στο αποτέλεσμα! Και το αποτέλεσμα έως τώρα είναι υπέρ της γείτονος! Οπωσδήποτε, είναι προς τιμήν της Ελλάδας και της Κυπριακής Δημοκρατίας το ότι συνεχίζουν τις επαφές και τον διάλογο με την Τουρκία, όμως όταν ο διάλογος δεν είναι ειλικρινής και εποικοδομητικός και οδηγεί σε αδιέξοδα εξ αιτίας του γεγονότος ότι η τελευταία δεν σέβεται τους προαναφερθέντες θεσμούς και διαιωνίζει τις παράνομες πράξεις της (σύμφωνο με Λιβύη, δηλώσεις στον ΟΗΕ για αναγνώριση του ψευδοκράτους, επεισόδιο στη Σάμο κ.ά. παραβιάσεις), τότε ο διάλογος, οι φιλοφρονήσεις, υποκλίσεις, ασπασμοί και εναγκαλισμοί ποιόν και τι ωφελεί; Αντίθετα, συσκοτίζουν την εικόνα και βλάπτουν την Ελλάδα και την Κυπριακή Δημοκρατία και από την άποψη ότι δημιουργούν την εντύπωση διεθνώς (ΟΗΕ, ΕΕ, ΝΑΤΟ) ότι Ελλάδα και Κυπριακή Δημοκρατία «τα έχουν βρει με την Τουρκία», ότι οι πρώτες συμβιβάζονται, υποχωρούν αποδεχόμενες τα τετελεσμένα και, συνεπώς, γιατί να μη συνεχίζουν να εξοπλίζουν την Τουρκία, να την ενισχύουν οικονομικά κ.λπ. Και, οπωσδήποτε, ορισμένα πολεμοκάπηλα συμπλέγματα πανηγυρίζουν- άλλο που δεν θέλουν- γιατί γνωρίζουν ότι οι συγκρούσεις μπορεί να συνεχιστούν και στο μέλλον όπου θα επενδύσουν καταλλήλως τις κερδοσκοπικές τους φιλοδοξίες.

Το δε αφελές επιχείρημα ορισμένων ότι δεν γίνονται πλέον παραβιάσεις από Τουρκία του ελληνικού εθνικού εναέριου και θαλάσσιου χώρου, και συνεπώς η Ελλάδα δεν δαπανά εκατομμύρια για την προστασία της, τούτο ισχύει περισσότερο για την Τουρκία που αν-

τιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά κ.ά. προβλήματα. Δυστυχώς, ορισμένοι έχουν την ψευδαίσθηση ότι αν υπάρξει σύρραξη μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας θα κινδυνεύσει το ίδιο το αμφιλεγόμενο ΝΑΤΟ. Μάλλον λάθος κάνουν ιδιαίτερα με τη νέα ηγεσία στις ΗΠΑ, που, υποτίθεται, θα προσπαθήσει να βρει τη διέξοδο από τον φαύλο κύκλο, και ακόμη να βρει τον μίτο της Αριάδνης για να ανακαλύψει τον αιμοβόρο Κύκλωπα, εκτός αν ο φαύλος κύκλος και ο Κύκλωπας είναι δική της επινόηση.

Πέραν της τουρκικής απειλής αυτή καθαυτής, υπάρχει και η ευρύτερη απειλή της παρασκηνιακής συνεργασίας-συνωμοσίας Τουρκίας, Αλβανίας, Σκοπίων, με αποκορύφωμα τον - λογικά αδιανόητο- διορισμό τ. υπουργού των Σκοπίων ως Αναπληρωματικό Γ.Γ. του ΝΑΤΟ, που, σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες, ήταν αποτέλεσμα γερμανικού και αμερικανικού δακτύλου! Επιστροφή και διαιώνιση των διαβόητων Κουίςλιν και επιβολή και στα Βαλκάνια (τη γνωστή πυριτιδαποθήκη-powder keg) ανθρωποκτόνου και καταστροφικού «Διαίρει και βασιλεύει-Divide et impera»;

Όσον αφορά το Κυπριακό, αλλά και όπου αλλού ισχύει, εκείνο που πρέπει οι Έλληνες και οι Κύπριοι ηγέτες να κάνουν είναι να μελετήσουν σπουδαία κείμενα για το Κυπριακό στο Περιοδικό ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ του ΕΛΙΣΜΕ, το βιβλίο του κ. Ν. Αργυρόπουλου κ.ά., και να υλοποιήσουν τις πρόσφατες ρηξικέλευθες και σημαντικές προτάσεις του διακεκριμένου Πρέσβη ε.τ. Κ. Λεωνίδα Χρυσανθόπουλου, στο πλαίσιο μιας προληπτικής αμυντικής αντεπίθεσης Ελλάδας και Κυπριακής Δημοκρατίας. Ακόμη, η πρόσφατη συνέντευξη του τ. Πρωθυπουργού, και η παραίτηση του Γ.Δ/ντή του ΥΠΕΞ πρέπει να προβληματίσουν σοβαρά όλους!

Τέλος, Ελλάδα και Κυπριακή Δημοκρατία να στείλουν, σαν δραματικό μήνυμα στους ισχυρούς «συμμάχους», τον περίφημο στίχο του σπουδαίου Αμερικανο-Λιβανέζου ποιητή Kahlil Gibran: *“Όπως το φύλλο ενός δέντρου δεν μαραίνεται από μόνο του, αλλά με τη σιωπηρή γνώση ολόκληρου του δέντρου, έτσι και ο παραβάτης δεν μπορεί να διαπράξει την παρανομία δίχως την κρυφή γνώση όλων σας”*.

Κα το «όλων σας» έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί απευθύνεται στους Ισχυρούς!

*Ο Π.Ι.Καραφωτιάς ήταν τ.Διευθύνων Σύμβουλος του Γραφείου του ΟΗΕ για Ελλάδα, Κύπρο, Ισραήλ, Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων, συγγραφέας, αρθρογράφος, μέλος του ΕΛΙΣΜΕ.

Normally the U.S. would seek to act as a stabilizing force, balancing its commitment to NATO unity, adherence to international law, and strategic interests in the region, while working to prevent a full-blown conflict between Greek and Turk key allies. But is it so or the balance turns towards the evaluated as the most important to US own interests?

Εθνικό Λάθος το Κλείσιμο των Ακριτικών Στρατοπέδων – Σηματοδοτεί απόσυρση του Κράτους

Του Αντιστρατήγου ε.α. Δημητρίου Μπονώρα

Επιτίμου υπαρχηγού ΓΕΣ

Πρώην Γενικού Επιθεωρητού Στρατού

Πόσο δύσκολο είναι άραγε για τον υπουργό Εθνικής Άμυνας, Νίκο Δένδια, να αντιληφθεί ότι η άμυνα ενός κράτους δεν μετριέται σε ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο στρατοπέδου; Κι όμως, φαίνεται πως στα υπουργικά γραφεία το «κόστος αντικατάστασης των χαλιών» είναι πιο σημαντικό από την αίσθηση ασφάλειας και την υπερηφάνεια που νιώθουν οι ακρίτες μας.

Με την υπογραφή του σχεδίου για το κλείσιμο 137 στρατοπέδων, ο κ. Δένδιας στέλνει ένα ηχηρό μήνυμα στους κατοίκους των συνόρων: «Δεν μας ενδιαφέρετε». Το άρθρο του επίτιμου Υπαρχηγού ΓΕΣ, Αντιστρατήγου Δημητρίου Μπονώρα, έρχεται να θυμίσει ότι ένα στρατόπεδο δεν είναι απλώς ένας προϋπολογιστικός αριθμός, αλλά σύμβολο εθνικής παρουσίας και αυτοπεποίθησης.

Με αφορμή τη πρόθεση της κυβέρνησης να κλείσει 137 στρατόπεδα, θυμήθηκα μια συζήτηση που είχα όταν ήμουν διοικητής Στρατιωτικού Σχηματισμού στη Θράκη.

Λίγες μέρες μετά την ανάληψη τής διοίκησης τού Σχηματισμού με επισκέφθηκε μια τριμελής αντιπροσωπεία ενός χωριού που βρίσκεται στο ελληνοβουλγαρικά σύνορα.

Θέλω να σημειώσω ότι στο χωριό αυτό υπάρχει ένα στρατόπεδο μέσα στο οποίο λειτουργεί ένα στρατιωτικό αρτοποιείο. Η δύναμη του στρατοπέδου αυτού δεν ξεπερνά τα 20 άτομα.

Επανερχόμενος στη συνάντηση, οι συνομιλητές μου μού είπαν: «Ακούγεται ότι υπάρχει η πρόθεση να κλείσει το στρατόπεδο που έχει έδρα στο χωριό μας. Θέλουμε να σας πούμε ότι διαφωνούμε με το κλείσιμο.

Το χωριό μας δεν έχει οικονομικό όφελος από το στρατόπεδο. Από τους 20 που υπηρετούν μόνο ένας μένει στο χωριό μας γιατί η γυναίκα του είναι συγχωριανή μας. Οι υπόλοιποι μένουν στην γειτονική πόλη.

Η τροφοδοσία του στρατοπέδου γίνεται από την Μονάδα που βρίσκεται στην πόλη. Όμως η ύπαρξη του στρατοπέδου μάς κάνει να νοιώθουμε ασφαλείς. Μας κάνει να νοιώθουμε ότι το κράτος μας είναι εδώ. Μας κάνει να νοιώθουμε υπερήφανοι.

Το εμβατήριο της έπαρσης ή της υποστο-

λής τής σημαίας τού στρατοπέδου ηχεί σαν τη φωνή όλων των Ελλήνων που μας λέει ότι δεν είστε μόνοι σας είμαστε μαζί σας. Εάν κλείσετε το στρατόπεδο μαζί με τη σημαία που θα φύγει, θα φύγουμε και εμείς. Το χωριό μας θα ερημώσει».

Μετά τη συζήτηση αυτή κατάλαβα ότι ένα στρατόπεδο δεν είναι μόνο κτήρια, ηλεκτρικό δίκτυο, μηχανήματα. Το κλείσιμο ενός στρατοπέδου δεν λαμβάνεται με αυστηρά οικονομικά κριτήρια. Είναι κάτι περισσότερο. Είναι σίγουρα κάτι ευρύτερο. Είναι παράγοντας που ενισχύει το αίσθημα ασφαλείας των κατοίκων. Είναι προβολή σημαίας. Είναι ένδειξη εθνικής αυτοπεποίθησης.

Το κλείσιμο ενός στρατοπέδου ερμηνεύεται ως απόσυρση του κράτους. Είναι συρρίκνωση. Είναι μήνυμα προς τους ακρίτες ότι «δεν μας ενδιαφέρετε».

Η ασφάλεια είναι αγαθό που πρέπει να απολαμβάνουν εξίσου όλοι οι Έλληνες πολίτες και δεν πρέπει να υπεισέρχεται το κριτήριο που κατοικείς. Ταυτόχρονα είναι ένα αγαθό που είναι δύσκολο να κοστολογηθεί. Εάν και πρέπει να σημειώσω ότι το ετήσιο λειτουργικό κόστος ενός στρατοπέδου, όπως αυτό που περιέγραψα, δεν είναι μεγαλύτερο από το κόστος αντικατάστασης των χαλιών ενός υπουργικού γραφείου.

Το κράτος μας πρέπει να είναι πολύ διστακτικό εάν όχι καχύποπτο σε πολιτικές που προβλέπουν τη συρρίκνωση του ή την απόσυρση του από τις παραμεθόριες ή ορεινές περιοχές.

Αντίθετα θα πρέπει να υιοθετεί ή και να ανακαλύπτει πολιτικές που γεμίζουν με ανθρώπους τα στρατόπεδα των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων.

Με τον τρόπο αυτό ενθαρρύνει τους ακρίτες μας να παραμείνουν στον τόπο τους και ταυτόχρονα αποδεικνύει ότι ως κράτος έχει την ικανότητα να κινητοποιεί τους πολίτες του. Αυτό είναι ένδειξη αξιόπιστης αποτροπής.

Οι πολιτικές που δεν διαχωρίζουν τους ανθρώπους ανάλογα της περιοχής που κατοικούν αλλά τους δίνουν την ίδια δυνατότητα πρόσβασης στις κρατικές υπηρεσίες και αγαθά όπως αυτά της ασφαλείας, υγείας, παιδείας και πολιτισμού ενισχύουν την εθνική μας άμυνα και για το λόγο αυτό είναι πατριωτικές.

Από Armyvoice News

Τι αποκαλύπτουν έγγραφα για τις ευθύνες του ΝΑΤΟ στο Ουκρανικό

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννου Μπαλτζώη
Προέδρου ΕΛΙΣΜΕ

Κατά την συνάντηση του Έλληνα πρωθυπουργού με τον Γενικό Γραμματέα του ΝΑΤΟ, ο Κυριάκος Μητσοτάκης τόνισε ότι η υποστήριξη στην Ουκρανία πρέπει να συνεχιστεί, ενώ επεσήμανε την ανάγκη ενίσχυσης της ευρωπαϊκής άμυνας και την προσήλωσή όλων στην τήρηση του διεθνούς δικαίου. Ο πρωθυπουργός υπογράμμισε επίσης και «την ανάγκη μίας κοινής αντιπυραυλικής προστασίας».

Ο πόλεμος στην Ουκρανία έχει συμπληρώσει 1.000 μέρες φονικών μαχών και βρίσκεται πλέον σε μία αποφασιστική καμπή και ενώπιον μιας ανεξέλεγκτης κλιμάκωσης, εν μέσω της χρήσης, για πρώτη φορά στο ουκρανικό πεδίο της μάχης, του υπερηχητικού βαλλιστικού πυραύλου Oreshnik, τις προειδοποιήσεις της Μόσχας για πλήγματα εναντίον χωρών που υποστηρίζουν ενεργά την Ουκρανία, τα δημοσιεύματα για παράδοση πυρηνικών(!) από την Δύση στο Κίεβο και για αποστολή στρατευμάτων εκ μέρους της Γαλλίας και της Βρετανίας.

Η Ρωσία διαμηνύει πως δεν είναι διατεθειμένη για σοβαρές εδαφικές παραχωρήσεις στο Ντονμπάς και την Κριμαία και επιδιώκει μία νέα αρχιτεκτονική ασφαλείας που θα υπολογίζει στα συμφέροντα της, κάτι που συνεπάγεται την ουδετερότητα της Ουκρανίας. Ο χρόνος μοιάζει να μετρά αντίστροφα για το Κίεβο, εν μέσω της προεδρίας Τραμπ που έχει δεσμευτεί να τερματίσει την βοήθεια στην Ουκρανία, των πιέσεων που δέχονται οι δυνάμεις του στο Κουρσκ, την μοναδική ρωσική περιοχή που έχουν καταλάβει οι Ουκρανοί, αλλά και της μεγάλης ανόδου που σημειώνει στις δημοσκοπήσεις ο πρώην Ουκρανός αρχιστράτηγος Ζαλούζνι, έναντι του Ζελένσκι.

Την ίδια στιγμή οι Ουκρανοί εξακολουθούν να πλήττον στόχους εντός της ρωσικής επικράτειας με τους πυραύλους μεγάλου βεληνεκούς ΑΤΑCΜS, την χρήση των οποίων επέτρεψε ο Μπάιντεν, λίγο πριν αποχωρήσει από τον Λευκό Οίκο. Όλα αυτά, ενώ η Ρωσία υπενθυμίζει την πρόσφατη αλλαγή στο πυρηνικό της δόγμα, σύμφωνα με το οποίο, μία επίθεση με τη στήριξη πυρηνικής δύναμης, ακόμη και αν γίνεται χρήση συμβατικών όπλων, μπορεί να απαντηθεί με πυρηνικά.

Η επέκταση του ΝΑΤΟ

Σε ό,τι αφορά το Ουκρανικό, ο σημερινός πόλεμος έχει ρίζες δεκαετιών. Έχουν σχέση και με την ένωση των δύο Γερμανιών το 1990-1991, την επέκταση του ΝΑΤΟ και την προσπάθεια ένταξης της Ουκρανίας στην ΕΕ και ιδιαίτερα στο ΝΑΤΟ. Όλα αυτά αλληλοσυνδέονται και μάλιστα πολύ στενά. Το πως, αποδεικνύεται από την ανάγνωση των αποχαρακτηρισμένων κυβερνητικών εγγράφων, που έχουν έρθει στην δημοσιότητα, κατόπιν δικαστικής εντολής (η δημοσίευσή τους έγινε προ της ρωσικής εισβολής).

Οι εμπλεκόμενες κυβερνήσεις στις συνομιλίες για την επανένωση των δύο Γερμανιών, δηλαδή των ΗΠΑ, της Γερμανίας, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της τότε Σοβιετικής Ένωσης (σήμερα Ρωσίας) προέβησαν στον αποχαρακτηρισμό των εγγράφων ως κοινά και τα δημοσίευσαν. Το δε Πανεπιστήμιο George Washington, με το τμήμα αρχείων που διαθέτει, τα παρουσίασε στο κοινό, με αποτέλεσμα οι αποκαλύψεις των γεγονότων, συνομιλιών και καταγεγραμμένων διαβεβαιώσεων

για το τι διαμείφθηκε τότε μεταξύ των ηγετών των προαναφερόμενων κρατών, να είναι συγκλονιστικές και ταυτόχρονα αποκαλυπτικές, ακόμη και για αυτά που συμβαίνουν σήμερα.

Συνομιλίες στο Καμπ Ντέιβιντ, 2 Ιουνίου 1990.

Η Ρωσία ισχυρίζεται ότι η προσπάθεια ένταξης της Ουκρανίας στο ΝΑΤΟ, είναι εκτός από μια επιθετική ενέργεια των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ κατά της Ρωσίας και μια ακόμη απόδειξη της αθέτησης των διαβεβαιώσεων των ΗΠΑ και των δυτικών χωρών, στις εγγυήσεις ασφαλείας, που απαιτούσε η τότε ΕΣΣΔ το 1990, για να εγκρίνει την συμφωνία για την ένωση των δύο Γερμανιών. Οι εγγυήσεις ασφαλείας που απαιτούσαν, περιλάμβαναν ένα πολύ σημαντικό όρο, την μη επέκταση του ΝΑΤΟ προς Ανατολάς, που οι ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ δεν τήρησαν.

Η επανένωση των δύο Γερμανιών

Και ερχόμαστε στο σήμερα και διερωτώμεθα που είναι η αλήθεια και ποιος έχει δίκαιο. Για να αντιληφθούμε την κατάσταση θα πρέπει να πάμε 34 χρόνια πίσω, όταν από το 1990 είχαν αρχίσει οι συνομιλίες της Δυτικής Γερμανίας με την Ανατολική και με συμμετοχή των τεσσάρων δυνάμεων που είχαν καταλάβει την ναζιστική Γερμανία, δηλαδή την τότε ΕΣΣΔ, τις ΗΠΑ, την Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, για την επανένωση των δύο Γερμανιών. Είχε προηγηθεί από τις 10 Νοεμβρίου 1989, η πτώση του Τείχους του Βερολίνου.

Οι συζητήσεις για την επανένωση των δύο Γερμανιών άρχισαν τον Ιανουάριο του 1990, με θετική κατάληξη στην Συμφωνία “Two plus Four” (Δύο συν Τέσσερις) στα Αγγλικά «Treaty on the final settlement with respect to Germany», που υπογράφηκε στις 12 Σεπτεμβρίου του 1990, από τις προαναφερόμενες χώρες, οι οποίες μάλιστα παραιτήθηκαν από όλα τα δικαιώματα που διατηρούσαν στη Γερμανία, επιτρέποντας σε μια ενωμένη Γερμανία να γίνει πλήρως κυρίαρχη από το επόμενο έτος.

Η υπογραφή της Συνθήκης επανένωσης των δύο Γερμανιών στις 12/9/1990. Από αριστερά Τζέιμς Μπέικερ (ΗΠΑ), Ντάγκλας Χερντ(Η.Β.), Εντβαρντ Σεβερνάντζε (Σ.Ε.), Ρολάντ Ντουμάς (Γαλλία), Λόθαρ Μεζιέρ (Α. Γερμανία) και Χάνς Ντίτριχ Γκένσερ (Δ. Γερμανία).

Το τι λέχθηκε, τι υπογράφηκε και ποιες οι δηλώσεις στις συζητήσεις για την περίφημη Συμφωνία “Two plus Four”, για την επανένωση των δύο Γερμανιών, έγινε σχετικά πρόσφατα, μετά τον αποχαρακτηρισμό, όλων των εγγράφων και την δημοσίευσή των από το αρχείο Εθνικής Ασφάλειας του Πανεπιστημίου George Washington (1) που προαναφέραμε. Τότε, όπως αποκαλύπτεται από τα απόρρητα έγγραφα, η ηγεσία της ΕΣΣΔ (η οποία διαλύθηκε στις 25 Δεκεμβρίου 1991), ο Γενικός Γραμματέας Μιχαήλ Γκορμπατσόφ και ο (τελευταίος) υπουργός Εξωτερικών της Έντβαρντ Σεβερνάντζε, στις συζητήσεις με την Δύση, απαίτησαν να εγγυηθούν την άμυνα και την ασφάλεια της ΕΣΣΔ, ώστε το ΝΑΤΟ να μην επεκταθεί προς Ανατολάς, εντάσσοντας χώρες που θα αποχωρούσαν από την Σοβιετική Ένωση στο ΝΑΤΟ.

Υποσχέσεις που δεν τηρήθηκαν

Όπως φαίνεται από πολλά έγγραφα, όλοι οι δυτικοί ηγέτες έκαναν δηλώσεις, που διαβεβαίωναν ότι το ΝΑΤΟ δεν πρέπει να επεκταθεί ούτε ίντσα προς Ανατολάς! Ας ανατρέξουμε σε με-

ρικά έγγραφα και ας δούμε τι έλεγαν οι τότε ηγέτες. Ιδού μερικές χαρακτηριστικές αποκαλύψεις:

- Τον Δεκέμβριο του 1989, Ο Πρόεδρος Τζορτζ Μπους είχε διαβεβαιώσει τον Γκορμπατσόφ, κατά τη σύνοδο κορυφής της Μάλτας, ότι οι ΗΠΑ δεν θα επωφεληθούν (το σχόλιο για το Τείχος βρίσκεται στη σελ. 538).

- Στις 6 Φεβρουαρίου 1990, όταν ο Γκένσερ (υπουργός Εξωτερικών της Δυτικής Γερμανίας) συναντήθηκε με τον Βρετανό ομόλογο του Ντάγκλας Χερντ, είπε: «Οι Ρώσοι πρέπει να έχουν κάποια διαβεβαίωση ότι εάν, για παράδειγμα, η πολωνική κυβέρνηση εγκαταλείψει το Σύμφωνο της Βαρσοβίας μια μέρα, δεν θα ενταχθεί στο NATO την επόμενη», σύμφωνα με βρετανικό έγγραφο του (Έγγραφο 2).

- Στη συνάντηση της 9ης Φεβρουαρίου 1990, ο Αμερικανός ΥΠΕΞ Τζέιμς Μπίκερ διαβεβαίωνε όχι μία, αλλά τρεις φορές τον Γκορμπατσόφ, ότι «ούτε μια ίντσα προς τα ανατολικά» δεν θα επεκταθεί το NATO. Συμφώνησε με τη δήλωση Γκορμπατσόφ ως απάντηση στις διαβεβαιώσεις του, ότι «η επέκταση του NATO είναι απαράδεκτη».

Ο Μπίκερ είχε διαβεβαιώσει τον Γκορμπατσόφ ότι «ούτε ο πρόεδρος ούτε εγώ σκοπεύουμε να αποκομίσουμε μονομερή πλεονεκτήματα από τις διαδικασίες που λαμβάνουν χώρα» και ότι οι Αμερικανοί κατανοούν ότι «όχι μόνο για την ΕΣΣΔ, αλλά και για άλλες ευρωπαϊκές χώρες είναι σημαντικό να υπάρχει εγγύηση, ότι εάν οι Ηνωμένες Πολιτείες διατηρήσουν την παρουσία τους στη Γερμανία στο πλαίσιο του NATO, ούτε μια ίντσα της σημερινής στρατιωτικής δικαιοδοσίας του NATO δεν θα εξαπλωθεί προς την ανατολική κατεύθυνση» (Έγγραφο 6).

- Ο Μπίκερ έγραψε στον Χέλμουτ Κολ, ο οποίος θα συναντούσε τον Σοβιετικό ηγέτη, τι είπε στον Γκορμπατσόφ. Ο Μπίκερ ανέφερε: «Και μετά του έθεσα την εξής ερώτηση [στον Γκορμπατσόφ]. Θα προτιμούσατε να δείτε μια ενωμένη Γερμανία εκτός NATO, ανεξάρτητη και χωρίς δυνάμεις των ΗΠΑ ή θα προτιμούσατε μια ενωμένη Γερμανία να είναι συνδεδεμένη με το NATO, με διαβεβαιώσεις ότι η δικαιοδοσία του NATO δεν θα μετατοπιστεί ούτε μια ίντσα προς τα ανατολικά από τη σημερινή της θέση»; Απάντησε ότι η σοβιετική ηγεσία σκεφτόταν πραγματικά όλες αυτές τις επιλογές [...] Στη συνέχεια πρόσθεσε, «Σίγουρα οποιαδήποτε επέκταση της ζώνης του NATO θα ήταν απαράδεκτη. Το NATO στην τρέχουσα ζώνη του μπορεί να είναι αποδεκτό» (Έγγραφο 8).

- Η πρεσβεία των ΗΠΑ στη Βόννη ενημέρωσε την Ουάσιγκτον ότι ο Γκένσερ κατέστησε σαφές «ότι οι αλλαγές στην Ανατολική Ευρώπη και η διαδικασία ενοποίησης της Γερμανίας δεν πρέπει να οδηγήσουν σε απομείωση των σοβιετικών συμφερόντων ασφάλειας». Ως εκ τούτου, το NATO θα πρέπει να αποκλείσει μια «επέκταση του εδάφους του προς τα ανατολικά, δηλαδή να το μετακινήσει πιο κοντά στα σοβιετικά σύνορα» (Έγγραφο 1).

- Στο Μνημόνιο συνομιλίας Γκορμπατσόφ-Κολ, την 10 Φεβρουαρίου 1990, ο Κολ νωρίς στη συνομιλία διαβεβαιώνει τον Γκορμπατσόφ: «Πιστεύουμε ότι το NATO δεν πρέπει να επεκτείνει τη σφαίρα των δραστηριοτήτων του. Πρέπει να βρούμε μια λογική λύση. Κατανοώ σωστά τα συμφέροντα ασφαλείας της ΕΣΣΔ και αντιλαμβάνομαι ότι εσείς, κύριε Γενικό Γραμματέα, και η σοβιετική ηγεσία θα πρέπει να εξηγήσετε ξεκάθαρα τι συμβαίνει στον σοβιετικό λαό» (Έγγραφο 9).

- Ο Γάλλος ηγέτης Φρανσουά Μιτεράν δεν ήταν σε συ-

νενόηση με τους Αμερικανούς, όπως αποδεικνύεται από το ότι είπε στον Γκορμπατσόφ στη Μόσχα στις 25 Μαΐου 1990, ότι «προσωπικά ήταν υπέρ της σταδιακής διάλυσης των στρατιωτικών μπλοκ» και ότι η Δύση πρέπει «να δημιουργήσει συνθήκες ασφάλειας για εσάς, καθώς και την ευρωπαϊκή ασφάλεια στο σύνολό της» (Έγγραφο 20).

- Στη σύνοδο κορυφής της Ουάσιγκτον στις 31 Μαΐου 1990, ο Μπους έκανε τα πάντα για να διαβεβαιώσει τον Γκορμπατσόφ ότι η Γερμανία στο NATO δεν θα κατευθυνόταν ποτέ στην ΕΣΣΔ: «Πιστέψτε με, δεν έχουμε καμία πρόθεση, ούτε στις σκέψεις μας, να βλάψουμε την ΕΣΣΔ με οποιονδήποτε τρόπο. Γι' αυτό μιλάμε υπέρ της γερμανικής ενοποίησης στο NATO, χωρίς να αγνοούμε το ευρύτερο πλαίσιο της ΔΑΣΕ, λαμβάνοντας υπ' όψη τους παραδοσιακούς οικονομικούς δεσμούς μεταξύ των δύο γερμανικών κρατών. Ένα τέτοιο μοντέλο, κατά την άποψή μας, αντιστοιχεί και στα σοβιετικά συμφέροντα» (Έγγραφο 21).

- Η Μάργκαρετ Θάτσερ στη συνάντησή της με τον Γκορμπατσόφ στο Λονδίνο στις 8 Ιουνίου 1990 του είπε: «Πρέπει να βρούμε τρόπους να δώσουμε στη Σοβιετική Ένωση εμπιστοσύνη ότι η ασφάλειά της θα ήταν εξασφαλισμένη... Η ΔΑΣΕ θα μπορούσε να είναι μια ομπρέλα για όλα αυτά, καθώς και το φόρουμ που έφερε τη Σοβιετική Ένωση σε πλήρη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης» (Έγγραφο 22).

Τι κατάλαβε ο Γκορμπατσόφ

Από όλα τα παραπάνω και από πλήθος άλλων ντοκουμέντων και αποκαλύψεων, τα οποία δεν μπορούν όλα να παρουσιαστούν (καθόσον τα έγγραφα των συνομιλιών για την ενοποίηση των δύο Γερμανιών που έχουν δοθεί στην δημοσιότητα, είναι τουλάχιστον τριάντα) γίνεται αντιληπτό ότι οι ηγέτες της εποχής εκείνης έδωσαν σαφείς υποσχέσεις προς την τότε σοβιετική ηγεσία περί μη επέκτασης του NATO ανατολικά, «ούτε μια σπιθαμή», χωρίς να υπογράψουν καμιά συγκεκριμένη συμφωνία που να καθορίζει ρητά αυτά που διαβεβαίωναν προφορικά.

Και οι δυτικές ηγεσίες, στις αρχές της δεκαετίας του 1990, τήρησαν τον λόγο τους και μέχρι το τέλος της δεκαετίας δεν έγινε καμιά επέκταση του NATO προς Ανατολάς. Η πρώτη επέκταση του NATO έγινε στις 12 Μαρτίου 1999 με τις πρώτες τρεις χώρες του πρώην Συμφώνου Βαρσοβίας, που εισήλθαν σε αυτό, δηλαδή την Τσεχία, την Ουγγαρία και την Πολωνία. Ακολούθησαν κατόπιν στις 29 Μαρτίου 2004 επτά χώρες, οι Βουλγαρία, Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία, Ρουμανία, Σλοβακία και Σλοβενία. Την 1η Απριλίου 2009 εισήλθαν στο NATO οι Αλβανία και Κροατία, την 5η Ιουνίου 2017 το Μαυροβούνιο και τέλος στις 27 Μαρτίου 2020 η Βόρεια Μακεδονία, συνολικά 14 χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ.

Και το ερώτημα που προκύπτει είναι τι κατάλαβε ο Γκορμπατσόφ και η σοβιετική ηγεσία, από τις συνομιλίες για την συνθήκη "Two plus Four". Σύμφωνα με την άποψη του πρώην διευθυντή της CIA Ρόμπερτ Γκέιτς (από το 2000) τα έγγραφα ενισχύουν την άποψη, ότι «προχωρούσε η επέκταση του NATO προς τα ανατολικά [τη δεκαετία του 1990], όταν ο Γκορμπατσόφ και άλλοι οδηγήθηκαν να πιστεύουν ότι αυτό δεν θα συνέβαινε». Η φράση κλειδί, που υποστηρίζεται από πολλούς αναλυτές είναι "οδηγείται στο να πιστέψουμε"...

27/11/2024

<https://slpress.gr/diethni/ti-apokaliptoun-engrafa-gia-tis-efthines-tou-nato-sto-oukraniko/>

Η άμυνα χρήζει μεταρρύθμισης – Οργάνωση & Προσωπικό

Του Αντιστρατήγου ε.α. Παναγιώτη Γκαρτζονίκα

Εδώ και δεκαετίες, ακούγεται η λέξη μεταρρυθμίσεις. Τα πεδία στα οποία αναφέρονται συνήθως οι μεταρρυθμίσεις είναι η παιδεία, η υγεία, η Δικαιοσύνη και η δημόσια διοίκηση. Κρίνουμε ωστόσο ότι ένας χώρος στον οποίο εξίσου, αν όχι περισσότερο, χρειάζονται μεταρρυθμίσεις, είναι ο χώρος της άμυνας. Στην άμυνα έχουν επέλθει αλλαγές, αλλά ποτέ μία συνολική μεταρρύθμιση, με αποτέλεσμα να συνυπάρχουν σύγχρονα με παλιά στοιχεία, σε μία δομή που έχει μείνει στάσιμη πολλές δεκαετίες.

Οι στρατοί σε όλο τον κόσμο είναι συντηρητικοί μηχανισμοί που αντιστέκονται στις αλλαγές, διότι διέπονται από μεγάλη αδράνεια. Παρά ταύτα, αυτός είναι λόγος που συνηγορεί στην εντονότερη προσπάθεια για αλλαγή κι όχι αιτία για αναβολή. Όταν αλλάζει το διεθνές περιβάλλον, η κοινωνία και η τεχνολογία, δεν είναι λογικό ο χώρος της άμυνας να παραμένει ακίνητος. Η μη προσαρμογή οδηγεί κάθε οργανισμό στην απολίθωση και εξαφάνισή του.

Είναι πολύ ευχάριστο ότι τελευταία υπάρχει αυξημένη κινητικότητα στο υπουργείο Άμυνας, μετά από πολλά χρόνια στασιμότητας. Ο Νίκος Δένδιας ενημέρωσε πρόσφατα την Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών της Βουλής, για τη Νέα Δομή Ενόπλων Δυνάμεων 2024-2035. Η Νέα Δομή αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την υλοποίηση της “Ατζέντας 2030”, η οποία – κατά τον υπουργό– «αποτελεί τη μεγαλύτερη μεταρρύθμιση που έγινε ποτέ στην ιστορία του ελληνικού κράτους στον τομέα της Εθνικής Άμυνας». Οι μεγαλόστομες διακηρύξεις ωστόσο, παραμένουν έκφραση προθέσεων και θα κριθούν εκ του αποτελέσματος.

Δεν έχουμε πλήρη εικόνα για το τι περιλαμβάνει η “Ατζέντα 2030”, αλλά δημιουργείται η εντύπωση ότι δεν πρόκειται για κάποιο συνολικό σχέδιο, μάλλον το αντίθετο συμβαίνει: μόλις ανακοινώνεται ή προκύπτει κάποια αλλαγή μπαίνει κάτω από την ομπρέλα της “Ατζέντας 2030”. Σκοπός μας δεν είναι να αναλύσουμε τη Νέα Δομή Δυνάμεων, αλλά να δώσουμε επιγραμματικά την ουσία, τι θα έπρεπε δηλαδή να περιλάβει μια συνολική μεταρρύθμιση της άμυνας.

Για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιήσουμε μια διεθνή μεθοδολογία, η οποία είναι γνωστή ως μοντέλο των Γραμμών Ανάπτυξης της Άμυνας (Defence Lines of Development).

Οι γραμμές αυτές, παρέχουν πλαίσιο για τον συντονισμό της παράλληλης ανάπτυξης πτυχών της άμυνας και περιλαμβάνουν οργάνωση, εκπαίδευση, προσωπικό, δόγμα, ηγεσία και μόρφωση, υλικό, επιμελητεία και υποδομές. Η τηλεγραφική ανάπτυξη αυτών των γραμμών αφορά κυρίως τον στρατό ξηράς, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Μεταρρύθμιση στην Οργάνωση

Εδώ θα θίξουμε τρία θέματα: ανώτατο πολιτικοστρατιωτικό επίπεδο, επίπεδο υπουργείου Άμυνας και επίπεδο δομής δυνάμεων. Στο ανώτατο επίπεδο, το κυριότερο ερώτημα, που σπάνια τίθεται, είναι ποιος εκπονεί στρατηγική στη χώρα και με ποια διαδικασία; Η σύντομη απάντηση είναι ότι στερούμαστε οργάνου αλλά και διαδικασίας εκπόνησης στρατηγικής. Η ενο-

ρήστρωση και ο συντονισμός των συντελεστών ισχύος, η εκπόνηση στρατηγικής, η διαδικασία λήψης αποφάσεων, ζητήματα που θα αντιμετώπιζε το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας, δεν υφίσταται. Παρά τη συνηγορία υπέρ της δημιουργίας τέτοιου οργάνου από όλο το πολιτικό φάσμα, δεν υπάρχει. Στρατηγική δεν είναι ένα κείμενο, ακόμη και τέλειο, αλλά καθημερινή διαδικασία.

Η έλλειψη είναι πιο εξοργιστική, αν αναλογισθούμε το σπουδαιότερο ίσως δίδαγμα από την κρίση των Ιμίων, την έλλειψη συντονισμού και απουσία διαδικασιών χειρισμού κρίσεων στο ανώτατο επίπεδο. Η εικόνα του αρχηγού ΓΕΕΘΑ στο πρωθυπουργικό γραφείο με έναν ναυτικό χάρτη ή του διοικητή της ΕΥΠ να περιμένει επί ώρες στον προθάλαμο με μια σημαντική πληροφορία, δεν οδήγησαν μετά από σχεδόν τριάντα χρόνια, στη λήψη διορθωτικών μέτρων, για να αποφευχθούν παρόμοια φαινόμενα.

Στη συνέχεια, υπάρχουν ζητήματα οργάνωσης, τα οποία δεν εμφανίζονται στη δημόσια συζήτηση. Το υπουργείο Άμυνας, ίσως είναι το μοναδικό στο ΝΑΤΟ που δεν διαθέτει ενοποιημένες λειτουργίες, παρά μόνο τα κλαδικά επιτελεία συν κάποιες διευθύνσεις, που δημιουργήθηκαν τα τελευταία 30 χρόνια. Είναι ενδεικτικό ότι το ΓΕΕΘΑ και τα επιτελεία δεν έχουν την κοινή αρίθμηση των διευθύνσεων τους από το 1 μέχρι το 9 που ισχύει στο ΝΑΤΟ και σε όλο σχεδόν τον κόσμο. Το αποτέλεσμα είναι να μην υπάρχει αντιστοιχία ούτε στο εσωτερικό μεταξύ των επιτελείων αλλά ούτε και με το εξωτερικό. Διατηρούμε ένα απαράδεκτο σχήμα διοικήσεως και ελέγχου στο Αιγαίο, με πολλούς διοικητές, διότι δεν το θεωρούμε ενιαία περιοχή επιχειρήσεων. Αντί να αντιμετωπίσουμε αυτό το σοβαρό πρόβλημα, το χειροτερέψαμε με την προηγούμενη αναδιοργάνωση και τη δημιουργία της Διοίκησης Ειδικού Πολέμου.

Άμυνα και νέες τεχνολογίες

Με τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις τα τελευταία χρόνια στην τεχνητή νοημοσύνη και των μη επανδρωμένων συστημάτων, θεωρούμε αναγκαία τη δημιουργία θέσης υπαρχηγού ΓΕΕΘΑ, αρμόδιου για τις νέες τεχνολογίες, με ουσιαστικές αρμοδιότητες. Το ζήτημα είναι κρίσιμο, ώστε να αντιμετωπισθεί συνολικά και διακλαδικά, όχι με μια ακόμα διεύθυνση με περιορισμένες λειτουργίες. Οι επιχειρησιακές απαιτήσεις, η μελέτη και ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στις ένοπλες δυνάμεις δεν είναι αντικείμενα αρμοδιότητας του ΕΛΚΑΚ. Η αντίρρηση ότι δημιουργούμε επιπλέον θέση στρατηγού, επισημάνουμε ότι μπορούν να εξοικονομηθούν από την κατάργηση των φαραωνικών και χωρίς ουσιαστικό λόγο ύπαρξης θέσεων, όπως η Διοίκηση Ειδικού Πολέμου και η Διοίκηση Κατασκευών και Αντιμετώπισης Φυσικών Καταστροφών.

Ο στρατός ξηράς από το 1974 και μετά κατέβαλε τεράστια προσπάθεια να αναδιαταχθεί για να αντιμετωπίσει την εξ ανατολών απειλή. Μέχρι σήμερα έκανε πολλές βαθμιαίες αλλαγές, συνήθως συρρικνούμενος, αλλά ποτέ συνολική μεταρρύθμιση. Τα προηγούμενα 30 χρόνια παρατηρείται αμηχανία, ανακυκλώνονται οι ίδιες ιδέες και μολονότι έχουν εμφανιστεί πολ-

λές “νέες δομές”, τελικά καμία δεν υλοποιήθηκε. Η φιλοσοφία της νέας δομής είναι «η δημιουργία ενός σύγχρονου, τακτικά ευέλικτου και άρτια εξοπλισμένου στρατού, μικρότερου σε μέγεθος αλλά με μεγαλύτερη ισχύ πυρός».

Πρόκειται για κλασική έκφραση όταν πρόκειται για μείωση ενός στρατού, η οποία έχει χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Εδώ ελλοχεύουν δύο μύθοι. Πρώτον, ότι η νέα τεχνολογία οδηγεί στη μείωση του απαιτούμενου προσωπικού, ενώ στην πραγματικότητα δημιουργεί νέες απαιτήσεις. Δεύτερον, ότι η αυξημένη ισχύς πυρός μειώνει την ανάγκη των αριθμών. Και οι δύο τελευταίοι πόλεμοι τον διαψεύδουν. Οι Ρώσοι με 200.000 στρατιώτες αποπειράθηκαν αρχικά να καταλάβουν το Κίεβο και απέτυχαν. Ο δε ισραηλινός στρατός, ενεργεί εδώ και πάνω από έναν χρόνο εναντίον της Χαμάς στη Γάζα (400 περίπου τετρ. χλμ) με 20 περίπου ταξιαρχίες ελιγμού, παρόλη τη συντριπτική ισχύ πυρός.

Μεταρρύθμιση στο Προσωπικό

Κανείς δεν διαφωνεί στη θεωρία ότι οι άνθρωποι είναι ο πιο σημαντικός παράγοντας και του στρατού. Η θητεία έχει μειωθεί σταδιακά και η εκάστοτε μείωσή της ήταν ανεξάρτητη από τις ανάγκες επάνδρωσης. Επιπλέον η θητεία έχει γίνει περίπου εθελοντική, όσοι δεν παρουσιάζονται δεν υφίστανται συνέπειες. Παρότι ο στρατός έχει γίνει ημιεπαγγελματικός, στηρίζεται ακόμη στην εφεδρεία και στην επιστράτευση. Δεν έχει βρεθεί ικανοποιητική λύση στο όντως δύσκολο θέμα της συσχέτισης της επάνδρωσης των μονάδων εν ειρήνη και των απειλών που πρέπει να αντιμετωπίσουν, με αποτέλεσμα όλες σχεδόν οι μονάδες να χρειάζονται συμπλήρωση με επιστράτευση.

Τα τελευταία χρόνια το πρόβλημα δεν είναι μόνον ότι δεν εκπαιδεύεται η εφεδρεία, αλλά κι ότι η εκπαίδευση των σπλιτών στη θητεία τους είναι προβληματική. Στηριζόμενος στους επαγγελματίες, ο στρατός ουσιαστικά χρησιμοποιεί τους εφέδρους κυρίως για αγγαρείες. Η θητεία έχει απαξιωθεί, αλλά πρέπει να αποκτήσει περιεχόμενο. Οι περισσότεροι νέοι που κατατάσσονται είναι πρόθυμοι να κάνουν κάτι ουσιαστικό, αλλά αυτό συνήθως δεν συμβαίνει.

Στην ανακοίνωση της Νέας Δομής αναφέρθηκε ότι λόγω της χαμηλής επάνδρωσης των μονάδων πρώτης γραμμής, κάποιες μονάδες θα καταργηθούν για να αυξηθεί το ποσοστό επάν-

δρωσης των υπολοίπων. Ωστόσο, δεν αναφέρεται αν με λιγότερες μονάδες υλοποιούνται τα υφιστάμενα επιχειρησιακά σχέδια. Υποψιαζόμαστε ότι ενδεχομένως παραπέμπει σε μια παλιά πρακτική: στις ασκήσεις κατά τη διάρκεια δοκιμαστικών βολών όλμων ή πυροβόλων, εκεί όπου έπεφτε το πρώτο βλήμα καθοριζόταν και ο στόχος! Η αύξηση της θητείας σήμερα είναι επιτακτική για ικανοποιητική επάνδρωση των μονάδων, αφού δεν έχει βρεθεί τρόπος να υποκατασταθεί με άλλο μέτρο.

Μία δεύτερη παρατήρηση αφορά το ηθικό, διότι στρατός χωρίς ηθικό δεν έχει μαχητική αξία. Το ένα ζήτημα είναι ότι τα τελευταία χρόνια η πολιτική και στρατιωτική ηγεσία, λειτουργώντας ίσως υπό το κράτος ενοχής, ενεργούσε βάσει της λογικής «ό,τι δεν έχουμε να σας δώσουμε σε χρήμα θα σας το δώσουμε σε χρόνο». Αυτή οδήγησε σε θεσμοθέτηση παντός είδους απαλλαγών και αδειών που υπονομεύουν την ετοιμότητα και τη λειτουργία του στρατού.

Φτάνει, μάλιστα, μέχρι του «εφόσον δεν υπάρχουν λεφτά για εκτός έδρας, οι μονάδες δεν θα ασκηθούν στο πεδίο!» Αυτό οδηγεί στην υπονόμηση του μαχητικού πνεύματος και στη δημοσιούπαλληλοποίηση του στρατού. Αρνητικό δείγμα του ηθικού αποτελεί η μη πλήρωση των θέσεων εισαγωγής στις στρατιωτικές σχολές, όπως και οι παραιτήσεις κατωτέρων αξιωματικών και υπαξιωματικών. Πρόκειται για πρωτοφανή και άκρως ανησυχητικά φαινόμενα, τα οποία απαιτούν δραστικά μέτρα, επειδή έτσι καμία μεταρρύθμιση δεν θα είναι αποτελεσματική.

Ο στρατός ξηράς ενώ είναι ενιαίος οργανισμός, αποτελείται από διάφορα τμήματα, Όπλα και Σώματα. Το μαχητικό πνεύμα το παράγουν όσοι είναι στην αιχμή του δόρατος, δηλαδή στα Όπλα ελιγμού. Τα Όπλα ελιγμού πρέπει να απολαμβάνουν αυξημένο κύρος και να διαθέτουν περισσότερα προνόμια, όχι βεβαίως χρηματικά. Σταδιακά όμως, τείνει να συμβεί το αντίθετο: όσο περισσότερο απομακρύνεται κανείς από την αιχμή του δόρατος, τόσο περισσότερα προνόμια απολαμβάνει και τόσο λιγότερες ευθύνες τού ζητούνται! Οι περισσότερες θέσεις στρατηγών που έχουν θεσμοθετηθεί τα τελευταία χρόνια, αφορούν την “περιφέρεια” κι όχι τον σκληρό πυρήνα. Ένα τέτοιο φαινόμενο όμως υπονομεύει όχι απλώς το ηθικό του στρατού, αλλά και το ίδιο το DNA του.

Ένας στρατός μεταλλαγμένος δεν είναι χρήσιμος.

Ολίγα περί Εφεδρείας

Η επιστρατευόμενη εφεδρεία αποτελεί κρίσιμο πυλώνα της στρατιωτικής ικανότητας μιας χώρας που βρίσκεται υπό διαρκή εχθρική απειλή. Στρατηγικά, ο ρόλος της είναι πολλαπλός, ουσιώδης και απαιτεί:

1. Πολυάριθμο και ευέλικτο ανθρώπινο δυναμικό
2. Προετοιμασία για πόλεμο διάρκειας
3. Αποτροπή και ψυχολογική επίδραση
4. Διατήρηση της εθνικής κυριαρχίας
5. Ενίσχυση του πνεύματος συνεργασίας και εθνικής συνοχής και
6. Εγγυημένες προϋποθέσεις επιτυχίας της επιστρατευόμενης εφεδρείας

Για να είναι αποτελεσματική η εφεδρεία, αναγκαίοι:

- Εκπαίδευση: Τακτική εκπαίδευση και ασκήσεις, ώστε οι έφεδροι να είναι εξοικειωμένοι με τα καθή-

κοντά τους.

- Διοικητική Οργάνωση: Λειτουργικά συστήματα επιστράτευσης, που επιτρέπουν την ταχεία κινητοποίηση.
- Υποστήριξη Πόρων: Επαρκείς υλικοτεχνικοί πόροι (όπλα, εξοπλισμός, υποδομές).
- Ψυχολογική Ετοιμότητα: Η διαρκής καλλιέργεια πνεύματος καθήκοντος και ετοιμότητας.

Γενικώς η επιστρατευόμενη εφεδρεία είναι ένα “σφοδρυντικό όπλο” κάθε στρατού που βρίσκεται σε διαρκή απειλή. Η σωστή οργάνωση και αξιοποίησή της δεν είναι απλώς ζήτημα αριθμών, αλλά στρατηγικής προετοιμασίας, διαχείρισης και εμπνευσμένης ηγεσίας. Αποτελεί θεμέλιο για τη διατήρηση της ασφάλειας, της κυριαρχίας και της εθνικής αξιοπρέπειας.

Η εκλογίκευση στις διεθνείς σχέσεις: η περίπτωση της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο

Του Γεωργίου Αντωνόπουλου

-ΠΜΣ Διεθνείς Σχέσεις και Στρατηγικές Σπουδές-Πάντειο, Μέλος ΕΛΙΣΜΕ

Εισαγωγή

Η τουρκική εισβολή στην Κύπρο αποτελεί μια από τις μελανότερες σελίδες στην ελληνική και κυπριακή ιστορία και υπήρξε καθοριστική για τη δημιουργία ενός status quo στην περιοχή, το οποίο παραμένει, σε μεγάλο βαθμό, αναλλοίωτο για μισό αιώνα. Κατά συνέπεια, άφθονο μελάνι έχει χυθεί για την ανάλυση των γεγονότων από διάφορες επιστημονικές οπτικές γωνίες. Μελετώντας το Κυπριακό, παρατηρούμε την αναντιστοιχία μεταξύ των εκπεφρασμένων στόχων της τουρκικής εισβολής και της κατάστασης στο νησί μετά το πέρας της. Αυτή η διάσταση μεταξύ υποτιθέμενων και πραγματικών στόχων είναι σύνηθες φαινόμενο στις διεθνείς σχέσεις, καθώς τα κράτη συχνά χρησιμοποιούν ιδεαλιστική ρητορική για να «ντύσουν» ρεαλιστικές πολιτικές επιλογές τους, αποσκοπώντας στην νομιμοποίησή τους (τακτική γνωστή ως εκλογίκευση). Στο παρόν άρθρο αρχικά θα εξετάσουμε τα χαρακτηριστικά της εκλογίκευσης και στην συνέχεια θα αναλύσουμε πώς η Τουρκία την αξιοποίησε για να αποκρύψει τα πραγματικά της κίνητρα και να επιτύχει τους στρατηγικούς της στόχους κατά την εισβολή στην Κύπρο.

Η έννοια της εκλογίκευσης

Σύμφωνα με τον ρεαλισμό, την κυρίαρχη θεωρία στις διεθνείς σχέσεις, τα κράτη είναι ορθολογικοί δρώντες που επιδιώκουν να μεγιστοποιήσουν την ασφάλειά τους και τη δύναμή τους σε έναν άναρχο διεθνή χώρο, όπου δεν υπάρχει ανώτερη αρχή να επιβάλλει κανόνες. Αυτό, ωστόσο, δεν σημαίνει ότι κάθε κράτος μπορεί να κάνει ό,τι θέλει στο διεθνές σύστημα, καθώς πολιτικές οι οποίες δεν συνάδουν με τα διεθνή πρότυπα συμπεριφοράς ενδέχεται να επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στο κράτος που τις ακολουθεί, όπως κυρώσεις, περιθωριοποίηση ή ακόμα και στρατιωτική αντίδραση. Έτσι, παρατηρούμε ότι συχνά καταβάλλονται προσπάθειες ώστε ενέργειες που δυνητικά θα προκαλούσαν την αντίδραση της διεθνούς κοινότητας να «τυλιχτούν» με αληθοφανή (συνήθως ηθικά ή νομικά) επιχειρήματα σχετικά με την αναγκαιότητά τους. Αυτή η συμπεριφορά είναι γνωστή ως «εκλογίκευση».

Με άλλα λόγια, εκλογίκευση είναι η διαδικασία με την οποία ένα κράτος ή μια πολιτική ηγεσία προσπαθεί να νομιμοποιήσει -να «δικαιολογήσει» ουσιαστικά- συγκεκριμένες αποφάσεις, ενέργειες ή πολιτικές επιλογές. Απευθύνεται τόσο στο διεθνές «ακροατήριο» (εξωτερική νομιμοποίηση), όσο και στο εσωτερικό (εσωτερική νομιμοποίηση), αποσκοπώντας στην έστω ουδέτερη, αν όχι θετική, αντιμετώπιση από την διεθνή κοινότητα και την θετική κινητοποίηση της εσωτερικής κοινής γνώμης. Εύκολα γίνεται

κατανοητό ότι συχνά τα πραγματικά κίνητρα πίσω από τις εν λόγω πολιτικές είναι διαφορετικά από εκείνα που αναφέρονται στις επίσημες θέσεις (π.χ. γεωστρατηγικά ή οικονομικά κίνητρα).

Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα εκλογίκευσης είναι η επίκληση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή της τάξης προκειμένου να δικαιολογηθεί στρατιωτική επέμβαση σε άλλο κράτος, ενώ οι πραγματικές προθέσεις μπορεί να αφορούν την εξασφάλιση πιο ιδιοτελών συμφερόντων. Με παρόμοιο τρόπο η Τουρκία κατάφερε να συγκαλύψει τις πραγματικές της γεωστρατηγικές επιδιώξεις πίσω από νομικά και ανθρωπιστικά επιχειρήματα.

Η εκλογίκευση της τουρκικής εισβολής

Σε γενικές γραμμές, τα εκπεφρασμένα από την Τουρκία -και υποτιθέμενα- κίνητρα της εισβολής κινήθηκαν γύρω από δύο άξονες: την νομική υποχρέωσή της να παρέμβει στην Κύπρο ως εγγυήτρια δύναμη λόγω της απειλής της τάξης του νησιού και την προστασία των Τουρκοκυπριακών πληθυσμών.

Πιο συγκεκριμένα, οι Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου του 1959-1960, που έθεσαν τα θεμέλια για την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, προέβλεπαν, ότι η Ελλάδα, η Τουρκία και το Ηνωμένο Βασίλειο θα λειτουργούσαν ως εγγυήτριες δυνάμεις, με την υποχρέωση να διασφαλίζουν την ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα και το συνταγματικό καθεστώς της Κύπρου. Τα άρθρα στα οποία βασίστηκε η Τουρκία ήταν το III και το IV της Συνθήκης Εγγυήσεως, τα οποία η ίδια ερμήνευσε ότι απέδιδαν στις εγγυήτριες δυνάμεις την υποχρέωση να λάβουν στρατιωτική δράση αν παραβιαζόταν η ανεξαρτησία ή η συνταγματική τάξη του νησιού. Βεβαίως, όπως πολλοί αναλυτές έχουν έκτοτε τονίσει, αυτή η ερμηνεία αντίκειται στον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος απαγορεύει την χρήση βίας. Αυτό, παρ' όλα αυτά, ουδέποτε λήφθηκε σοβαρά υπόψη από την Άγκυρα, η οποία είχε ήδη αρχίσει να προετοιμάζει τα σχέδιά της για την εισβολή και η διενέργεια του πραξικοπήματος στην Κύπρο από τη Χούντα των Αθηνών αποτέλεσε μια πρώτης τάξεως ευκαιρία να τα θέσει σε εφαρμογή, ιδίως μάλιστα όταν ο Κύπριος ηγέτης Αρχιεπίσκοπος Μακάριος διατυμπάνιζε από το βήμα του Συμβουλίου Ασφαλείας ότι «υπήρξε εισβολή που παραβίασε την ανεξαρτησία και την κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας». Επομένως, υπό αυτό το πρίσμα οι Τούρκοι πρόβαλαν, ότι δεν θα έκαναν «απόβαση» ή «εισβολή» στην Κύπρο, αλλά μια «ειρηνευτική επιχειρήση» για την αποκατάσταση της τάξης.

Παράλληλα, η Τουρκία αντιμετώπιζε σημαντικά προβλήματα στο εσωτερικό, έχοντας μόλις στις αρχές 1974 αποκτήσει και πάλι εκλεγμένη κυβέρνηση, ύστερα από κάποια χρόνια πολιτικής αστάθειας που ακολούθησαν το πραξικόπημα του 1971. Η τεταμένη αυτή κατάσταση, πλαισιωνόταν από οικονομική δυσχέρεια λόγω και της πετρελαϊκής κρίσης του 1973 και έκανε την επίτευξη εσωτερικής νομιμοποίησης της πολιτικής της νέας κυβέρνησης επιτακτική ανάγκη. Υπό αυτές τις συνθήκες η νέα κυβέρνηση έδειχνε ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένη σχετικά με την τύχη των Τουρκοκυπρίων, χρησιμοποιώντας ως αφορμή την δυναμική στάση του ΕΟΚΑ, η οποία στρεβλωνόταν από τον τουρκικό τύπο ότι αποσκοπούσε στην εξόντωση του τουρκοκύπριου πληθυσμού. Τους παραπάνω φόβους ενίσχυε και το προηγούμενο των διακοινοτικών επεισοδίων της δεκαετίας του 1960. Έτσι, το πραξικόπημα εναντίον του Μακαρίου αποτέλεσε σημαντικό όπλο για την τουρκική προπαγάνδα, ιδιαίτερα εφόσον ο αντικαταστάτης του Μακαρίου, Νίκος Σαμψών, ήταν γνωστός για την δράση του στον ΕΟΚΑ (και παρά το γεγονός ότι οι πραξικοπηματίες φρόντισαν να τονίσουν ότι το πραξικόπημα δεν γινόταν εναντίον των Τουρκοκυπρίων).

Τα πραγματικά κίνητρα πίσω από την εισβολή

Παρά την επίσημη ρητορική της Τουρκίας, τα πραγματικά κίνητρα πίσω από την εισβολή ήταν περισσότερο στρατηγικά και γεωπολιτικά παρά ανθρωπιστικά ή νομικά. Ένα από τα βασικά ήταν η αποτροπή της ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα. Η προοπτική της ένωσης θα άλλαζε δραματικά τις ισορροπίες στην περιοχή, καθώς η Τουρκία θα αντιμετώπιζε μια ενωμένη ελληνική επικράτεια με σημαντική γεωστρατηγική θέση στην Ανατολική Μεσόγειο, η οποία εν πολλοίς θα «περικύκλωνε» την χώρα από θαλάσσης.

Επιπλέον, η Τουρκία είχε ξεκάθαρο στόχο την διχοτόμηση της Κύπρου, ώστε να αποκτήσει στρατιωτική και πολιτική παρουσία στο βόρειο τμήμα του νησιού και να έχει λόγο στα εσωτερικά ζητήματά του. Πράγματι, η στρατιωτική επέμβαση της επέτρεψε να καταλάβει περίπου το 37% του νησιού (ποσοστό, μάλιστα, μεγαλύτερο από εκείνο που ζητούσε στις ειρηνευτικές συνομιλίες στη Γενεύη), όπου στη συνέχεια εγκατέστησε μια διοίκηση που εξελίχθηκε στην αυτοανακηρυχθείσα «Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου» (ΤΔΒΚ) το 1983. Παρά το γεγονός ότι το εν λόγω κρατικό μόρφωμα δεν έχει αναγνωριστεί από καμία χώρα διεθνώς εκτός της Τουρκίας, *de facto* η διχοτόμηση αποτελεί γεγονός και επιτρέπει στην Άγκυρα να προβάλλει ευκολότερα τις διεκδικήσεις της σε βάρος της Κύπρου.

Η διχοτόμηση της Κύπρου αποτέλεσε, επίσης, τον καταλύτη για την υλοποίηση μιας τρίτης τουρκικής επιδίωξης: την ενίσχυση της γεωπολιτικής παρουσίας της Άγκυρας στην Ανατολική Μεσόγειο. Με δεδομένη τη στρατηγική σημασία της Κύπρου λόγω της θέσης της στο σταυροδρόμι εμπορικών διαδρομών και ενεργειακών κοιτασμάτων, η κατοχή σημαντικού τμήματος του νησιού θα προσέδιδε στην Τουρκία ισχυρότερο ρόλο στην περιοχή και πρόσβαση σε

θαλάσσιες ζώνες με σημαντικό ενεργειακό πλούτο, όπως αποδείχθηκε από τις μεταγενέστερες ανακαλύψεις πλούσιων κοιτασμάτων φυσικών πόρων στον υποθαλάσσιο χώρο της ίδιας της Κύπρου αλλά και της ευρύτερης Ανατολικής Μεσογείου.

Σημαντικό είναι να αναφερθεί εδώ για να αποδειχθεί του λόγου το αληθές ότι οι πραγματικές επιδιώξεις της Τουρκίας για την Κύπρο έχουν διατυπωθεί ξεκάθαρα εδώ και κάποια χρόνια από τον άλλοτε Υπουργό Εξωτερικών της χώρας, Αχμέτ Νταβούτογλου, στο βιβλίο του «Στρατηγικό Βάθος», όπου αναφέρεται ξεκάθαρα ότι «ακόμη κι αν δεν υπήρχε ούτε ένας μουσουλμάνος Τούρκος εκεί, η Τουρκία όφειλε να διατηρεί ένα Κυπριακό ζήτημα».

Συμπέρασμα

Η περίπτωση της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο αποδεικνύει περίτρανα την σημασία και την αποτελεσματικότητα της εκλογίκευσης στις διεθνείς σχέσεις. Η Άγκυρα, διατηρώντας κρυμμένη την πραγματική ατζέντα της, στηρίχθηκε ρητορικά σε ένα νομικό και ένα ανθρωπιστικό επιχείρημα, με τα οποία κατάφερε, τουλάχιστον κατά τον «Απίλα Ι», να διασφαλίσει την αδράνεια της διεθνούς κοινότητας και την υποστήριξη της εισβολής από τον τουρκικό λαό. Η κατάσταση ήταν αρκετά διαφορετική με τον «Απίλα ΙΙ», όταν υπήρξε έντονη κατακραυγή της διεθνούς κοινότητας εναντίον της Τουρκίας, εφόσον η νομική-ανθρωπιστική προσπάθεια της εισβολής είχε καταρρεύσει. Η διεθνής αντίδραση, ωστόσο, μικρή διαφορά είχε στα τεκταινόμενα επί του πεδίου. Έχοντας εξασφαλίσει με την πρώτη εισβολή ένα προγεφύρωμα στο νησί, η Τουρκία μπόρεσε να πετύχει τους αντικειμενικούς της σκοπούς με την δεύτερη εισβολή, ενώ στη συνέχεια το ειδικό της γεωστρατηγικό βάρος είχε ως αποτέλεσμα την παγίωση του αναθεωρημένου με τουρκικούς όρους *status quo*.

Έτσι, μισό αιώνα μετά, η χώρα παραμένει *de facto* διχοτομημένη με το κρατικό μόρφωμα της ΤΔΒΚ να βρίσκεται υπό τον απόλυτο έλεγχο της Τουρκίας και την διεθνή κοινότητα να παραμένει παθητικός θεατής. Αυτά βέβαια έχουν ως αποτέλεσμα η Κύπρος να δοκιμάζεται από έναν ολοένα αυξανόμενο αριθμό τουρκικών διεκδικήσεων, ο οποίος περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την αμφισβήτηση της ΑΟΖ και των χωρικών υδάτων του νησιού καθώς και την διεκδίκηση των κυπριακών υποθαλάσσιων κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου, του FIR, της περιοχής έρευνας και διάσωσης κ.ά.

Αν η εκλογίκευση δεν είχε χρησιμοποιηθεί -ή δεν είχε πετύχει- και εξ αρχής η διεθνή κοινότητα είχε αντιμετωπίσει την τουρκική απόβαση ως αυτό που πραγματικά ήταν – μια στρατιωτική εισβολή και όχι μια ειρηνευτική αποστολή για την επαναφορά της τάξης – ενδεχομένως τα πράγματα να ήταν διαφορετικά. Δυστυχώς, όμως, αυτά τα υποθετικά σενάρια δεν αντανακλούν την πραγματικότητα, η οποία σήμερα, 50 χρόνια μετά, παραμένει όπως διαμορφώθηκε το 1974, χωρίς δυστυχώς να υπάρχουν πραγματικά περιθώρια για βελτίωση της κατάστασης.

Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Γεγονότα και εξελίξεις στο διάστημα Από 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2024 ΕΩΣ 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. Μουστάκη
Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

1. ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α. Κύπρος

Στις 15 Οκτωβρίου συναντήθηκαν ατύπως υπό την αιγίδα του ΓΓ/ΟΗΕ στη Ν.Υόρκη ο πρόεδρος της Κύπρου κ. Χριστοδουλίδης και ο κ. Τατάρ στην οποία διαπιστώθηκε το αδιέξοδο. Συμφώνησαν όμως για την πραγματοποίηση άτυπης πενταμερούς συναντήσεως με τη συμμετοχή Ελλάδας, Βρετανίας και Τουρκίας για να εξετασθεί η δυνατότητα μετατροπής των άτυπων συναντήσεων σε επίσημες.

Ο πρόεδρος κ. Χριστοδουλίδης :

- Συναντήθηκε στις 30 Οκτωβρίου με τον κ. Μπάϊντεν στο Λευκό Οίκο, ο οποίος δήλωσε ότι οι ΗΠΑ στηρίζουν ως λύση τη Δικαιοδική, Διζωνική Ομοσπονδία. Συζήτησαν επίσης την εμβάθυνση των διμερών σχέσεων στο πλαίσιο της συμφωνίας στρατιωτικής συνεργασίας, που υπέγραψαν τον Ιούνιο 2024.

- Στις 28 Νοεμβρίου δήλωσε ότι συζητά με τις ΗΠΑ τις διαδικασίες που απαιτούνται για την αναβάθμιση των σχέσεων της Κύπρου με το ΝΑΤΟ, ώστε να γίνει κάποτε μέλος του, με την

Τουρκία να χαρακτηρίζει μια τέτοια συζήτηση, ως απαράδεκτη εξέλιξη.

- Στις 5 Δεκεμβρίου είχε τηλεφωνική επικοινωνία με τον κ. Τραμπ, κατά την οποία διεπιστώθη και από τις δύο πλευρές το υψηλό επίπεδο των σχέσεων των δύο χωρών στην άμυνα, στην ασφάλεια, καθώς και η στρατηγική θέση της Κύπρου στη Μ. Ανατολή και την Ανατολική Μεσόγειο.

Στην έκθεση προόδου, για την ενταξιακή διαδικασία της Τουρκίας στην ΕΕ, αναφέρεται ότι η Τουρκία δεν τηρεί εποικοδομητική στάση στο Κυπριακό, επιμένοντας στη λύση των δύο κρατών και την μη αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η έντονη τουρκική αντίδραση, τόσο για τις σχέσεις της Κύπρου με τις ΗΠΑ, όσο και για την έκθεση της ΕΕ, δεν αφήνει περιθώριο αισιοδοξίας για αλλαγή στάσεώς της στο Κυπριακό και επανέναρξης των συνομιλιών.

Το έργο της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κύπρου-Κρήτης, που έχει ενταχθεί στα έργα κοινού ενδιαφέροντος της ΕΕ, και υποστηρίζεται από τις

ΗΠΑ, καθυστερεί γιατί η Κύπρος διατηρεί επιφυλάξεις για τη συμμετοχή της στο μετοχικό κεφάλαιο και η Τουρκία, που θεωρεί ότι έχει δικαιώματα στην περιοχή λόγω του τουρκολιβυκού μνημονίου, παρεμποδίζει τις έρευνες χωρίς άδειά της (δηλώσεις Τούρκου ΥΠΑΜ ως παρ. Τουρκίας). Η ελληνική κυβέρνηση πάντως δηλώνει ότι είναι αποφασισμένη να προχωρήσει το έργο καθώς η ηλεκτρική διασύνδεση δεν επηρεάζει καθοριστικά τις διαφορές που θέτει η Τουρκία.

Στις 9-10 Δεκεμβρίου ο Βρετανός πρωθυπουργός επισκέφθηκε την Κύπρο όπου συναντήθηκε με τον πρόεδρο κ. Χριστοδουλίδη χωρίς καν να ενημερώσει τον κ Τατάρ, ο οποίος τον κατηγορήσει ότι δεν αντιμετωπίζει επί ίσοις όροις τα δύο μέρη. Το ΥΠΕΞ της Κύπρου διέψευσε τις φήμες ότι η μια βρετανική Βάση θα παραχωρηθεί στις ΗΠΑ.

β. Ε/Τ Σχέσεις

Στο διαρρεύσαν διάστημα συνεχίστηκαν οι συναντήσεις και οι συνομιλίες που συμφωνήθηκαν από τους κ.κ. Μητσοτάκη και Ερντογάν, κατά τη συνάντησή τους, στις 28

Σεπτεμβρίου, στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ.

Ο ΥΠΕΞ της Ελλάδος κ. Γεραπετρίτης και Τουρκίας κ. Φιντάν συναντήθηκαν :

- Στις 8 Νοεμβρίου στην Αθήνα, όπου συμφώνησαν να συνεχίσουν τις συζητήσεις παρόλο που διαφωνούν ως προς το εύρος τους, οι οποίες κατά τον Έλληνα ΥΠΕΞ περιλαμβάνουν μόνο την υφαλοκρηπίδα και την ΑΟΖ, ενώ κατά τον Τούρκο ομολόγό τους όλες τις ελληνοτουρκικές διαφορές.

- Στις 5 Δεκεμβρίου στο περιθώριο της Συνόδου του ΝΑΤΟ όπου συζητήσαν για την προετοιμασία του Ανωτάτου Συμβουλίου Συνεργασίας (ΑΣΣ) Ελλάδος-Τουρκίας που θα πραγματοποιηθεί στα τέλη Ιανουαρίου ή το Φεβρουάριο στην Άγκυρα, όπου θα συναντηθούν οι κ.κ. Μητσοτάκης και Ερντογάν.

- Στις 6 Δεκεμβρίου στην Υπουργική Σύνοδο του ΟΑΣΕ στη Βαλέτα, όπου επικυρώθηκε η κοινή ελληνοτουρκική υποψηφιότητα του Τούρκου κ. Σινιρίογλου ως ΓΓ του ΟΑΣΕ και της Ελληνίδας κ. Τελαλιάν ως Διευθύντριας του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Στις 26 Νοεμβρίου ο ΥΠΑΜ της Τουρκίας κ. Γκιουλέρ, μιλώντας στην Επιτροπή Προϋπολογισμού της Βουλής κατηγόρησε την Ελλάδα ότι προσπαθεί να καταχραστεί προβληματικές περιοχές στο Αιγαίο για να δημιουργήσει τετελεσμένα, όπως η δημιουργία θαλασσίων πάρκων και η πόντιση καλωδίων στη δυνητική τουρκική υφαλοκρηπίδα. Αναφέρθηκε και στο επεισόδιο που σημειώθηκε το καλοκαίρι ανοικτά της Κάσου, υποστηρίζοντας ότι η Τουρκία απέτρεψε την πραγματοποίηση παράνομων ερευνών που επιχείρησε να κάνει η Ελλάδα, παραβιάζοντας το Πρακτικό της Βέρνης του 1976 και ανάγκασε το ιταλικό σκάφος «Ievoli Relume» να ζητήσει άδεια για να συνεχίσει τις εργασίες τους.

Η αναφορά στο Πρακτικό της Βέρνης, που προέβλεπε μορατόριουμ στο Αιγαίο για όσο χρόνο διαρκούσαν οι συνομιλίες για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας και έχει καταργηθεί από το 1980, καθώς και η επαναφορά του συνόλου των παρανόμων απαιτήσεων της Τουρκίας, δεν αφήνουν περιθώρια για ευνοϊκή εξέλιξη του διαλόγου. Ανεξαρτήτως αυτού η Ελλάδα πρέπει να διατηρήσει ανοικτούς τους διαύλους επικοινωνίας ώστε να τηρείται το ήρεμο κλίμα, αλλά και να συνεχίσει το διάλογο επιμένοντας ότι αφορά μόνον στην υφαλοκρηπίδα και στην ΑΟΖ και να μην αναστείλει την προσπάθεια ισχυροποίησης των ΕΔ, έχοντας κατά νουν ότι η Τουρκία είναι μία αναθεωρητική δύναμη με τις απόψεις της οποίας διαφωνούμε.

Στις 23 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα ο 7ος γύρος για τον Πολιτικό Διάλογο και τη Θετική Ατζέντα.

γ. Σχέσεις με ΗΠΑ

Η ελληνική κυβέρνηση εκτιμά ότι οι διμερείς σχέσεις με τις ΗΠΑ θα εξακολουθήσουν να είναι καλές και με τον κ. Τραμπ λόγω των διευκολύνσεων που παρέχονται στις αμερικανικές δυνάμεις με τις Βάσεις στη Σούδα, τη Λάρισα και την Αλεξανδρούπολη.

δ. Σχέσεις με Ισραήλ

Στις 26 Νοεμβρίου υπεγράφη διμερής ενεργειακή συμφωνία μεταξύ των δύο χωρών στην οποία περιλαμβάνεται και η ηλεκτρική τους διασύνδεση.

ε. Σχέσεις με Αίγυπτο

Στις 14 Οκτωβρίου υπεγράφη συμφωνία μεταξύ των δύο χωρών για την ηλεκτρική τους διασύνδεση.

Από 12-20 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε η αεροναυτική άσκηση «Μέδουσα» με τη συμμετοχή δυνάμε-

ων των δύο χωρών γύρω από την Κρήτη και μέχρι Κάρπαθο και Κάσο.

Στις 25 Σεπτεμβρίου η Αίγυπτος προκήρυξε 12 οικόπεδα για έρευνες εντοπισμού υδρογονανθράκων εκ των οποίων το ένα εφάπτεται με τα όρια της συμφωνηθείσης ελληνοαιγυπτιακής ΑΟΖ, απορρίπτοντας εμπράκτως την αμφισβήτησή της από την Τουρκία.

στ. Σχέσεις με Αλβανία

Η ΕΕ στις 13 Οκτωβρίου αποφάσισε την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την ΕΕ, με τη συναίνεση της Ελλάδος.

Η Ελλάδα δεν έπρεπε να συναινέσει πριν η Αλβανία ψηφίσει νόμους για τα δικαιώματα της μειονότητας και υπογράψει το συνοπτικό για την οριοθέτηση των θαλασσίων ζωνών. Γι' αυτό δεν πρέπει να επιτρέψει στο μέλλον το άνοιγμα των σχετικών κεφαλαίων, αν δεν συμμορφωθεί προηγουμένως.

ζ. Σχέσεις με Βρετανία

Στις 3 Δεκεμβρίου ο πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης επισκέφθηκε τη Βρετανία, όπου συναντήθηκε με τον πρωθυπουργό κ. Στάμερ, ο οποίος δήλωσε ότι η Βρετανική Κυβέρνηση δεν θα σταθεί εμπόδιο εάν υπάρξει συμφωνία με το Βρετανικό Μουσείο για τα γλυπτά του Παρθενώνα.

Στις 4 Δεκεμβρίου ο πρόεδρος του Βρετανικού Μουσείου διέψευσε τις ελπίδες, ότι μια συμφωνία με την Ελλάδα είναι πολύ κοντά δηλώνοντας ότι, εξετάζουμε κατά πόσο μπορούμε να καταλήξουμε σε μια ρύθμιση ώστε κάποια γλυπτά να βρεθούν στην Αθήνα και η Ελλάδα να μας δανειζει κάποιους από τους θησαυρούς της.

2. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Αλβανία

Στις 27 Σεπτεμβρίου η ΕΕ αποφάσισε την έναρξη των ενταξια-

κών διαπραγματεύσεων με την Αλβανία, οι οποίες ξεκίνησαν στις 15 Οκτωβρίου με την Αλβανία να καλείται να προχωρήσει σε σημαντικές μεταρρυθμίσεις, που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, το κράτος δικαίου και τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών με τον Έλληνα ΥΠΕΞ κ. Γεραπετρίτη να δηλώνει, ότι η Ελλάδα θα παρακολουθεί από κοντά τη διαδικασία και θα παρεμβαίνει όπου απαιτείται.

Στις 10 Οκτωβρίου ο κ. Ερντογάν επισκέφθηκε τα Τίρανα όπου συμμετείχε στο ανώτατο συμβούλιο συνεργασίας Τουρκίας-Αλβανίας, εγκαινίασε το μεγαλύτερο τζαμί των Βαλκανίων στα Τίρανα, που χτίστηκε από την Τουρκία και δώρισε δεκάδες drones-καμικάζι στις ένοπλες δυνάμεις της Αλβανίας.

Στις 15 Οκτωβρίου μεταφέρθηκαν στα κέντρα κράτησης της Ιταλίας, που λειτουργούν στην Αλβανία, οι πρώτοι 18 κρατούμενοι, οι οποίοι σε λίγες ημέρες επέστρεψαν στην Ιταλία, κατόπιν αποφάσεως της ιταλικής δικαιοσύνης.

Ο κ. Ράμα για οικονομικούς λόγους, αλλά και για να κερδίσει τη συμπάθεια των ηγετών της δύσεως έχει δηλώσει ότι η Αλβανία θα δεχθεί κι άλλους μετανάστες, ενώ ήδη φιλοξενεί περίπου τρεις χιλιάδες αντικαθεστωτικούς Ιρανούς μουζαχεντίν και εκατοντάδες Αφγανούς συνεργάτες των Αμερικανών, που τους πήραν μαζί τους φεύγοντας.

β. Σκόπια

Στις 14 Οκτωβρίου επισκέφθηκε τα Σκόπια η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία δήλωσε ότι η ευρωπαϊκή τους πορεία δεν προχωρά γιατί εκκρεμεί η συνταγματική αλλαγή, που τα Σκόπια είχαν δεσμευτεί, για αναγνώριση βουλγαρικής μειονότητας.

Η πρόεδρος των Σκοπίων κ. Σιλιανόφσκα, προσπάθησε να επισκεφθεί τον Πάπα ως πρόεδρος της Δημο-

κρατίας της Μακεδονίας, αλλά το Βατικανό το αρνήθηκε και έγινε δεκτή ως πρόεδρος της Β.Μακεδονίας, γεγονός που θεωρήθηκε από τους Σκοπιανούς ως εθνική ήττα.

γ. Βουλγαρία

Στις 27 Οκτωβρίου διεξήχθησαν εκλογές στη Βουλγαρία τις οποίες κέρδισε και πάλι ο κ. Μπορίσοφ, χωρίς όμως αυτοδυναμία, προκαλώντας και νέο πολιτικό αδιέξοδο.

δ. Σερβία

Στις 11 Σεπτεμβρίου επισκέφθηκε το Βελιγράδι ο κ. Ερντογάν, όπου συμμετείχε σε επιχειρηματικό φόρουμ μαζί με τον κ. Βούτσιτς, με τον οποίον υπέγραψαν αρκετές συμφωνίες.

Η Σερβία παρόλο που είναι δυσαρεστημένη από τη στήριξη του Κοσόβου από την Τουρκία, επιδιώκει την οικονομική συνεργασία μαζί της.

Στις 20 Οκτωβρίου οι κ.κ. Βούτσιτς και Πούτιν είχαν τηλεφωνική επικοινωνία, ύστερα από 2,5 χρόνια. Όπως δήλωσε ο κ. Βούτσιτς, ο κ. Πούτιν τον διαβεβαίωσε ότι η Ρωσία θα προμηθεύσει τη Σερβία με αρκετές ποσότητες φυσικού αερίου.

Η επικοινωνία των δύο ανδρών είχε διακοπεί λόγω της κατάδίκης της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, παρόλο που η Σερβία δεν εφάρμοσε τις κυρώσεις της ΕΕ και ούτε φαίνεται διατιθέμενη να το πράξει, αν και είναι υποψήφια χώρα για ένταξη σ' αυτή.

3. ΤΟΥΡΚΙΑ

α. Εσωτερική κατάσταση

Στα μέσα Σεπτεμβρίου άρχισε η διανομή των σχολικών βιβλίων, τα οποία περιλαμβάνουν αναφορά και στη «Γαλάζια Πατρίδα».

Στις 20 Οκτωβρίου απεβίωσε ο κ. Γκιουλέν, που ζούσε αυτοεξόριστος στις ΗΠΑ και αποτελούσε σημείο τριβής μεταξύ των δύο χωρών, γιατί οι ΗΠΑ ηρνούσαν την έκδοσή του στην Τουρκία, που τον κατηγορούσε ως οργανωτή του πραξικοπήματος του 2016.

Στις 23 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε τρομοκρατική επίθεση στην Αεροδιαστημική Βιομηχανία της Τουρκίας από δύο μαχητές του ΡΚΚ, με 7 νεκρούς και 22 τραυματίες. Η Τουρκία σε αντίποινα προσέβαλε στόχους του ΡΚΚ στη Συρία και το Β Ιράκ με 59 νεκρούς, ενώ ο κ. Ερντογάν κατηγορήσε τις ΗΠΑ ότι, υποστηρίζοντας τους Κούρδους, υποθάλπουν την τρομοκρατία.

Στις 5 Νοεμβρίου ο εταίρος του κ. Ερντογάν, ο κ. Μπαχτσελί δήλωσε ότι πρέπει να αναθεωρηθεί το Σύνταγμα προκειμένου ο πρόεδρος να είναι και πάλι υποψήφιος στις εκλογές του 2028.

Στις 30 Οκτωβρίου ο κ. Ερντογάν, ανέφερε στην ομιλία του για την 101η επέτειο της ανακηρύξεως της Τουρκικής Δημοκρατίας, ότι ξεκινά τώρα ο Τουρκικός Αιώνας.

Στις 25 Νοεμβρίου ο Υπουργός Άμυνας κ. Γκιουλέρ ανακοίνωσε ότι η Τουρκία θα ακυρώσει το πρόγραμμα εκσυγχρονισμού των 79 F-16 και θα προχωρήσει στην αγορά 40 επιπλέον F-16 και ότι αναμένεται η απόφαση της Γερμανίας για την αγορά Eurofighter.

β. Εξωτερική Πολιτική

(1) Σχέσεις με ΗΠΑ

Η Τουρκία αναμένει, μετά την εκλογή του κ. Τραμπ την αποκατάσταση των σχέσεών τους με τις ΗΠΑ, που ήταν τεταμένες κατά την προεδρία του κ. Μπάϊντεν. Τα πράγματα δεν θα είναι και τόσο εύκολα, γιατί όπως δήλωσε ο κ. Ερντογάν στις 13 Νοεμβρίου, τα μηνύματα που δίνει μέχρι τώρα ο κ. Τραμπ είναι ανησυχητικά, όπως η ανάθεση των καθηκό-

των του ΥΠΕΞ στον κ. Ρούμπιο και του Συμβούλου Ασφαλείας κ. Μακ Γουόλτς, που είναι θερμοί υποστηρικτές των Κούρδων. Πρόβλημα θα είναι και οι εκ διαμέτρου αντίθετες θέσεις τους για το Ισραήλ, του οποίου τη στήριξη από την Τουρκία αναμένεται να ζητήσει ο κ. Τραμπ.

(2) Σχέσεις με ΕΕ

Στις 23 Οκτωβρίου η ΕΕ εξέφρασε τη δυσφορία της για τη συμμετοχή του κ. Ερντογάν στη Σύνοδο της ομάδας BRICS στο Καζάν της Ρωσίας, στην οποία πρωταγωνιστούν η Ρωσία και η Κίνα και αποτελεί αντίβαρο στις δυτικές συμμαχίες.

Η Τουρκία κατηγόρησε την ΕΕ ότι με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 27 Οκτωβρίου για την πρόοδο της ενταξιακής της πορείας υιοθέτησε τις ελληνικές και κυπριακές θέσεις, καθώς και για τη δημοσίευση χαρτών στους οποίους φαίνονται τα χωρικά ύδατα στο Αιγαίο να χαράσσονται στα 12 ν.μ.

(3) Σχέσεις με Συρία

Ως ίδια παράγραφος

(4) Σχέσεις με Γερμανία

Στις 20 Οκτωβρίου επισκέφθηκε την Τουρκία ο κ. Σολτς με στόχο τη σύναψη συμφωνίας για την επιστροφή στην Τουρκία 16.000 τούρκων υπηκόων, των οποίων έχει απορριφθεί η αίτηση ασύλου στη Γερμανία, χωρίς να το καταφέρει γιατί η Τουρκία συνδέει το μεταναστευτικό με την παροχή βίζας από την ΕΕ σε τούρκους υπηκόους. Αντιθέτως ο κ. Ερντογάν απέσπασε την υπόσχεση του κ. Σολτς για την άρση του εμπάργκο πωλήσεως στην Τουρκία όπλων και την άρση του βέτο για την αγορά α/φ Eurofighter.

(5) Σχέσεις με Ισραήλ

Η Τουρκία συνεχίζει τις κατη-

γορίες κατά του Ισραήλ για τον πόλεμο στη Γάζα και το Λίβανο και αυτό να απαντά στον ίδιο τόνο. Την 1η Νοεμβρίου ο κ. Ερντογάν δήλωσε ότι ο επόμενος στόχος του Ισραήλ θα είναι η Τουρκία, με την αντιπολίτευση, να του απαντά ότι αυτό δεν είναι αληθές και ότι το κάνει ως αντιπερισπασμό για τη δύσκολη θέση, που βρίσκεται.

Στις 13 Νοεμβρίου ο ΥΠΕΞ του Ισραήλ κ. Σάαρ δήλωσε ότι πρέπει η χώρα του να προσεγγίσει και να ενισχύσει τους δεσμούς της με τους Κούρδους, οι οποίοι καταπιέζονται από την Τουρκία και το Ιράν.

Η δήλωση αυτή προκάλεσε μεγάλη ανησυχία στην Τουρκία, γιατί υπάρχει το πρόβλημα κούρδικού κράτους στο Β.Ιράκ, όπου επικρατεί το YPG, παρακλάδι του PKK, το οποίο υποστηρίζεται και εξοπλίζεται από τις ΗΠΑ.

4. ΗΠΑ

Στις εκλογές που έγιναν στις 5 Νοεμβρίου εξελέγη πανηγυρικά ο κ. Τραμπ, κερδίζοντας και την πλειοψηφία σε Βουλή και Γερουσία, καθιστάμενος παντοδύναμος.

Από τις μέχρι τώρα επιλογές των συνεργατών του και των υπουργών προκύπτει ότι το μόνο που τον ενδιαφέρει είναι η αφοσίωσή τους στο πρόσωπό του και όχι τα προσόντα τους και γι' αυτό αρκετοί από τους επιλεγέντες αποκλείστηκαν λόγω των αντιδράσεων που προκλήθηκαν, ακόμη και από το ρεπουμπλικανικό κόμμα. Σημαντικούς ρόλους θα αναθέσει σε μεγαλοεπιχειρηματίες, όπως τον δισεκατομμυριούχο κ. Μπένετ που επέλεξε ως Υπουργό Οικονομικών και τον ιδιοκτήτη της ψηφιακής πλατφόρμας X (πρώην twitter) κ. Μασκ.

Στην εξωτερική του πολιτική εφαρμόζοντας το δόγμα «πρώτα η Αμερική :

- Θα επιβάλλει δασμούς στα εισαγόμενα από την ΕΕ προϊόντα 20% και θα απαιτήσει από τις χώρες του

NATO να αυξήσουν τις αμυντικές τους δαπάνες στο 3% του ΑΕΠ από 2% που είναι σήμερα.

- Θα αποσύρει τις ΗΠΑ από τη Συμφωνία για την κλιματική αλλαγή.

- Θα αποκαταστήσει τις σχέσεις με τον κ. Πούτιν και θα σύρει τον κ. Ζελένσκι σε συμφωνία, σταματώντας την ενίσχυση της Ουκρανίας.

- Θα συνεχίσει τον οικονομικό πόλεμο με την Κίνα, επιβάλλοντας δασμούς, μέχρι 60%, στα εισαγόμενα από αυτήν προϊόντα. Ήδη απείλησε τις δέκα χώρες του οργανισμού BRICS μεταξύ των οποίων είναι η Κίνα και η Ρωσία ότι θα επιβάλλει δασμούς 100% στα προϊόντα τους αν επιλέξουν άλλο εναλλακτικό νόμισμα αντί του δολαρίου, όπως αποφάσισαν στη Σύνοδό τους στις 22 Οκτωβρίου 2024 στο Καζάν.

- Θα στηρίζει τον κ. Νετανιάχου. Ήδη διόρισε ως πρέσβη στο Ισραήλ τον κ. Χακαμπί ο οποίος δεν αναγνωρίζει την ύπαρξη Παλαιστινίων στην περιοχή και απείλησε τη Χαμάς ότι θα υποστεί βαριές συνέπειες αν δεν έχουν απελευθερωθεί όλοι οι όμηροι μέχρι την ορκωμοσία του στις 20 Ιανουαρίου 2025.

- Θα προειδοποιήσει το Ιράν, να μην προχωρήσει σε ανάπτυξη ΠΟ.

- Θα αναπτύξει σχέσεις με όλους τους αυταρχικούς ηγέτες στον κόσμο.

Η στάση του έναντι της Ελλάδας και Τουρκίας, ως ίδιες παράγραφοι.

Την 1η Δεκεμβρίου ο κ. Μπάιντεν παραχώρησε «πλήρη και άνευ όρων χάρη» στον γιό του Χαντερ, προστατεύοντάς τον από κάθε παρούσα ή μελλοντική δίωξη για δύο κακουργηματικές υποθέσεις που διώκεται. Αυτό προκάλεσε τη δυσφορία στους δημοκρατικούς γιατί θα τους στερήσει τη δυνατότητα να ασκήσουν κριτική στον κ. Τραμπ, που προτίθεται να δώσει χάρη στους ταραχοποιούς που διώκονται για την κατάληψη του Καπιτωλίου.

5. Ε.Ε.

α. Γενικά

Στις 8 Νοεμβρίου οι ηγέτες των «27» χωρών της ΕΕ συζήτησαν, στη Σύνοδο της Βουδαπέστης, τους τρόπους αντιμετώπισης της πολιτικής του νεοεκλεγέντος προέδρου των ΗΠΑ. Μετά την ανταλλαγή απόψεων αποφάσισαν να παραμείνουν ενωμένοι και να διαπραγματευτούν με τον κ. Τραμπ απειλώντας τον με αντίμετρα. Κατόπιν αυτού, αναμένεται η Κομισιόν να αποστείλει διαπραγματευτές στην Ουάσιγκτον πριν την ορκωμοσία του κ. Τραμπ στις 20 Ιανουαρίου 2025 και να του προτείνει συμφωνία για να μην ανοίξει ο δρόμος για εμπορικό πόλεμο. Μια από τις προτάσεις θα είναι η αύξηση αγοράς του αμερικανικού σχιστολιθικού αερίου με αντάλλαγμα τη μη αύξηση των δασμών.

Την 1η Δεκεμβρίου ανέλαβε τα καθήκοντά της για δεύτερη θητεία η κ. Λάιεν και οι νέοι Επίτροποι καθώς και ο Πορτογάλος κ. Ρούι Κόστα ως πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

β. Γερμανία

Στις 6 Νοεμβρίου ο κ Σολτς απέπεμψε τον Υπουργό Οικονομικών κ. Κρίστιαν Λίντερ, αρχηγό του κόμματος των Ελευθέρων Δημοκρατών (FDP) με αποτέλεσμα την κατάρρευση της κυβερνήσεως Συνασπισμού Σοσιαλδημοκρατών, Πρασίνων και FDP. Κατόπιν αυτού αποφασίστηκαν πρόωρες εκλογές στις 23 Φεβρουαρίου 2025, με τις δημοσκοπήσεις να δείχνουν την κεντροδεξιά να προηγείται με μεγάλη διαφορά.

γ. Γαλλία

Στις 4 Δεκεμβρίου η Εθνοσυνέλευση υιοθέτησε με ψήφους της αριστεράς και ακροδεξιάς πρόταση δυσπιστίας κατά της κυβερνή-

σεως του κ. Μπαρνιέ, ο οποίος παραιτήθηκε με τη χώρα να εισέρχεται σε βαθιά πολιτική κρίση. Κατόπιν αυτού ο πρόεδρος κ. Μακρόν θα ορίσει νέο πρωθυπουργό, αρνούμενος να παραιτηθεί, όπως του ζητούν τα κόμματα της αντιπολίτευσης.

Η ταυτόχρονη κρίση σε Γερμανία και Γαλλία παραλύει ουσιαστικά την ΕΕ, γιατί δεν υπάρχει ηγεσία ικανή να ενώσει τα κράτη μέλη προς μια κοινή στρατηγική, την ώρα που επιστρέφει στις ΗΠΑ ο κ. Τραμπ, που απειλεί την Ευρώπη με εμπορικό πόλεμο και μείωση της βοήθειας προς την Ουκρανία.

δ. Ιταλία

Ιταλικό Δικαστήριο έκρινε παράνομη την κράτηση μεταναστών στα κέντρα της Αλβανίας, με αποτέλεσμα να επιστρέψουν στην Ιταλία όσοι είχαν προωθηθεί σ' αυτά.

ε. Ρουμανία

Στις 6 Δεκεμβρίου το Συνταγματικό Δικαστήριο ακύρωσε τον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών, που ήταν νικητής ο ακροδεξιός φιλορώσος κ. Γκεοργκέσκου, γιατί βάσει στοιχείων απεδείχθη ρωσική παρέμβαση στην εκλογική διαδικασία.

6. NATO

Την 1η Οκτωβρίου ανέλαβε τα καθήκοντά του ο νέος ΓΓ του NATO κ. Ρούτε, τέως πρωθυπουργός της Ολλανδίας ο οποίος δήλωσε, στις 28 Οκτωβρίου, ότι η συνεργασία της Ρωσίας με την Β.Κορέα αποτελεί απειλή για το NATO και στις 14 Νοεμβρίου ότι πρέπει να ενισχυθεί άμεσα η Ουκρανία γιατί ο κ. Πούτιν θα χρησιμοποιήσει το χειμώνα ως όπλο εναντίον της.

Στις 23 Νοεμβρίου η εκπρόσωπος του NATO ανακοίνωσε ότι ο ΓΓ του NATO κ. Ρούτε συναντήθηκε στις 22 Νοεμβρίου με τον κ. Τραμπ στη Φλόριντα με τον οποίο συζητήσαν για το φάσμα των παγκοσμίων προβλημάτων ασφαλείας, που αντιμετωπίζει η Συμμαχία.

7. ΡΩΣΙΑ

Από 22-24 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε στο Καζάν η Σύνοδος των χωρών του Οργανισμού BRICKS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα, Ν.Αφρική, Αίγυπτος, Αιθιοπία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Ιράν και Σαουδική Αραβία) με τη συμμετοχή των ηγετών και άλλων 24 χωρών καθώς και του ΓΓ/ΟΗΕ κ. Γκουτιέρες ο οποίος επικρίθηκε από τους Δυτικούς. Σ' αυτή παρευρέθη και ο κ. Ερντογάν χωρίς όμως να συζητηθεί η αίτηση της Τουρκίας για ένταξή της.

Στις 9 Νοεμβρίου ο κ. Πούτιν και στις 12 Νοεμβρίου ο κ. Κιμ επικύρωσαν τη Συνθήκη Αμύνης μεταξύ Ρωσίας και Β.Κορέας, που είχε συμφωνηθεί τον Ιούνιο.

Από 4-7 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε στη Ρωσία η ετήσια Σύνοδος της Λέσχης Βαλαντάς (οικονομική ελίτ της Ρωσίας) στην οποία συμμετείχαν 140 αξιωματούχοι και δημοσιογράφοι από 50 χώρες. Στην ομιλία του ο κ. Πούτιν επανέλαβε τους όρους του εν όψει μιας μιας πιθανής διαπραγμάτευσης με τον κ. Τραμπ για τη λήξη του πολέμου στην Ουκρανία.

Στις 19 Νοεμβρίου η Ρωσία ανακοίνωσε, μετά τη χορήγηση αδειάς στην Ουκρανία από τον κ. Μπάϊντεν για χρήση των αμερικανικών πυραύλων ATAMCS, ότι ο Πούτιν υπέγραψε το επικαιροποιημένο Πυρηνικό Δόγμα της χώρας, το οποίο επιτρέπει τη χρήση ΠΟ και εναντίον χωρών που δεν διαθέτουν ΠΟ (όπως η Ουκρανία), αλλά

εξαπολύουν επιθέσεις κατά της Ρωσίας, υποστηριζόμενες από πυρηνικές δυνάμεις.

Στις 21 Νοεμβρίου ο κ. Πούτιν ανακοίνωσε ότι η Ρωσία προσέβαλε την Ουκρανία με νέο βαλλιστικό πύραυλο, που δεν μπορεί να αναχαιτιστεί και απείλησε τις χώρες που επιτρέπουν στο Κίεβο να χρησιμοποιεί τα όπλα τους, ότι μπορεί να χρησιμοποιήσει τα όπλα της εναντίον τους.

Στις 27 Νοεμβρίου το ρωσικό πρακτορείο ειδήσεων TASS μετέδωσε ότι η Μόσχα συνεχίζει τις εργασίες για να θέσει τον διηπειρωτικό πύραυλο Samat σε μάχιμη κατάσταση. Αυτός έχει σχεδιαστεί για να μεταφέρει πυρηνικές κεφαλές σε χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά μέχρι τις ΗΠΑ και την Ευρώπη, αλλά είχε αποτύχει η τελευταία δοκιμή του τον Σεπτέμβριο.

Σύμφωνα με διπλωματικούς αναλυτές ο κ. Πούτιν θα απειλεί με τη χρήση ΠΟ προκειμένου να ασκεί ψυχολογικό εκβιασμό, αλλά δεν θα προχωρήσει σε χρήση τους, αναμένοντας την ανάληψη της εξουσίας από τον κ. Τραμπ, με τον οποίο και θα διαπραγματευτεί.

Στάση Ρωσίας έναντι άλλων χωρών, ως ίδιες παράγραφοι.

8. ΓΕΩΡΓΙΑ - ΜΟΛΔΑΒΙΑ

Στις 3 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκαν εκλογές τις οποίες κέρδισε το φιλορωσικό κόμμα «Γεωργιανό Όνειρο» με πρωθυπουργό τον κ. Κιμπαχίτζε. Η πρόεδρος της Δημοκρατίας και η αντιπολίτευση αμφισβήτησαν το αποτέλεσμα και χιλιάδες Γεωργιανοί ξεκίνησαν διαδηλώσεις, οι οποίες εντάθηκαν περισσότερο μετά την ανακοίνωση της κυβερνήσεως στις 28 Νοεμβρίου ότι διακόπτονται οι συζητήσεις ένταξης στην ΕΕ. Στις 6 Δεκεμβρίου και ενώ η αστυνομία πρόεβη σε βιαία καταστολή των

διαδηλώσεων, συνελήφθησαν δύο ηγέτες της αντιπολίτευσης και οδηγήθηκαν στη φυλακή. Κατόπιν αυτού πολλά κράτη της ΕΕ προτίθενται να τερματίσουν την ελεύθερη μετακίνηση των Γεωργιανών και να επαναφέρουν τη βίζα.

Σύμφωνα με πολιτικούς αναλυτές οι Γεωργιανοί, από τους οποίους το 20% τάσσεται υπέρ της εντάξεως στην ΕΕ, εξαπατήθηκαν και ψήφισαν το φιλορωσικό κόμμα.

Στις 3 Νοεμβρίου διεξήχθη ο 2ος γύρος των εκλογών στη Μολδαβία, της οποίας ο σύμβουλος εθνικής ασφάλειας κατήγγειλε ισχυρή και μαζική εμπλοκή της Ρωσίας, παρόλο που νίκησε για 2η θητεία η φιλοευρωπαϊά κ. Μάγια Σάντου.

9. ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Ο κ. Μπαίντεν, ενώ συνεχίζονταν με σφοδρότητα οι συγκρούσεις, επέτρεψε στις 17 Νοεμβρίου τη χρησιμοποίηση των βαλλιστικών πυραύλων μεγάλου βεληνεκού ATAMCS για προσβολή στόχων εντός του ρωσικού εδάφους, αλλά μόνο στην περιοχή Κουρσκ μέρος της οποίας έχει καταλάβει ο ουκρανικός στρατός από τον Αύγουστο και στις 20 Νοεμβρίου αποφάσισε τη χορήγηση στην Ουκρανία ναρκών κατά προσωπικού, τις οποίες έχουν απαγορεύσει 164 χώρες, όχι όμως οι ΗΠΑ, η Ρωσία και η Κίνα.

Διεθνείς αναλυτές εκτιμούν ότι ο κ. Μπαίντεν πρόεβη σε αυτές τις ενέργειες προκειμένου να βοηθήσει την Ουκρανία για να αποκρούσει την επίθεση που ετοιμάζει ο ρωσικός στρατός στο Κουρσκ, όπου έχει προωθήσει 50.000 στρατιώτες εκ των οποίων 11.000 βορειοκοροάτες και να το διατηρήσει ως διαπραγματευτικό χαρτί.

Αυτό εξόργισε τη Ρωσία η

οποία κατηγόρησε τις ΗΠΑ ότι εμπλέκονται ευθέως στον πόλεμο και στις 21 Νοεμβρίου εκτόξευσε κατά της Ουκρανίας το νέο βαλλιστικό πύραυλο Oreshnik, ο οποίος σύμφωνα με τη Διεύθυνση Πληροφοριών της Ουκρανίας πέταξε με ταχύτητα 11 φορές μεγαλύτερη του ήχου (11 Mach) και ότι έφερε έξι κεφαλές, με την κάθε μία να διασπάται σε έξι τμήματα, γεγονός που του δίνει τη δυνατότητα να κτυπά πολλαπλούς στόχους υπό διαφορετικές γωνίες, καθιστώντας αδύνατη την αναχαίτισή του. (Λοιπές αντιδράσεις Ρωσίας, ως ίδια παράγραφος).

Έκτοτε οι συγκρούσεις, ιδίως το Κουρσκ όπου ο ρωσικός στρατός έχει ανακαταλάβει τα 600 από τα 1376 τετραγωνικά χιλιόμετρα που είχε καταλάβει ο ουκρανικός, εντεινόνται, καθώς και η προέλαση των Ρώσων στην Ανατολική Ουκρανία, όπου ο κ. Πούτιν, κατά δήλωση του κ. Ζελένσκι, επιδιώκει την ολοκληρωτική κατάληψη των περιφερειών Ντονέτσκ και Λουγκάνσκ.

Οι εξελίξεις αυτές ανησύχησαν τους ευρωπαίους, οι οποίοι, μετά από συσκέψεις στα πλαίσια του NATO και της ΕΕ, αποφάσισαν τη συνέχιση της υποστηρίξεως και ενισχύσεως στρατιωτικά της Ουκρανίας.

Η Ουκρανία δεν αναμένεται να ανατρέψει την εις βάρος της κατάσταση, με τη χρήση των ATAMCS και των ναρκών, γιατί αντιμετωπίζει σοβαρές ελλείψεις σε εφόδια και προσωπικό. Είναι όμως δυνατόν να την βοηθήσουν για να επιβραδύνει την προέλαση των Ρώσων στην Αν. Ουκρανία και να διατηρήσει μέρος του Κουρσκ, ως διαπραγματευτικό ατού στις ειρηνευτικές συνομιλίες, που αργά ή γρήγορα θα γίνουν.

Όσον αφορά στη διεξαγωγή ειρηνευτικών διαπραγματεύσεων ο

κ. Πούτιν έχει δηλώσει ότι είναι έτοιμος να συζητήσει με τον κ. Τραμπ συμφωνία για κατάπαυση του πυρός, επιμένοντας όμως στους όρους του, ότι η Ουκρανία δεν θα ενταχθεί στο ΝΑΤΟ και ότι δεν πρόκειται να κάνει μείζονες υποχωρήσεις στα εδαφικά θέματα. Σύμφωνα όμως με ρεπορτάζ του πρακτορείου Reuters, που επικαλείται εν ενεργεία και πρώην αξιωματούχους της Ρωσίας, αναφέρει ότι ο κ. Πούτιν θα μπορούσε να δεχθεί εγγυήσεις ασφαλείας της Δύσης στην Ουκρανία, να εγκαταλείψει τους μικρούς θύλακες στο Χάρκοβο και Μικολόγιεφ και να διαπραγματευτεί τον ακριβή διαμοιρασμό των εδαφών στο Ντομπάς, στη Χερσώνα και στη Ζαμπορίτσα. Από πλευράς του ο κ. Ζελένσκι, που έθετε ως όρο την αποχώρηση των Ρώσων από όλα τα εδάφη που έχουν καταλάβει, δήλωσε πρόσφατα ότι για να λήξει η θερμή φάση του πολέμου θα πρέπει να τεθεί το ουκρανικό έδαφος υπό νατοϊκή αιγίδα και το Κίεβο να δεχθεί αναβολή των αιτημάτων του για άμεση επιστροφή των κατεχομένων εδαφών. Τελικά όμως θα συρθεί εκών ή άκων στους όρους που θα αποδεχθεί ο κ. Τραμπ.

Για πολλούς αναλυτές το πιο ρεαλιστικό σενάριο είναι η διεξαγωγή των διαπραγματεύσεων με βάση τη συμφωνία του Μινσκ, που θα προβλέπει δηλαδή πάγωμα των συγκρούσεων χωρίς αναγνώριση της ρωσικής κυριαρχίας στις επίμαχες περιοχές, την οποία θα αποδεχθούν οι Ρώσοι γιατί δι' αυτής της μεθόδου εδραίωσαν την πολιτική επιρροή τους στα εδάφη που έχουν καταλάβει (Οσσετία, Αζμπατζία, Κριμαία).

10. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Ισραήλ (1) Γάζα

Το Ισραήλ συνεχίζει τις επιχειρήσεις στη Β.Γάζα έχοντας

εγκλωβίσει 75.000 αμάχους χωρίς επισιτιστική βοήθεια.

Στις 17 Οκτωβρίου σκοτώθηκε σε σήραγγα στη Γάζα ο ηγέτης της Χαμάς Σινουάρ, που είχε διαδεχθεί τον Χανίγια, ο οποίος δολοφονήθηκε από το Ισραήλ τον Ιούλιο.

Ο κ. Τραμπ στις 2 Δεκεμβρίου απείλησε τη Χαμάς με βαριές συνέπειες αν δεν έχει ελευθερώσει τους ομήρους μέχρι τις 20 Ιανουαρίου 2025 που θα ορκιστεί.

Στις 27 Νοεμβρίου ο κ. Μπάϊντεν δήλωσε ότι η συμφωνία καταπαύσεως του πυρός στο Λίβανο θα μπορούσε να αποτελέσει το προλούδιο για εκεχειρία και στη Γάζα προσθέτοντας ότι ιδανική λύση θα ήταν η απελευθέρωση των ομήρων και η δημιουργία Παλαιστινιακού κράτους. Εν τω μεταξύ συνεχίζονται οι προσπάθειες από Αίγυπτο, Κατάρ και ΗΠΑ για συμφωνία καταπαύσεως του πυρός.

Ο κ. Νετανιάχου υπολογίζοντας στη στήριξη του κ. Τραμπ δεν πρόκειται να δεχθεί κανένα σχέδιο ειρηνεύσεως και θα περιμένει μέχρις ότου αναλάβει τα καθήκοντά του για να καθορίσουν από κοινού τα μελλούμενα, τα οποία θα είναι, όπως εκτιμάται, σε βάρος των Παλαιστινίων.

(2) Λίβανος

Την 1η Οκτωβρίου το Ισραήλ εισέβαλε στο Λίβανο ύστερα από πολήμερο ανηλεή βομβαρδισμό των θέσεων της Χεζμπολάχ και αφού πρώτα την είχε αποκεφαλίσει σκοτώνοντας τον ηγέτη της Νασράλα και 17 ακόμη υψηλόβαθμα στελέχη της και είχε αποδιοργανώσει τις επικοινωνίες της ανατινάσσοντας με υβριδική μέθοδο όλες τις φορητές συσκευές επικοινωνίας τους.

Ο ισραηλινός στρατός κατάφερε να καταλάβει το μεγαλύτερο μέρος του Ν.Λιβάνου και να καταστρέψει τις οχυρώσεις της Χεζ-

μπολάχ μέχρι τις 26 Νοεμβρίου, που Ισραήλ και Χεζμπολάχ αποδέχτηκαν γαλλοαμερικανικό σχέδιο καταπαύσεως του πυρός που ίσχυσε από τις πρωινές ώρες της 28 Νοεμβρίου. Σύμφωνα με αυτό θα πρέπει σε διάστημα 60 ημερών η Χεζμπολάχ να έχει αποσύρει τις δυνάμεις της βορείως του ποταμού Λιτάνι (25-30 χιλ. από τα σύνορα) και το Ισραήλ να έχει εγκαταλείψει τον Ν.Λίβανο, του οποίου τον έλεγχο θα αναλάβει ο στρατός του Λιβάνου και η ειρηνευτική δύναμη του ΟΗΕ που θα έχει την ευθύνη ασφαλείας του Βορείου Ισραήλ από τη Χεζμπολάχ. Μέχρι τώρα τηρείται η συμφωνία με μικροπαραβιάσεις εκατέρωθεν.

(3) Πυραυλική Επίθεση Ιράν

Την 1η Οκτωβρίου το Ιράν εκτόξευσε πάνω από 180 πυραύλους κατά του Ισραήλ, από τους οποίους κάποιοι προκάλεσαν ζημιές σε μια αεροπορική βάση. Το Ισραήλ απείλησε με αντίποινα αφήνοντας να εννοηθεί ότι θα κτυπούσε τις πυρηνικές εγκαταστάσεις του Ιράν. Ύστερα όμως από διαβουλεύσεις με τον κ. Μπάϊντεν προσέλαβε στις 26 Οκτωβρίου με αεροπορικά κτυπήματα το αντιαεροπορικό σύστημα του Ιράν και στρατιωτικές εγκαταστάσεις, μεταξύ των οποίων και μία όπου κατασκευάζονταν πλαστικά εκκρηκτικά που περιβάλλουν το ουράνιο, χωρίς όμως να έχει μπλοκαριστεί, όπως δήλωσε ο κ. Νετανιάχου στις 15 Νοεμβρίου, το πυρηνικό του πρόγραμμα. Έκτοτε το Ιράν απειλεί με αντίποινα χωρίς να τα έχει πραγματοποιήσει μέχρι τώρα, αλλά ούτε και θα τα πραγματοποιήσει, γιατί αφ' ης στιγμής ανετράπη ο κ. Ασσαντ στη Συρία θα ασχοληθεί με την αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργήθηκαν.

β. Συρία

Στις 27 Νοεμβρίου Σύροι αντάρτες με επικεφαλής την τζιχα-

ντιστική οργάνωση Χαγιάτ Ταχρίρ Αλ Σαμ (HTS), επετέθη αιφνιδιαστικά και αφού διέλυσε τον συριακό στρατό, κατέλαβε τη Δαμασκό στις 8 Δεκεμβρίου και ανέτρεψε το καθεστώς του Άσαντ, ο οποίος διέφυγε στη Ρωσία, όπου ο φίλος του κ. Πούτιν του χορήγησε άσυλο.

Τις βραδυνές ώρες της 10 Δεκεμβρίου αντάρτες ανακοίνωσαν ότι έδωσαν χάρη σε όλους τους στρατιωτικούς που συνεργάστηκαν με το καθεστώς Άσαντ και ότι μεταβατικός πρωθυπουργός διορίστηκε ο Μοχάμεντ Αλ Μπασίρ, μηχανικός, που ήταν επικεφαλής της κυβέρνησης που είχε συγκροτήσει η HTS στην επαρχία Ιντλίμπ, που έλεγχε.

Η τόσο ταχεία εξέλιξη της καταστάσεως, που αιφνιδίασε τους πάντες, οφείλεται στο ότι ο κ. Άσαντ, που είχε νικήσει στον πρώτο εμφύλιο με την υποστήριξη της Ρωσίας, του Ιράν και της Χεζμπολάχ, είχε μείνει χωρίς βοήθεια, λόγω της εμπλοκής τους στους πολέμους της Ουκρανίας και Μέσης Ανατολής και ο στρατός του είχε αποδυναμωθεί.

Οι περισσότεροι χαμένοι από αυτή την εξέλιξη είναι η Ρωσία, γιατί θα χάσει την επιρροή που είχε αποκτήσει στην περιοχή και κινδυνεύουν με κλείσιμο οι μοναδικές της βάσεις που έχει στη Μεσόγειο (Λαττάκια και Ταρτούς Συρίας), καθώς και το Ιράν το οποίο μετά την αποδυνάμωση της Χαμάς και της Χεζμπολάχ χάνει και τη Συρία, το έδαφος της οποίας αποτελούσε τον κύριο διάδρομο ενισχύσεως της Χεζμπολάχ.

Ο κ. Μπάϊντεν, παρόλο που ο κ. Τραμπ συνέστησε την αποφυγή εμπλοκής στη Συρία, χαιρέτησε την πτώση του καθεστώτος και την παραμονή του αμερικανικού στρατού στην περιοχή των

Κούρδων, τους οποίους υποστηρίζουν οι ΗΠΑ για να αποτρέπουν την αναβίωση του Ισλαμιστικού Κράτους (ISIS).

Η Τουρκία είναι η περισσότερο ωφελημένη γιατί θα της δοθεί η δυνατότητα να εγκαταστήσει τους περισσότερους πρόσφυγες που φιλοξενεί στις παραμεθόριες περιοχές εντός του συριακού εδάφους που κατέχει. Της προκαλεί όμως μεγάλη ανησυχία το ενδεχόμενο να εκμεταλλευτεί την κατάσταση το YPG, που ελέγχει το έδαφος στα βόρεια και ανατολικά της χώρας για τη δημιουργία ξεχωριστού Κουρδιστάν. Γι' αυτό είναι πολύ πιθανόν να επιτεθεί εναντίον των Κούρδων δια του Συριακού Εθνικού Στρατού (SNA) τον οποίο ελέγχει και εξοπλίζει.

Το Ισραήλ είναι ωφελημένο από την αποδυνάμωση του άξονα του Ιράν, αλλά αν δημιουργηθεί ένα σουνιστικό ισλαμιστικό κράτος, υποστηριζόμενο από την Τουρκία, θα έχει μεγάλο πρόβλημα. Γι' αυτό και κατέλαβε την ουδέτερη ζώνη ασφαλείας στα υψώματα του Γκολάν και προώθησε δυνάμεις εντός του συριακού εδάφους για να δημιουργήσουν ζώνη ασφαλείας στη Νότιο Συρία. Ακόμη κατέστρεψε με αεροπορικούς βομβαρδισμούς Βάσεις και υποδομές του συριακού στρατού, καθώς και το Στόλο της Συρίας στη Βάση Ταρτούς την οποίαν όμως είχαν εγκαταλείψει τα ρωσικά πλοία που ελλιμενίζονταν σ' αυτή.

Επί του παρόντος κανείς δεν μπορεί να προβλέψει τις εξελίξεις και κυρίως τι είδους κράτος θα προκύψει. Αν θα είναι ένα ενιαίο χαλιφάτο των τζιχαντιστών ή θα διασπαστεί σε διάφορες περιοχές με επιμέρους σφαίρες επιρροής και ελέγχου, που θα οδηγήσουν σε εμφύλιο όπως στη Λιβύη.

Το βέβαιο είναι ότι θα συνεχιστεί για πολύ η αναταραχή στην περιοχή, από την οποία ίσως κινδυνεύσουν οι χριστιανοί.

11. ΑΣΙΑ

α. Κίνα

Στις 13 Σεπτεμβρίου οι ΗΠΑ επέβαλαν δασμούς 100% στα εισαγόμενα από την Κίνα ηλεκτρονικά αυτοκίνητα, με τον κ. Τραμπ να δηλώνει ότι θα επιβάλει τον ίδιο δασμό σε όλα τα εισαγόμενα από αυτή προϊόντα.

Στις 25 Σεπτεμβρίου το αμερικανικό Υπουργείο Αμύνης δήλωσε ότι το 2030 η Κίνα θα έχει αυξήσει τις πυρηνικές κεφαλές του οπλοστασίου της σε 1000 από 490, που είναι σήμερα.

Στις 16 Οκτωβρίου ο Υπουργός Άμυνας της Ρωσίας επισκέφθηκε το Πεκίνο, όπου δήλωσε ότι οι δύο χώρες εμβαθύνουν συνεχώς τις διμερείς αμυντικές σχέσεις τους.

Στις 25 Οκτωβρίου η Κίνα εξέφρασε τη δυσφορία της για την αποστολή βορειοκορεατών στην Ουκρανία, γιατί αυτό θα συσπειρώσει τις ΗΠΑ με τη Ν.Κορέα και την Ιαπωνία.

β. Β. Κορέα

Στις 15 Οκτωβρίου η Β.Κορέα ανατίναξε τα εντός του εδάφους της τμήματα των δρόμων που την ενώνουν με τη Ν.Κορέα, ως μέτρο αμύνης.

Στις 21 Νοεμβρίου ο σύμβουλος ασφαλείας της Ν.Κορέας δήλωσε ότι η Β.Κορέα πήρε ως αντάλλαγμα, για τους στρατιώτες που έστειλε στην Ουκρανία, εξοπλισμό αεράμυνας, αντιαεροπορικούς πυραύλους και περισσότερα από 1 εκατομμύριο βαρέλια πετρέλαιο.

Μπορεί κανείς να αξιολογήσει την εμβρίθεια και την οξυδέρκεια ενός θεωρητικού των διεθνών σχέσεων μελετώντας την άποψή του για τον πόλεμο

Martin White (Διεθνής Θεωρία, τα τρία ρεύματα σκέψης)

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΠΟ 12/9/24 έως και 16/12/24

1. ΝΕΑ ΜΕΛΗ

18/9 Ρίνης Δημήτριος, Καθηγητής στη Ζωσιμαία Σχολή Ιωαννίνων, Τσούκας Κων/νος, μετανάστης στην Γερμανία, Ηλεκτροσυγκολλητής 25/9 Μπρής Ιωάννης, Σύμβουλος Επιχειρήσεων, Καραδήμος Κώστας Αξιωματικός ΕΣ ε.ε.
2/10 Γεωργία Μαλτέζου Κτηνίατρος, Τουρίδης Σταύρος ΕΦΔ Λοχαγός, Φραγκάκης Ιωάννης Ιδιωτικός Υπάλληλος σε ναυτιλιακά, Καλάκος Γεώργιος Αναλυτής Γεωπολιτικής
9/10 Κουτσιαράς Παναγιώτης. Σχης ε.α
16/10 Φοινικαρίδης Χρήστος, Δημητριάδης Αθανάσιος, Υπάλληλος Μητροπ. Έδεσσας
16/10 Ανδριανάκης Λάμπρος Πολιτ. Μηχανικός, Γιούργης Μιλτιάδης Αναλυτής Η/Υ Συστημάτων
16/10 Μπατάλιας Μάριος, Πολιτικές Επιστήμες,
23/10 Πλατιάς Αθανάσιος καθηγητής Στρατηγικής στο ΠΑΠΕΙ
30/10 Μαρίνου Δήμητρα, Ιατρός-Ψυχίατρος, Γαρεφαλάκης Κων/νος Τεχνικός δικτύων Προγ/στής Η/Υ
6/11 Γκισιάκης Ιωάννης σπουδαστής ΣΜΥΝ,
Καραπιπέρης Χρήστος, Τεχνικός Δντής σε Εταιρεία
6/11 Παντελίδης Ιωάννης Αξκος ΠΑ ε ε, Μεντής Αλέξιος-Φώτιος Ιατρός, Διδάκτωρ Ιατρικής Επιστήμης
13/11 Μελεούνη Χριστίνα Πολιτικός Επιστήμ. Υποψ. Διδάκτωρ, Χαραλαμποπούλου Ελένη πολιτικές Επιστήμες, Σταθόπουλος Αλέξανδρος Αστυνομικός ε.ε.
13/11 Νέζης Αθανάσιος Ιδιωτικός Υπάλληλος Κωνσταντίνου Τζόναθαν Νομική
21/11 Οικονόμου Γεώργιος Δικηγόρος
27/11 Λεϊκος Χρήστος Ιατρός ΓΝ Λεμεσός, Φασλάς Γεώργιος, κάτοικος Γερμανίας Πολ. Μηχανικός

2. ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΜΕΛΩΝ

13/11 Οι Σπουδάστριες-Σπουδαστές του Σ 23 Β και «Μέλη 1 έτους» Γιουρούκος Χρήστος, Κολιώνη Κωνσταντίνα, Πίνα Δάσποινα, Πουγούνιας Μιχαήλ και Τσώλης Σπυρίδων, δή-

λωσαν ότι συνεχίζουν και κατέστησαν Τακτικά μέλη από 1/11/23 και οι Σπουδάστριες-Σπουδαστές του Σ 23 Β και «Μέλη 1 έτους» Βλάχος Γεώργιος, Βρουζέλης Δημήτριος, Κόλια Ιωάννα, Μπίκινη Αντωνία, Παπαϊωάννου Βαϊλική και Φραγκάκης Νικόλαος, δήλωσαν ότι διακόπτουν και διαγράφονται από 1/11/24

3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

25/9. Αποφασίσθηκε η Υπηρεσία Γραμματείας να λειτουργεί Τρίτη (10:00-14:00)-Τετάρτη (ημέρα ΔΣ 14:00-20:00)-Πέμπτη (10:00-14:00)
25/9 **Αποφασίσθηκε το ΔΣ να συνεδριάζει κάθε Πέμπτη ,αντί της Τετάρτης με έναρξη από τον Ιαν.2025**
16/10 . Εγκρίθηκε το αίτημα του μέλους μας κ. Ρίνη να ανακοινοποιούνται οι ομιλίες μας από την Οικουμενική φιλοσοφική Κοινότητα.
16/10 Έγινε ενημέρωση από τον κ. Πορτοκαλάκη για την ομαδοποίηση των Μελών μας ανάλογα με τις δεξιότητές τους, ώστε να γίνει κατάλληλη εκμετάλλευσή του.
6/11 Ανατέθηκε στο μέλος κ. Μαλδαβίνα Στ. η ψηφιοποίηση Έντύπων του ΕΛΙΣΜΕ
13/11 Ανατέθηκε στο μέλος μας κ. Γουγούση Αλεξ. ο χειρισμός του Η--Η
25/9 Εγκρίθηκε η πρόταση του μέλους μας κας Λαζάρου, αρχικά για τη διάθεση 2-3 βιβλίων μας, σε ψηφιακή έκδοση, προς διάδοση-διαφήμιση των εργασιών του ΕΛΙΣΜΕ, με προοπτική τη συνέχιση αυτής
11/12 Συνεστήθη ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ, με την επωνυμία, GE Foresight Forum, στην οποία συμμετέχουν διάφοροι επιστημονικοί φορείς, μεταξύ των οποίων και το ΕΛΙΣΜΕ, με σκοπό τη θέσπιση κανόνων κατά τη συνεργασία αυτών, ενώ θα διατηρούν την αυτονομία, αυτοτέλεια, νομική τους υπόσταση και χωρίς να απαιτείται η σύναψη σχετικού Πρωτοκόλλου συνεργασίας
11/12 Διακοπή εργασιών ΕΛΙΣΜΕ, λόγω των εορτών, από την 17η Δεκ. 24 έως και την 6 η Ιαν. 25. Έναρξη της Γραμματείας την 7 Ιαν. και πρώτο ΔΣ την Πέμπτη 9 Ιαν. 1600 ώρα.

11/12 Ελήφθη επιστολή του μέλους κ. Μαλδαβίνα, στην οποία προτείνονται 3 διαλέξεις, θίγει το θέμα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, ως προπαίδεια εισαγωγής στις Στρ. Σχολές και επισημαίνει την αναγκαιότητα το ΕΛΙΣΜΕ να κινηθεί εντονότερα για την προώθηση και σωστή αντιμετώπιση των Εθνικών θεμάτων. Ακολούθησε εποικοδομητική συζήτηση και προτάσεις

11/12 Ελήφθη επιστολή του μέλους μας κας Χαραλαμποπούλου, στην οποία προτείνεται η εγκατάσταση ενός Ιδρύματος Ιδιωτικού Δικαίου, με εκπροσώπηση από το ΕΛΙΣΜΕ, χορηγία δική της και στόχο την υπεράσπιση του Αιγαίου ως κοιτίδα του Ελληνικού Πολιτισμού. Θα ακολουθήσει μία σειρά επαφών των δύο μερών, για διερεύνηση των δεδομένων και εξεύρεση δυνατότητας υλοποίησης της πρότασης

4 ΒΙΒΛΙΑ

25/9 Παρελήφθησαν 80 αντίτυπα του βιβλίου «Εργασίες Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών 2024»
30/10 Παρελήφθησαν 200 αντίτυπα του νέου βιβλίου του ΕΛΙΣΜΕ «**Μέση Ανατολή – Προοπτικές**», με κόστος εκτύπωσης 900 Ε, το οποίο εγκρίθηκε από το ΔΣ.
6/11 Έγινε αποδεκτή η πρόταση προς τον κ. Κοπάκη για συνεργασία με τις εφημερίδες ΕΣΤΙΑ-ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, με προοπτική βιβλία μας να μπαίνουν ως ένθετα σ' αυτές.
13/11 Καθορίσθηκε τα Μέλη μας να προμηθεύονται σε τιμή κόστους τα βιβλία που εκδίδει το ΕΛΙΣΜΕ.
Δωρεές Βιβλίων στη Βιβλιοθήκη --Κιουσόπουλος Τ.2 αντίτυπα του βιβλίου "Η Φυγή", Τζανακάκη Εμ. το "Στρατηγός Εμμ. Τζανακάκης, Ζωή & Δράση", Αργυρόπουλος Κ. «Το Πρεκαριάτο, η νέα επικίνδυνη Τάξη». Κωνσταντίνου Δ. 12 τόμοι του «Λεξικού Μυθολογίας» Μούτσογλου Β.«ΣΑΧΕΛ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΓΡΙΟΓΑΤΑ»

5. ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ. «Πόλεμος και Πολιτική»

Στις 30/10 ανεβλήθη η έναρξή του

μετά από σχετικά αιτήματα και προγραμματίστηκε για το 25 με έναρξη την 21 Ιαν. Ήδη απεστάλη η σχετική ανακοίνωση και συνεχίζονται οι εγγραφές

6. ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Στις 2-3 Νοε. Πραγματοποιήθηκε στο CARAVEL το Συνέδριο με θέμα «Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ: ΣΥΝΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΝΤΑΣ ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ», με συνδιοργάνωση G3 Foresight Forum-ΕΛΙΣΜΕ. Η γενική εικόνα των ομιλητών του ΕΛΙΣΜΕ ήταν εξαιρετική και τα συμπεράσματα θα ανακοινωθούν εν χρόνω. Ο κ. Πρόεδρος εξέφρασε την ευαρέσκειά του προς το Μέλος μας τον κ. Γιώργο Σιδερά για την συμβολή του στο Συνέδριο

7. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

30/10) Η ΥΔΗΣ κ. Παναγιωτοπούλου ενημέρωσε για το εκπαιδευτικό ταξίδι 5 σπουδαστών στη Σικελία και Βερολίνο, από σχετική εταιρεία, βάσει πρωτοκόλλου συνεργασίας και το οποίο υπήρξε επιτυχές

27/11 Η ΥΔΗΣ ενημέρωσε ότι λόγω αλλαγής της ισχύουσας νομοθεσίας δεν είναι εφικτή η εκτέλεση πρακτικής από το ΕΛΙΣΜΕ. για το 2025

8 .ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

8.1.Συνέδριο CYPSEC 2024

Στις 12/11 διεξήχθη στη Λευκωσία το Cyprus Defence & Security Int'l Conference, #CYPSEC2024, ZOMIDEA design and services ltd του κ Ζωμένου Βασ., με συμμετοχή του ΕΛΙΣΜΕ δια της φυσικής παρουσίας του μέλους του ΔΣ και Αναπληρωτή ΔΜ κ. Κοντοπίδη, Νικ.

8.2.Εκδήλωση «30 χρόνια ΕΛΕΣΜΕ-ΕΛΙΣΜΕ

Ορίσθηκε η 16/12/24 ως ημερομηνία διεξαγωγής της εκδήλωσης . Προσεκλήθησαν οι 5 Πρόεδροι των ΔΣ, τα Ιδρυτικά μέλη της ΕΛΕΣΜΕ, τα μέλη ΕΛΙΣΜΕ και επιλεκτικά συνεργάτες του κατά την 30ετία. Η εκδήλωση ήταν επιτυχεστάτη, παρόντες 70 και πλέον, με παρουσίαση video, αναφορά των δράσεων του, μουσικό διάλειμμα και παράθεση μικρής δε-

ξίωσης.

8.3. DEFEA 25

Η επόμενη έκθεση θα πραγματοποιηθεί 6-8 Μαΐου 2025 στο METROPOLITAN EXPO ATHENS, με το οποίο συμφωνήθηκε η δωρεάν παραχώρηση περιπέτου στο ΕΛΙΣΜΕ. Εξουσιοδοτήθηκε η ΥΔΗΣ κα. Παναγιωτοπούλου να προβαίνει στις σχετικές ενέργειες

8.4.ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΝΤΥΣΕΛΝΤΟΡΦ

Την 23/10, μετά πρόταση του μέλους μας κ. Γιαννισόπουλου Θ. εγκρίθηκε η συμμετοχή μας στην Εσπερίδα που θα διοργανώσει ο Σύλλογος Κρητών Ντύσελντορφ την 26 Ιαν. 25, στο Ενοριακό Κέντρο Αγ. Αποστόλου Ανδρέα σ' αυτή την πόλη, με παρουσίαση - ανάπτυξη εθνικών θεμάτων από το ΕΛΙΣΜΕ. Ορίσθηκε ο κ. Γιαννισόπουλος ως Σύνδεσμος εκ μέρους του ΕΛΙΣΜΕ, καθορίσθηκαν τα θέματα, οι 4 Διαλέκτες, την εκδήλωση καλύπτει ο Σύλλογος και συνεχίζεται η αντιμετώπιση των διαφόρων διαδικαστικών λεπτομερειών

8.5. ΠΑΝΕΛ ΓΙΑ Α/Α ΘΟΛΟ

27/11 Ο Δντης Μελετών πρότεινε την πραγματοποίηση συζήτησης με το σχετικό θέμα. Η πρόταση έγινε αποδεκτή και άρχισε ο σχεδιασμός υλοποίησής του εντός του 25.

8.6. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στις 16/10 εγκρίθηκε η πραγματοποίηση Εκδήλωσης, των μελών ΑΗΕΡΑ (που είναι και μέλη του ΕΛΙΣΜΕ) στα Γραφεία μας στις αρχές του νέου έτους.

6/11. Εγκρίθηκε η πρόταση διερεύνησης της συνεργασίας με την Οικουμενική Ένωση Κωνσταντινοπολιτών με Πρόεδρό της τον κ. Ουζούνουλου

9. ΟΜΙΛΙΕΣ- ΕΣΠΕΡΙΔΕΣ

18/9 Εσπερίδα με θέμα «Τα Σεπτεμβριανά του 1955 στην Κωνσταντινούπολη, Προ, Κατά, Μετά», και Εισηγητές τους κ. Γιώργο Καραμπηλιά Συγγραφέα-Εκδότη, Λεωνίδα Κουμάκη Συγγραφέα και Μελέτη Μελετόπουλο καθηγητή

25/9 Ομιλία του κ. Νότη Μαριά, Καθηγητή Θεσμών της Ε Ε στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, με θέμα «Απο τη συνθήκη Σένγκεν και το Δουβλίνο 3 στο ουκρανικό μοντέλο για το προ-

σφυγικό»..

2/10: Εσπερίδα με θέμα «Τουρκία: Εσωτερικές Εξελίξεις και Εξωτερική Πολιτική» και Εισηγητές τους καθηγητές κ. Δ. Τριανταφύλλου και κ.

Κώστα Υφαντή

9/10 Ομιλία του κ. Χωριανόπουλου Άγγελου, Αναλυτή Γεωπολιτικού και Αμυντικού Ρίσκου, με θέμα «Ο νέος χάρτης της Μ. Ανατολής και η Επανάσταση των Εξοπλισμών στην Ουκρανία»..

16/10: Ομιλία του κ. Λιαρόπουλου Ανδρέα, Επίκουρου καθηγητή του ΠΑΠΕΙ με θέμα «Η ΕΕ και η Πρόκληση των Υβριδικών Απειλών»

23/10: Επετειακή ομιλία «28η Οκτωβρίου 1940» με ομιλητή τον κ. Μαρτζούκο Β

30/10: Ομιλία του μέλους μας κ.Τασισίου Πέτρου με θέμα « Η Εξωτερική Πολιτική των ΗΠΑ στην Αν. Μεσόγειο και η θέση της Ελλάδας»

06/11 Ομιλία του κ. Αργυρόπουλου Κων/τίνου, μέλους ΔΣ, ΥΕ, με θέμα «Φθίνουσες Βεβαιότητες».

13/11 Ομιλία του μέλους μας κ. Απόκη Δημήτρη, Δημοσιογράφου-Αναλυτή Διεθνών Σχέσεων, με θέμα «Εκλογή Ντόναλντ Τραμπ, η πρόκληση της δεύτερης τετραετίας»

21 /11 Ομιλία του μέλους μας κ. Αργυρόπουλου Νικ. Αντιπρόεδρου του ΔΣ του Πανελληνίου Συνδέσμου Αγωνιστών Κύπρου 1974, Συγγραφέα, με θέμα «Κύπρος 1974, «Ένα πγκλημα που δίν παραγράφεται...» 27/11

Εσπερίδα με θέμα «Ναυτικές Δυνάμεις-Ναυτική Ισχύς». και Εισηγητές τους κ. Μαρτζούκο Β. και Κύπριο Κ.

4/12 Ομιλία του μέλους μας κ. Μαρδά Κ, Δημοσιογράφου, Συγγραφέα, με θέμα "Οι συμφωνίες μετά τις μεγάλες ελληνοτουρκικές κρίσεις: Βέρνη, Νταβός, Μαδρίτη, Διακήρυξη Αθηνών".

11/12 Ομιλία της κ. Κατούντα Σ., με θέμα «Από το Μακεδονικό Αγώνα στη Συμφωνία των Πρεσπών. Το Μακεδονικό ξανά στο προσκήνιο. Ιστορικό Υπόβαθρο, Παραχάραξη του ελληνικού πολιτισμού, Εκπαίδευση, Συμφωνία"

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΥΠΕΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Την 15ην Δεκ 2024 στην περιοχή Λακατάμια της Κύπρου τελεστήσαν τα αποκαλυπτήρια Μνημείου Πεσόντων Αξιωματικών και Οπλιτών Μονάδος Βαρέων Όπλων. Η τελετή έλαβεν χώραν τή παρουσία των συγγενών των Πεσόντων και Αγνοουμένων, του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Μακαριοτάτου Αρχιεπισκόπου Κύπρου, του Διοικητού του ΓΕΕΦ, του Διοικητού της ΕΛΔΥΚ, του Προέδρου της Παγκυπρίου Ενώσεως Πολεμιστών '74 με τους εν ζωή πολεμιστάς και πλήθους κόσμου.

Μεταξύ των ομιλητών ήτο και το μέλος του ΕΛΙΣΜΕ, τότε Υπολοχαγός της Μονάδος Κωνσταντίνος Αργυρόπουλος.
Μέρος της ομιλίας του τίθεται κατωτέρω

Τί σημαίνει αυτό τὸ μνημεῖο γιὰ τὶς οἰκογένειες τῶν πεσόντων;

Οἱ οἰκογένειες τῶν πεσόντων μὲ τὴν πρώτη τους ματιὰ στὸ μνημεῖο καταλαμβάνονται ἀπὸ ἓνα ἔντονο ψυχικὸ πόνο γιὰ τὴν ἀπώλεια τοῦ προσφιλοῦς των προσώπου. Μετὰ ἀποδέχονται αὐτὴ τὴν ἀπώλεια ὅπως τὸ διατυπώνει ὁ ἔθνικός μας ποιητὴς Κωστῆς Παλαμᾶς. Δηλαδή: «ἂν εἶναι νὰ πεθάνουμε γιὰ τὴν πατρίδα, θεῖα εἶναι ἡ δάφνη...»!

Μετὰ ἔρχεται ἡ ἠθικὴ ἐπιβράβευση. Ἡ οἰκογένεια εἶναι ὑπερήφανη γι' αὐτὴ τὴν θυσιαστικὴ πρὸς τὴν πατρίδα προσφορά. Αὐτὴ ἡ οἰκογένεια διδάσκει μὲ τὸν τρόπο της στοὺς ἐπιγενομένους τί σημαίνει τιμὴ, τί θεῖα εὐνοια πρὸς ἐκείνους πού ἔδωσαν τὸ εἶναι τους καὶ τώρα βρίσκονται στὸ Πάνθεον τῶν τέκνων τῆς Πατρίδος. Καὶ αὐτὴ ἡ ἐξιλέωση φωτίζει αὐτοὺς πού θὰ μᾶς διαδεχθοῦν, ὥστε νὰ ἀποκτηθεῖ μία ἔθνικὴ μνήμη καὶ μία ἱστορικὴ συνείδηση.

Τί συμβολίζει αὐτὸ τὸ μνημεῖο γιὰ τὴν πολιτεία;

Συμβολίζει τὴν τιμὴ, τὴν ἀνταποδοδιδομένη εὐεργεσία, τὸν σεβασμὸ καὶ τὴν ἀναγνώριση πού ὀφείλει ἡ πατρίδα στὰ ἄξια τέκνα της. Ὑπενθυμίζει σὲ ἀπαξάπαντες τοὺς ἐπιγενομένους, ὅτι πρέπει νὰ ἀναλογίζονται τὸ κοινὸ καθῆκον τους ἀπέναντι στὸν πάτριον ἱερὸν χῶρον καὶ νὰ μετροῦν τὴν εὐθύνη πού τοὺς ἀναλογεῖ, ὥστε νὰ ἐπιτευχθεῖ ὁ σκοπὸς τῆς ἐλευθερίας, ὅπου μέσα στὴν ἐλευθερία ἐνδυναμώνονται οἱ ἀξίες μιᾶς εὐνομούμενης κοινωνίας καὶ ἀπονέμεται ἡ δικαιοσύνη, ἡ ἀνταμείβουσα τοὺς ὅσους διακατέχονται ἀπὸ ἔθνικὴν καὶ ἠθικὴν συνείδηση.

Τί σημαίνει γιὰ τὴν ἐκκλησία αὐτὸ τὸ μνημεῖο;

Σημαίνει, ὅτι οἱ θυσιασθέντες διεκατεῖχοντο ἀπὸ βαθεῖα πίστη. Ἡ πίστη τῶν πεσόντων ἐβασίζετο σὲ ἠθικὰς καθοδηγήσεις καὶ ἀξιακοὺς προσανατολισμούς, πού διεμόρφωσαν τὸν χαρακτήρα τους, τὴν αἴσθηση τῆς εὐθύνης καὶ τὸν αὐτοέλεγχον πού ἀπορρέει ἀπὸ τὴν προσδοκία τῆς θεϊκῆς δικαίωσης. Ὅσο γιὰ τὶς οἰκογένειες τῶν πεσόντων, ἡ σημασία τῆς πίστεως ἀπονέμει σ'αυτὲς ἐσωτερικὴ ἡρεμία καὶ νόημα στὴν ζωὴ, διότι τώρα κατανοοῦν τὴν αἴσθηση τοῦ σκοποῦ καὶ μ'αυτό πλημμυρίζονται ἀπὸ ψυχικὴ γαλήνη.

Τί σημαίνει γιὰ τοὺς πολῖτες, τὸν λαό, τοῦτο τὸ μνημεῖο;

Σημαίνει, ὅτι ὁ μηχανισμὸς τῆς πολιτείας ἀνταποκρίνεται σὲ ὅ,τι θεωρεῖται ὑψίστη ὑποχρέωση πρὸς τὴν πατρίδα καὶ ὅτι σήμερον ἡ πατρίδα εἶναι εὐγνωμονοῦσα γιὰ τὶς πράξεις τῶν ἡρωϊκῶς πεσόντων. Τὸ μνημεῖο αὐτὸ ἐπίσης, δίδει τὴν εὐκαιρία στὸν λαὸ νὰ διαπιστώσει κάποιες ἀλήθειες, ὅτι δηλαδή τὸ φυσικὸν δίκαιον ἐκφράζεται καὶ ἐφαρμόζεται ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς. Συνεπῶς, ἡ σκέψη τοῦ λαοῦ ὀδηγεῖται στό, ὅτι ρεαλιστικὰ εἶναι προτιμότερα ἡ ἔθνικὴ ἰσχύς ἀπὸ ὅ,τι τὸ δημόσιον διεθνὲς δίκαιον. Ἄς θυμηθοῦμε τὰ ψηφίσματα τοῦ ΣΑ/ΗΕ γιὰ τὴν ἀποχώρηση τῶν ξένων στρατευμάτων. Ἄς θυμηθοῦμε, ὅτι οἱ δύο οὐσιαστικότεροι πυλῶνες τῆς ἔθνικῆς ἰσχύος εἶναι ἡ ἰσχυρὰ οἰκονομία καὶ οἱ ἰσχυρὲς ἔνοπλες δυνάμεις.

Καὶ ἓνα τελευταῖο. Εἶναι τὸ τρίπτυχο τοῦ Carl von Clausewitz, δηλαδή ἡ σύμπνοια, ἡ ἐνότης καὶ ἡ ὁμοδοξία ἐπὶ τῶν ἔθνικῶν στόχων μεταξὺ τῆς κυβερνήσεως, τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ λαοῦ. Μία ἐπιτυχῆς ἱστορικὴ πορεία μιᾶς ἔθνικῆς ὀντότητος σημαίνει τὴν ἀποφασιστικὴ βούληση ἑναρμόνισεως τῶν τριῶν. Τοῦτέστιν τῆς κυβερνήσεως, τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ λαοῦ στὸ νὰ ἀγωνισθοῦν ἀκόμη καὶ μὲ τὶς πλέον δυσοῖωνες προϋποθέσεις, μὲ ζητούμενον τὴν ἀπόκτηση τῆς ἀληθινῆς ἐλευθερίας καὶ ὄχι μιᾶς προσκαιροῦ καὶ ἐπισημανοῦς συναινετικῆς εἰρήνης. Ἡ ἐλευθερία γεννᾷ τὴν πρόοδο καὶ ἐγγυᾶται τὴν συνέχισιν τῆς ζωῆς ἑνὸς ἔθνους σφριγηλοῦ μὲ ἱστορικὴ ἀντοχή.